

Itouniyaimo Imo mo Iyonoyo Kuluki

Iyono mo Isisoni siyokutono, noko molo tiwoi mulumai nokota na. Tota amu monoi kaluwaiki, Isisoni siyokutono itouniyaimo. Isiso aino imo mo asi asi noko nokolalo monoi kulutiki, toi saino itouniyaimo monoi. Na posasoko wiyotiki, Isiso mo Kolaiso na, noko no mo, Kotoyo no muwokaiki no, noko nokolalo fasika tumo monoi. No monoi no noko nokolalo mo waliyo mulumolo luwaiyoinomo, na si itouniyaimoimo. Iyono mo mulu ifolaluwawoi mi ano monoi imo sopo pa kumokiso. Isisoyo no paiyoloko manoki no, nonani imo sopo mo na kulu wiyolumokoki.

Imoyo noko wiyono aino imo.

¹ Tokuwa toku hani hani mo auwonouluwoi muwoi, noko mo na tolokainoki. Imo kaluwaiki, tani siyolo mo. Kotonu auso tolokainoki. Koto mo tomoso, to mo. ² Tokuwa toku tani auso na potoloki, Imo mo.

³ Noko no mo, tani siyolo mo Imo, nonani nokota mo Kotoyo noinomo hani hani komaso na mulumolokoki, na auwonouluki. Ainoso nali no auwonouluki. Ta mulumoloko somiso mo, pa pauwonouluso. ⁴ To mo itouniyaimoso si kiyono nokota. Totayo noinomo saponi komiyai towimoi, noko nokolaloni molo timai. Muiyo Koto saino monoi towimoi. ⁵ Nonani saponiyo mo folosumonoso na towi kolomoi. Folosuyo saponi mo pa tosouwaiso. Saponi mo na towimoi.

⁶ Nosai no mo; nokoso imo taikiyoki, Kotoyo. Tani siyolo mo Iyono. Na imo taikiyoki, ⁷ “Yani saponi monoi na poposasokano.” Nonani saponi monoi posasoko wiyotiya tumoki, noko noko-laloyo saino monoi. Imoso mulumolo luwai monoi na ika tumoki, noko komaso nokoyo mulumolo luwai monoi. ⁸ Tota amu mo saponi komiyai pa wikiso. Saponi monoisu na posasoka tumoki. ⁹ Nonani saponi mo saponiya saponi. Asi asi noko nokolalo moini auso na auwoniyowaloki, na towiyalo, moini molo timai. Moiyo Koto saino monoi towiyalo.

¹⁰ Noko no mo, tani siyolo mo Imo, to mo asiso na tolokaina konoki. Kotoyo noinomo hani hani komaso mo toku yasoi mulumolokoki, no monoi no auwonouluki. Ulai tumomai asi asi noko nokolaloyo to monoi mo sai muwoi. ¹¹ Totani asiso tumoki, ulai totani asi noko nokolaloyo wiyowu iyamoki. ¹² Noko siyaisu mo waliyo na iyamoki, na mulumolo luwaikino. No monoi no na ikokaiki, “Kotoni alalo na pa siwo.” ¹³ Kotoni alalo nali no, totani muluyosu. Atino iyaliyo kokolo monoi muwoi, apitono iyalini alisai monoi muwoi. Nokoni muluyo muwoi, Kotoni muluyosu totani alalo nali no.

¹⁴ Noko no mo, to monoi kaluwaiki, Imo, to mo noka noko na wiyonoki, koini auso tolokaina konoki. Tani ami siyoliso yasoi kikinoki. Wiyowu, ami siyoliwoi tolokainoki, Apitono Siyolini muluyosu. Awitona awitono siyasu, no monoi no. Nonani nokota mo noko fasiko mulu mo siyoli, wiyowu. Suomoso monoiso tofasimokomoi. Wiyowu, to mo Kota Koto na wiyomokoki.

¹⁵ Iyono mo posasokoki, siyoliso piyomumosiki, “Ni mo noko, yo toku no yomu unuki no, noino, “Noko mo namolisai tumoimo, asa monoi, ulai na tosouwaimono. Noko siyoli, wiyou. Toku ino yani anoiyo kimonowoi muwai, nonani nokota mo you tolokainoki, no monoi no tosouwaimono.”

¹⁶ Noko fasiko mulu mo siyoli, wiyou, no monoi no fasimoko manoki fasimoko manoki fasimoko manoki. Suomoso monoiso na tofasimokomoi. ¹⁷ Kotoyo noinomo Musiyo imo ami posasoko wiyotiki, aniyopa noko nokolaloso. Toi aluwai monoi posasoko wiyotiki. Ulai moloi aluwai monoi? Ulai noko no kaluwaiki no Imo, Isiso Kolaiso nali, to mo suomoso monoiso na fasimoka konoki. Kota Koto na wiyomoka konoki. ¹⁸ Noko siyayo Kotosu mo kiwai muwai. Koto tomoso nokota, awitona awitono saso, to mo Kotoso na tokimoi. Apitono Siyolini nainomai yousikaino nokota, totasu mo Apitono na wiyomokoki, Koto nali.

Iyono iwoso uluwako nokota aino imo.

(Matiyu 3:1-12; Mako 1:7-8; Luko 3:15-17)

¹⁹ Yuto noko sisiyoli, Yolusolimo nokonu siyoliso no siki no, toiyo nokoso iko taikiyokino, “Iyononi auso na ponuwo.” Lotu samukuko nokowoi Liwaini alisaitono nokowoi, toiso iko taikiyokino, “Iyononi auso na ponuwo.” Na iyamo taikiyoki, “Nono no noi? A, Kotoyo muwokini?”

Nosai no mo; Iyono mo amiso na yomuki.

²⁰ Imo kukalokowoi muwai, toini molo timai na fowakoki, “Yo mo Kolaiso muwai. Kotoyo no muwokaiki no, Isolilo noko moi fasimoka tumo

monoi, no mo yo muwoi.” ²¹ Ulai imokino, “Moloi woi, nono no noi? A, Ilaiya, Kotoni mulu lukasiko nokota, nono no? Nonani aniyopa nokota poimo, nono mo.” Fowakoki, “Yoi, yo mo Ilaiya muwoi.” “A, Kotoni mulu lukasiko nokota siyoli siya, nono no? Koi no tofoumonoki no, nonani nokota poimo.” “Yoi, yo mo nonani nokota muwoi.”

²² Nosai no mo imokino, “Na pimoko, nono no noi? Imoko taikiyo nokoso moloi ikoikimo, koi no? Nona amu monoi na pimoko, hani mi poi tanoni.” ²³ Iyono mo na fowakoki, “Aisaiyayo asa monoi toku kumo unumonoki,

“Nokoyo imo siyoliso yomoimo, nu somiso asi-mai. Na iko toloimo, “Molo koiyauso na putukaimowo. Molo itouniyaimoso na pa aluwaiwo. Noko Siyoli mo tumoimo.”

Aisaiyayo aino kumo unumonoki.” Iyonoyo mo aino na ikoki.

²⁴ Nosai no mo; nokoyo no iko taikiyokino no, siyai mo Falisi moloso aluwai noko, ²⁵ toi mani, Iyonoso na imokino, “Nono mo Kolaiso muwoi, Ilaiya muwoi. Kotoni mulu lukasiko nokota siyoli siya muwoi. Ulai moloi monoi iwoso tuluwako manoni, noko muwokokai monoi?” ²⁶ Fowakoki, Iyono mo, “Nasu, iwoso tuluwakomosi, yo mo. Ulai moini mulumai mo noko siya mo na to-tolokaino. Moi mo sai muwoi, to monoi mo.

²⁷ To mo noko siyoli, ulai namolisai tumoimo, asa monoi. Noko siyoli, wiyou. Yo no moloi fasi monoi?” ²⁸ Iyono mo aino ikoki, Pitano nokonuso, Yotano iwo ausaimiso. Noko noko-laloso puluwako tolo manoki, nomai no.

Isiso monoi aino imo, Iyonoyo yomu unuki.

²⁹ Nosai no mo; amuwosai Iyono mo Isiso tumoso kwaiki mo, noko nokolaloso na ikoki, “Oi, noko tumoso na pukwaiwo. To mo Kotoni sipo uo komiyai tukoloinomo. No monoi no Koto mo imo mo futo, asi asi noko nokolaloni molo koyau monoi imo mo. ³⁰ Ni mo noko, yo toku no yomu unuki no, noino, “Noko mo namolisai tumoimo, asa monoi, ulai na tosouwaimono. Noko siyoli wiyou. Toku ino yani anoiyo kimonowoi muwoi, nonani nokota mo you tolokainoki, no monoi no tosouwaimono.” ³¹ Toku asa mani, sai muwoi, noko to ni mo. Ulai moiyo to monoi saino monoi iwoso na uluwakoma tumokinukuwo, Isolilo noko nokolalo moiyo saino monoi na.”

³² Nosai no mo; ulai ikoki, Iyono mo. Na posasokoki, noino, “Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo kumokisai amukonososo kwaiki, yo mo. Anomu topi amukonoki, ninani nokotani auso tolokaina konoki. ³³ Imono taikiyo nokotayo toku yasoi imono somiso mo, yo mo to monoi mo pa posainoso. Iwoso uluwako monoi imono taikiyoki mo, na imonoki, noino, “Yani Mulu Itouniyaimo Nokotayo amukonososo kwaiyoinimo, nokoni aumai tolokaina konoso. Nonani nokotayo mo asani Mulu Itouniyaimo Nokotaso na imo taikiyoimo, noko nokolaloni mulu poiso. No monoi nosu muwokokaimonoimo.” Imono taikiyo nokotayo aino toku yasoi na imonoki. ³⁴ Motu na fiyamosiki, yo mo yasoi na kiki, no monoi no imo amiso na timonukuwo, noko ni totumo no, to mo Kotoni awitono nali.” Aino na ikoki, Iyono mo.

Nokoyo Isisoso aluwainiyo tumo aino imo.

³⁵ Nosai no mo; amuwoisai Iyono mo nosoni ulai potoloki. Siyokutono noko tiwoi tolo tomasimokino. ³⁶ Nosai no mo; Isiso souwaikoso kwaiki mo, siyokutono noko tiso na ikoki, “Oi, souwaimoko nokotaso na pukwaiwo. To mo Kotonni sipo uo komiyai tukoloinomo.” ³⁷ Noko tiyo nonani imo kwaikino mo, Isisoso na aluwaikino.

³⁸ Aluwai manokino mo, Isiso mo namoli molo kwaikoki, na ikoki, “Hani monoi tiyonuwo?” Fowakino, “Lapi.” Nonani imo folosai mo aiyolokomomoko nokota. Imokino, “Lapi, moiso totanomosini?” ³⁹ Ikoki, “Kukuwo, na paluwaimonowo, na pokiya tumowo.” No monoi no aluwaikino, ulololi tanomosiso kiyanokino. Upimomai aluwainiyonokino. Tani auso yousikainokino, ainoso hani folosu.

⁴⁰ Nonani nokota ti Iyononi imo no kwaikino no, Isisoso no aluwaikino no, toti mo Saimo Pitani auwatono Anotoluwoi noko siyawoi. ⁴¹ Isisoso utukaimokino mo; Anotolu mo auwatono Saimoso somaiso kiyanoki, na imoki, “Koti mo Kotoyo muwokaimoko nokota yasoi na kinoki, Isolilo noko moi fasimoko nokota mo.” No mo Koliko nokoyo Kolaiso tokaluwai manono.

⁴² Nosai no mo yasoi; Saimo na kawiyoy tumoki, Isisoni au mo. Isiso mo Saimoso kiki, na imoki, “Nono mo Saimo, Iyononi awitono. Ulai Sifaso, siyolo siyasai na kaluwaiyoinomo.” Sifaso mo Koliko imosai mo Pita. Pita imo folosai mo tomoki.

Noko tiyo Isisoso aluwainiyo tumo aino imo.

⁴³ Nosai no mo; amuwoisai Isiso mo yomukaiki, “Yo mo Kalili asiso tomoi.” Yomukaiki mo; na

manoki. Manoki mo, nokoso kiya tumoki, tani siyolo mo Filipino. Na imoki, “Na paluwaimono.”
⁴⁴ Filipino mo Pisaito nokota. Anotolu noko ti Pitawoi, toti mani, Pisaito nokota ti.

⁴⁵ Nosai no mo; Filipino mo noko siyaso kiya tumoki. Tani siyolo mo Nataniyallo. Nataniyaloso kiya tumoki, na imoki, “Noko Musiyo no kulu unuki no, Kotoni ami imo pukoso, nonani nokotaso yasoi na kinoki. Kotoni mulu lukasiko noko iyali mani, kulu unukino. To mo Isiso, Nasolito nokota, Yusifoni awitono.”
⁴⁶ Ulai Nataniyaloyo imoki, “Moloi su? A, Nasolito nokota no? Mi itouniyaimo no moloi ano monoi, Nasolito nokota no?” Fowaki, Filipoyo mo, “Na pokiya tumo.”

⁴⁷ Nosai no mo; Isiso mo nonani noko tiso aluwamai kokoki, Nataniyallo monoi yomu unuki, “Noko nanu mo Isolilo nokota itouniyaimo nali. Ifoluwai muluwoi muwoi.”
⁴⁸ Ulai Nataniyaloyo imoki, “A, yo monoi no moloi tosainoni?” Fowaki, “Filipoyo nono kausi somisomai aluwamai yousiso ya kwainoki, sipoki a folomai yousiso.”
⁴⁹ Na imoki, Nataniyaloyo mo, “Aiyolokomomoko nokota, nono mo Kotoni awitono nali. Isolilo noko koi samukumoko nokota siyoli, nono mo.”
⁵⁰ Ulai Isisoyo mo imoki, “Ya timonoki, sipoki a folomai kinoki mo, no monoi no tomulumolo luwaimononi. Moloi monoi woi? No mo koufa hanisu, siyoli haniso mo amai kiyoinimo.”
⁵¹ Ulai ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Kumoki itu loti kolalikaiso kiyoinuwomo. Yoso mani, kimonoinuwomo, kolaliyai sopo komiyai, yo asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota. Kotoni kumoki nokoyo ifou kuno ifou yo liyaiso

kwaikoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki.

2

Noni kauso koloni wasi aino imo.

¹ Tinosai nokoyo noni kausoki, Kano nokonuso, Kalili asimai. Isisoni atino mo koloni wasiya tumoki. ² Isiso iyali mani, koloni wasiya tumokino. Noni kauso nokotayo toku utolukokaiki. No monoi no koloni wasiya tumokino. ³ Molo wamo ito iwo sikokino, noko nokolaloyo. Molo wamo ito iwo mo uwai; Isisoni atino mo awitonoso imoki, “Molo wamo ito iwo mo uwai.” ⁴ Fowasoki, “Anoi, no mo asani hani muwoi. Yani mi ano ulo mo amai toi.” ⁵ Ulai mi ano noko iyaliso na ikoki, atinoyo mo, “Imakinuwomo, na pa kwaimowo.”

⁶ Yuto noko iyaliyo tokumi moloso aluwai manokino, naino fona puluwakomosikino, Kotonni molo timai, piyamoki, Koto mo imo mo futowo. No monoi no tomoki nau sisiyoli nosoni siki, naino fona uluwako monoi, tomoki nau toufowoi. Nonani nau mo lolofa muwoi, sisiyoli nali. Nokoyo tomoki nau siyasonuso poso siyoliyo koso solinoloko mo, wiyou, poso sisiyoli mo naino ti, 10, nali.

⁷ Nosai no mo; Isiso mo mi ano noko iyaliso na ikoki, “Iwa iwo na posolinolokowo, nauso.” Ikoki mo; iwa iwo na solinolokokino, ko sisiyoli. ⁸ Solinolokokino mo; nosai no Isiso mo ikoki, “Iwo puwoliyonina tiwo, no samukuko nokota siyoliso.” Yokino mo, ⁹ ulai iwa iwo mo molo wamo ito iwo na wiyonoki. No samukuko nokota siyoli mo iwo siko kiki mo, na mulumolokaloki,

“Moisai poi tuwoliyomona tino?” Woliyononi noko iyali saso mo sai. Noni kauso nokotaso imanoki, ¹⁰ na imoki, “Oi, ni mo molo wamo ito iwo itouniyaimo nali. Moiso poi anukokaini? Molo si? Molo wamo ito iwo itouniyaimo mo toku tuwololuka timosi, nokoyo. Noko noko-laloyo siyoliso siko uwai; nosai no mo usutono somiso iwo tuwololuka timosi. Nonosu mo aino yowoi muwoi. Molo wamo ito iwo itouniyaimo mo anukokaini, lolaisu na tuwololuka tini.” No samukuko nokotayo aino na imoki, noni kauso nokotaso.

¹¹ Isiso mo nonani mulu ifolaluwawoi mi anoki, Kano nokonuso, Kalili asiso, totawoi mulu ifolaluwawoi mi nali no. Noko nokolaloni molo timai anoki mo, no monoi no wiyotiki, ami siyoli mo. Siyokutono iyali mani, na mulumolo luwaikino.

¹² Nosai no mo; Isiso iyali mo Kopanaumo nokonuso kunoki, atinowoi auwatono iyaliwoi siyokutono iyaliwoi. Amoloki tiwoi tauwoi na sa konoki.

*Lotu nu siyolिसai noko amiyaikiyoko aino imo.
(Matiyu 21:12-13; Mako 11:15-17; Luko 19:45-46)*

¹³ Nosai no mo; Pasowa koloni wasi popo mo aumoifaso potanoki, Yuto noko nokolaloni mi fou fouko popo siyoli mo. Nomai no mo Isiso mo Yolusolimo nokonu siyoliso amiyoki.

¹⁴ Amiyoki mo; lotu nu siyoliso lotiki, na kokaloki. Lotu nu siyolimai mo hani hani suo suomoko nokoso na kokaloki. Polomoko suo suomoko nokowoi sipo suo suomoko nokowoi anomu suo

suomoko nokowoi na kokaloki. Noko noko-laloyo nonani koloni puwokomosikino, Kotoso ni monoi. Afonimaiso iwoi muwoi, suo mo muwoniyo. Muwoni suo suomoko noko mani, siki. Noko nokonu nokoni muwoni folo folo posuo suomokomosikino. Na kokaloki, kotisokomai siso. ¹⁵ Wiyou, mulu mo siyoliso na atolokomoki. Moloyo manikoki. Nonani molo sopoyo wasouliki, na amiyaaiyokalo fuki. Suo suomoko noko komaso na amiyaaiyokalo fuki. Sipo koloniwoi polomokowoi amiyaaiyokalo fuki. Asiyofoloso na uloloniyo fuki. Muwoni suo suomoko nokoni kotisoko na alokwi taikiyoki. Muwoni mo kosifoliyafoumo watiki. ¹⁶ Anomu suo suomoko noko iyaliso amiso na ikoki, “Anomu na pokolioniyu fuwo. Yani Apouni nu mo hani hani suo suomoko nu muwoi. Noiyo yoiwo.”

¹⁷ Siyokutono iyaliyo amiyaaiyokoso kwaikino mo, Kotoni puko imo monoi mulumolokokino, tiyomuko, noino,

“Nani lotu nu mulu mo siyoliso tuwomono, no monoi no nokoyo uwokaimonoinomo.”

¹⁸ Nosai no mo; Yuto noko sisiyoli mo Isisoso imokino, “Hani monoi tamiyaaiyokalo funi? Noiyo imo taikiyokini? A, mulu ifolaluwawoi mi no yapoli towiyomokoni, koini molo timai? Wiyomoko somiso mo, koi no moloi saino monoi, noiyo imo taikiyokini?” ¹⁹ Fowakoki, na ikoki, “Lotu nu siyoli ni mo ulalakinuwomo, ulo tauwoimai yo mo ko uwaimoimo, lotu nu tonofalo mo.” ²⁰ Imokino, Yuto noko sisiyoliyo mo, “Lotu nu siyoli ni mo toku nokoyo ko manokino, aisamu

molopoi molopoi molopoi, 46. Ulo tauwoimai no molo ko uwaimo monoi, nono no?”

²¹ Aino louwa imokino, ulai imo folosai mo lotu nu siyoli monoi muwoi, tota amu monoisu ikoki, siyokawi imo na. ²² Namolisai mo, yausai lusikai uwai; siyokutono iyaliyo nonani imo monoi mulumolokokino. No monoi no Kotoni puko imo mo waliyo mulumolo luwaikino. Isisoni imo mani, waliyo na mulumolo luwaikino.

Isisoyo nokoni mulu monoi sai aino imo.

²³ Pasowa koloni wasi popomai Isiso mo Yulusolimo nokonu siyoliso amai yousikainoki. Hani hani mulu ifolaluwawoi mi ano manoki, noko nokolaloni molo timai. No monoi no na mulumolo luwaikino, noko nokolalo molopoiyo. ²⁴ Isisosu mo noko monoi waliyo pa mulumoloko ukukiso. Noko komasoni mulu monoi mo sai, no monoi no pa mulumoloko ukukiso. ²⁵ To mo sai, nokoni mulu monoi. Nokoyo pa posasoko wiyononikinoso, totayosu mo sai.

3

Isisoyo Nikotimoso aiyolomo aino imo.

¹ Falisi moloso aluwai nokota, tani siyolo mo Nikotimo, Yuto noko samukuko nokota siya. ² Nonani nokota mo amolokimai tumoki, Isisoni auso. Na ima tumoki, “Aiyolokomomoko nokota, koi mo sai, Kotoyo imo taikiyokini. Mulu ifolaluwawoi mi na tano manoni, koini molo timai. Kotoyo fasi somiso mo, pa panoniso.” Aino ima tumoki, Nikotimoyo mo.

³ Nosai no mo; Isisoyo mo na imoki, “Motuwa na timonoki. Noko mo tonofalo auwono somiso mo, Koto no ulai moloi samuku monoi?” ⁴ Ulai Nikotimoyo imoki, “Ulai moloi woi? Siyolimai no moloi auwono, tonofalo no? Atinoni nomoli poiso ti monoi no moloi loti monoi? Ti monoi no moloi siso monoi, atino no?”

⁵ Nosai no mo; Isiso mo na fowaki, “Motuwa na timonoki. Noko mo iwoyo muwokai somiso mo, mulu tonofalo no moloi auwono monoi? Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo muwokai somiso mo, mulu tonofalo pa auwonoiso. Noko mo mulu tonofalo auwono somiso mo, ulai moloi samuku monoi, Kotoyo no? Mulu tonofalo auwono mo waliyo. ⁶ Nokoni au tuno mo atino apitononi alisai auwoniyoyu. Nokoni mulu tonofalosusu mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo na anoni. ⁷ Na tiyomukai, yo mo, mulu tonofalo auwonouluomo, noko komaso noko mo. Nono no moloi kufaumo monoi? ⁸ Moloi si? Imonuyo ifou ifou tomaliyali, totani muluyosu. Noko mo imonu umuko tukwai, ulai moisai totumo, noko mo sai muwoi. Moiso tomoi, noko mo sosoli. Noinoso mulu tonofalo auwono monoi, noko no moloi ki monoi? Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo noinomo noko mo mulu tonofalo auwonoululiyai.” Isiso mo aino na imoki, Nikotimoso mo. ⁹ Ulai Nikotimoyo imoki, “Moloi woi?”

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “A, Isolilo noko aiyoloko nokota siyoli, nono no? Hani monoi nono no sai pakoso, Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotani mi no? ¹¹ Motuwa na timonoki. No tosainonoki no, nonani monoi na toposasoko wiyononinukuwo. Yasoi no kokoki-

noki no, nonani monoi na toposasoko wiy-
 olukomonukuwo. Hani monoi tokulalimoko
 manonuwo, Yuto noko moi no? ¹² Kotoni asi-
 mai mi aino imo timonukuwo, ulai pa tukwai-
 mono itouniyaimonuwoso. Kumoki mi aino imo
 imakinukuwomo, moloi kwaimono itouniyaimo
 monoi? ¹³ Nokoyo kumokiso awa amiyowoi
 muwoi, asasu mo kumokisai na amukonoki, yo
 asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota na.
 No monoi no asasu mo sai, kumokini hani hani
 mo. ¹⁴ Moloi si? Toku mo Musiyo tomoki nuwo
 akaiya yoki, a mokiso, nu somiso asimai. Tomoki
 nuwo akaiya yoki, noko nokolaloyo ki monoi,
 ititounikai monoi. Noinoso akaimona yoinomo,
 asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo.
 Akaimona yakinomo, noko nokolaloyo mulumolo
 luwaimonoinomo. ¹⁵ Noko mo mulumolo luwai-
 monakimo, Kotoni auso na yousi itouniyaimo
 manoimo, aniyopa poi poi.

¹⁶ Ulai afonimaiso? Koto mo mulu ukukaiki, asi
 asi noko nokolalo monoi. No monoi no mo totani
 awitona awitono na imo taikiyoki, asiso. Noko
 mo nonani nokotaso mulumolo luwaiyakimo,
 uwokaiwoi muwoi, na yousi itouniyaimoimo,
 aniyopa poi poi. ¹⁷ Noko nokolaloni molo koiyau
 foli monoi pa imo taikiyokiso. Noko samiyaikiyo
 monoisu na imo taikiyoki, tani awitonoso. No
 monoi no. ¹⁸ Nokoyo nonani nokotaso mulumolo
 luwai somiso mo, mulumolo luwai somiso foli
 monoi yasoi yomukai, Koto mo. Ulai afoni-
 maiso? Kotoni awitona awitono pa tomulumolo
 luwaiso, no monoi no. Nokoyosu mo mulumolo
 luwaiyakimo, molo koiyau foli monoi pa uwoy-

oiso.

¹⁹ Koto mo noko nokolaloni mulu kopokoiyau foli monoi na tiyomukai. Ulai afonimaiso? Saponi komiyai na amukonoki, asiso. Ulai folosu mulu saso tiyono, molo koiyau mulu na. Saponi mulu mo yowoi muwoi, folosu mulu saso tiyono. Molo koiyauso taluwaino, no monoi no folosu mulu saso tiyono. ²⁰ Molo koiyauso aluwai nokota mo saponi monoi mulu tatolokomo unu, namoliyo talosimo, saponiso. Ulai afonimaiso? Saponimai poliyai mo, nokoyo pukwai, molo koiyauso aluwaiso. ²¹ Nokoyosu mo Kotoni imo motu imoso aluwai itouniyaimakimo, saponi moloso aluwainiyo tumoimo, noko nokolaloni molo timai. Kotoni imoso kwai itouniyaimo nokota, no monoi no.” Isiso mo aino na imoki, Nikotimoso mo.

Iyono iwoso uluwako nokotayo Isiso monoi yomu unu aino imo.

²² Nosai no mo; Isiso iyali mo Yolusolimo nokonu siyoliso utukaimokino, Yutiya asiso nuki, sanoki. Siyokutono iyali yousi fasiko manoki mo, noko nokolalo iwoso puluwakomosikino, muwokokai monoi. ²³ Iyono mani, noko nokolalo puluwakomosiki, Ainonomai, Silimo mo aumoifaso. Iwo mo siyoli, no monoi no nosoni puluwakomosiki. Wiyou, noko nokolalo molopoiyo poti liyaimosiki, iwoso uluwako monoi. ²⁴ Iyono mo kalopulo nuso mo kiyowoi muwoi, amai, nomai no iwoso puluwakomosiki.

²⁵ Nosai no mo; uo imo lukasokino. Iyononi siyokutono iyali mo uo imo lukasokino, Yuto nokota siyawoi. Nonani nokotayo piyomuki,

“Iyonoyo iwoso uluwakakimo, Koto mo imo mo futo muwoi. Isisoyo uluwako mo waliyo.”

²⁶ No monoi no mo, Iyonoso ima tumokino, na imokino, “Oi, aiyolokomomoko nokota, noko toku no tolo tomasimokini no, Yotano iwo ausaimiso, toku no posasoko unukini no, nonani nokotayo mani, to mo noko nokolalo iwoso tuluwakomoi. Wiyou, totani auso na tonu liyaimoi, noko nokolalo molopoiyo. Koi mo wiyou tiyamonoki.”

²⁷ Ulai na ikoki, Iyono mo, “Kumoki toloru nokotayo noko fasi somiso mo, nonani nokota mo noko siyoli pa toloiso. ²⁸ Moiyosu mo yani imo yasoi kwaikinuwo, ya yomuki mo, “Yo mo Kolaiso muwoi, noko no mo Kotoyo no muwokaiki no, Isolilo noko moi fasimoka tumo monoi. No mo yo muwoi. Yo mo Kotoyo toku imono taikiyoki, “Na pomoi. Nono mo toku pomoi, tota monoi.” Kotoyo aino imono taikiyoki. Yo mo toku yasoi imokinukuwo. Moi mo sai. ²⁹ Moloi si? Siyokawi imo timonukuwo, noino. Noniyo nokitononi auso tosiso. Ainoso no moloi? Na tokauso, no monoi no. Tani noni nali. Nonani nokotani siyokutonosu, to mo noni kauso nokotayo ulukukumosu tukwai, no monoi no to mani, ulukukumosu na. Yo mo nonani siyokutono komiyai. Siyoliso na tomolokimokai. Noko nokolaloyo tani auso tosi mo, yo mo ulukukumosu na totolomoi. ³⁰ Yo mo afonimai nokota. To mo noko siyoli. Na tosouwaimonalo.”

³¹ Siyokutono iyaliso ulai na ikoki, Iyono mo, “Puwosai amukono nokota mo noko komaso noko na tosouwaiko. Asi liyai nokotasu mo asiso totolokaino, asini imo saso tiyomu-

moi. Kumokisai amukono nokota mo noko komaso na tosouwaiko. ³² Kumokisai imo no kwaiki no, nonani imo na toposasokalo. Kumokiso no kokoki no, nonani monoi aino imo na toposasokalo. Ulai wiyou, noko nokolaloyo waliyo pa tomulumoloko ununos. ³³ Noko mo waliyo mulumoloko unakimo, nonani nokota mo na yomukaiyoimo, “Koto mo motu imo saso na tiyomukai.” ³⁴ Kotoyo imo taikiyo nokota mo Kotoni imo saso na tikalo. Kotoyo noinomo tani Mulu Itouniyaimo Nokotayo tamimomoi, wiyou, siyoliso tamimomoi. No monoi no tikalo. ³⁵ Apou Siyoli mo totani awitono monoi mulu tunumoi. Komaso hani mo tani nainomai yasoi na niki. ³⁶ Noko mo awitononi imo kulaliyakimo, Koto mo mulu atolokomokai unoimo, aniyopa poi poi koiyau yousoimo. Awitonoso mulumolo luwaiyakimo, na yousi itouniyaimoimo, aniyopa poi poi.” Iyono mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

4

Isisoyo Somaliya nukonuso imo lukaso niso aino imo.

¹ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai nokoni auso imofa kolo koloma tumoki, noino, “Isisoyo mo Iyono tosouwaiyalo. Noko nokolalo molopoi iwoso tuluwako tolomoi.” ² Ulai Isisoyo mo noko uluwakowoi muwoi, tani siyokutono iyaliyoso iwoso puluwakomosikino. ³ Isiso Siyolisu mo sai, Falisi moloso aluwai nokoyo imofa kwaikino mo, no monoi no Yutiya asiso utukaimoki, Kalili asiso

ifou manoki. ⁴ Manoki manoki manoki, Somaliya asi mulumai tokosiyaiyouki. ⁵ Somaliya asi tokosiyaiyouki mo, nokonuso na tumoki. Nokonu siyolo mo Saiko. Yokoponi aniyopa asi mo au-moifaso, asi no mo totani awitono Yusifoso no anoniki no. ⁶ Nokonu kwamai mo Yokoponi iwo si i ku toi. Ulo yakomai iwo si imai na yousikaina tumoki, Isiso mo. Mulu si yousa tumoki. Aluwaisai tumoki, no monoi no.

⁷ Nosai no mo; amai yousikainoki mo, Somaliya nukonu mo na tumosoki. Iwo woliyona tumoki. Na isoki, Isiso mo, “Iwo puwoliyomono.” ⁸ Totani siyokutono iyali mo uwofa. Koloni iya tikino, nokonuso. No monoi no isoki, “Iwo puwoliyomono.” ⁹ Isoki mo; na imoki, “Nono mo Yuto nokota, asasu mo Somaliya nukonu. Hani monoi timononi, “Iwo puwoliyomono.” Yuto nokoyo Somaliya nokowoi pa pasisikuwano manokinoso. No monoi no imoki, “Hani monoi timononi, “Iwo puwoliyomono.”

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo na isoki, “Nono mo Kotoyo fasi monoi mo sai muwoi. Nono mo sai muwoi, yo no noi? Posainoni mo, nonayo pimononi, “Iwo puwoliyomono.” Iwo puwoliyononinoki, itouniyaimo iwo mo. Yani iwo sikakinimo, na yousi itouniyaimo manoinimo.” Aino na isoki, siyokawi imo mo.

¹¹ Nosai no mo imoki, “Noko Siyoli, nono mo iwo nau mo uwofa. Moloi toku woliyononi? Iwo mo woiso na ku toi. Moisai tuwoliyonomononi, nonani iwo itouniyaimo no? ¹² A, nono no moini aniyopa Yokoposo tosouwaini? Totayo na aimokoki, ninani iwo si i mo, na posikomosiki.

Awitono iyali mani, puwolikosikino. Nukutai koloniso puwolulukomosikino. A, nono no iwo siya tuwoliyonomononi?”

¹³ Nosai no mo fowasoki, siyokawi imo na isoki, “Nokoyo ninani iwo sikakimo, iwo nukuwa ti monoi uwoyoimo. ¹⁴ Ulai nokosu mo yani iwo siyaso sikakimo, iwo nukuwa mo ti monoi pa kalo manoiso. Wiyowu, asani iwoso sikakimo, iwo komu komiyai auwoniyowuimo, tani mulu poiso. Na yousi itouniyaimoimo, aniyopa poi poi.” Siyokawi imo aino na isoki, Isiso mo.

¹⁵ Nosai no mo imoki, noni mo, “Noko Siyoli, nonani iwo na puwoliyomono. Ya sikakimo, iwo nukuwa pa uwomonoiso, pa woliya tumomosoiso.” Ainoso imoki, piyomusoki, iwa iwo monoiwo.

¹⁶ Nosai no mo; imoki mo; noniso na isoki, “Soyu, nani noko na pokauiyano.” ¹⁷ Ulai noniyo, “Yo mo nokowoi muwui, noko mo uwofa.”

Nosai no mo na isoki, “Motu na timononi. Nono mo noko molopoi aulu nukonu na. ¹⁸ Naino siya uwai nokoso aulalokini, siyasonuso. Lolaisu mo noko siyani auso tiyousini, wosu woso, pa aukiniso. Motu na timononi.”

¹⁹ Nosai no mo; noni mo na imoki, “Noko Siyoli, moloi nono no sai? Koto saso mo asani molo aluwai mo sai. Ya tiyomu, nono mo Kotoni mulu lukasiko nokota nali.” ²⁰ Ulai imoki, “Ninani yu tonimai Koto monoi pomolokima yomosikino, koini aniyopa iyaliyo. Yuto noko iyali moiyo tiyamonuwu, Yolusolimo nokonu siyolimai saso molokimowumo, noko komaso noko mo. Nonayo piyomu.”

²¹ Nosai no mo na isoki, “Woli, yani imo na pukwaimono. Amuwoi tinoso ninani yu tonimai saso pa molokimoinuwoso. Apou Siyoli monoi mo Yolusolimo nokonu siyoli saso pa molokimoikiso.” ²² Ulai isoki, “Somaliya noko nokolalo moi mo to monoi mo sai muwoi, afonimaiso tomolokimo manonuwo. Yuto noko koi mo sai. Na tomolokimo manonoki. Noko fasiko nokota siyoli mo Yuto nokoni alisai tauwono. No monoi no. ²³ Amuwoi tino mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo Apou Siyoli na wiyotiyoimo, asi asi noko nokolaloso mo. To mo Kota Koto na. No monoi no saino itouniyaimoinomo, na molokimalo liyaiyoinomo. Tani Mulu Itouniyaimo Nokotayo noinomo molokimaloinomo. Lolai mani, siyai mo sai. Nonani noko iyali monoi Apou Siyoli mo mulu mo waliyo. Toiyo molokimo monoi na tiyo. ²⁴ Koto mo mulu saso. Ta noinomo noko mo mulu tonofalowi si na. Tani Mulu Itouniyaimo Nokotani amiyo mulu tonofalo ulolakimo, Kota Koto monoi saino itouniyaimoinomo, na molokimoinomo.” Aino isoki, Isiso mo.

²⁵ Nosai no mo; noni mo na imoki, “Yo mo sai, Kotoyo muwokai nokota mo tumoimo, noko no mo moi no fasimoka tumaki no. Tani siyolo mo Kolaiso tokaluwai manono. Ta tumakimo, na posasoko wiyolumokaloimo.” ²⁶ Ulai na isoki, Isiso mo, “Asa, nonowoi imo ni tolukaso no, asa mo nonani nokota nali no.”

²⁷ Nosai no mo; amai isoki mo, siyokutono iyali mo ifou tiki, na mulumoloko manokino, “Oi, noniso no hani monoi tiso?” Ulai pa imokinoso, “Moloi tisoni?” Noinoso mani, pa imokinoso,

“Hani monoi tisoni?” Aino pa imokinoso.

²⁸ Nosai no mo; noni mo yasoi. Iwo nau saso potoloso. Nokonuso ifou manosoki. Noko nokolaloso ifou ika tiki, ikoki, ²⁹ “Kukuwo, nokoso na pukwaima fuwo. Wiyou, hani komaso ya toku no yaloki no, to mo sai, yasoi na imono. Moloï saino, woi? Nakomo Kolaiso poimo, noko no mo Kotoyo muwokaiki, moi fasimoka tumo monoi.”

³⁰ Ikoki mo; nokonuso utukaimokino, Isisoni auso monoi nuki, noko nokolalo mo.

³¹ Noko nokolaloyo tiwoi muwoi, Isisoni siyokutono iyaliyo imokino, “Aiyolokomomoko nokota, fuo, na pono.” Koloni yasoi iyo tumokino, na imalokino, “Fuo, na pono.” ³² Ulai Isisoyo ikoki, “Yo mo koloni mo yapoli. Moi mo sai muwoi, nonani koloni mo.” No mo siyokawi imo na. ³³ Ulai ikuwanokino, “Nakomo koloni mo noko siyayo poimo iyo tumo.” ³⁴ Nosai no na ikoki, “Yo mo imono taikiyo nokotani muluso aluwaiyakimo, yo mo yousi itouniyaimoimo, no touwai nokota komiyai. Tani mi uwaimakimo, na yousi itouniyaimoimo, no touwai nokota komiyai.”

³⁵ Ulai na ikoki, “Noko nokolaloyo tiyamomosi, “Amu toitati mo uwai; isi aliyoli ulai wamokoimo, na iyoikimo.” Ulai ya timonukuwo, “Lolaisu mo yasoi na wamokokai, lolaisu mo i mo waliyo. Na pofoinaliko taikiyowo. Isi na pukwaikalowo.” Aino ikoki, isi aliyoli monoi muwoi, siyokawi imo nali, noko nokolaloyo mulu alosoko monoi na ikoki. ³⁶ Ti monoi ikoki, “Nokoyo mulu alosoko mo, no mo isi aliyoli komiyai i. Nonani nokoso aiyoloko mo, Kotoyo suo foli monoi na

tanoni, aiyoloko nokotaso mo. Mulu alosoko noko nokolaloyo aniyopa poi poi si itouniyaimo monoi na tomolokiko. Noko mo Kotoni imo toku no lukasikaloki no, to mo aliyoli ali kosikwiyalo nokota komiyai. To mani, tomolokiko. No monoi no toti mo tomoso molokiko na, noko nokolaloyo mulu alosoko monoi.³⁷ Nokoyo motu imo tiyamomosi, noino, “Noko siyai mo aliyoli ali tokosikwiyalono, siyai mo isi aliyoli tiyalono.”³⁸ Yo mo na imo taikiyokinukuwo, noko mo isi aliyoli komiyai i monoi. Noko siyaiyo aliyoli ali komiyai toku kosikwiyalokino, Kotoni imo mo. Nonani mi siyoli pa anokinuwoso, toiyoyo na fasikomokinuwoso, no monoi no mi uwaimoinuwomo.” Isiso mo siyokawi imo aino ikoki, siyokutono iyaliso.

³⁹ Nosai no mo; Saiko noko nokolalo molopoiyo Isisoso mulumolo luwaiyalo tumokino, Somaliya asi noko nokolalo na. Ulai afonimaiso? Noniyo toku yasoi posasoko wiyotiki, na ikoki, “Ya toku no yaloki no, to mo sai, yasoi na imono.” No monoi no Isisoso mulumolo luwaikino, tani auso monoi nuki.

⁴⁰ Nosai no mo; Isisoni au mo tiki, imalokino, “Koini auso tanuwou na potoi.” Ikoki, “Waliyo na.” No monoi no amoloki tiwoi tanoki.⁴¹ Imo na lukasikaloki mo, noko molopoi noko mo lolaloso mulumolo luwaikino, noko molopoi, wiyou.⁴² Noniso isokino, “Nani imo monoi saso pa tomulumolo luwainokiso. Koi mo tani imo mo yasoi na kwaimonoki. Koi mo sai, ta noinomo asi asi noko moi na samiyaikiyo monoi.” Aino isokino.

Komano nokotani awitono itouniyaimokai aino imo.

⁴³ Nosai no mo; amoloki tiwoi mo uwai; Isiso mo utukaikoki, Kalili asiso na manoki. ⁴⁴ Toku yomuki, “Kotoni mulu lukasiko nokota mo totani asiya asimai tolo mo, toloru nokoyo pa kiso-sominoso.” Isiso mo aino toku yomuki, tota amu monoi. ⁴⁵ Ulai Kalili asi mo tumoki mo, toloru nokoyo imokino, “Waliyo potumo.” Toi mani, Isiso yo yaloso toku yasoi kwaikino, Pasowa koloni wasi popomai, Yolusolimo nokonu siyoliso numai.

⁴⁶ Nosai no mo; Kano nokonuso ti monoi manoki, Kalili asimai na. Toku mo iwa iwoyo molo wamo ito iwoso no wiyonoki no, nonani nokonuso na. Kopanaumo nokonu Kalili asimai no tanoki no, nomai no komano nokota mo tolokainoki. Nonani nokotani awitono mo ai uwoki. ⁴⁷ Nosai no mo apitononi auso imofa kolo koloma tumoki, noino, “Isiso mo yasoi tumoki. Kalili asiso tumoki, Yutiya asisai.” No monoi no Kano nokonuso manoki, Isisoso imanoki, na imaloki, “Yani alu mo ai tuwo, ai mo siyoli. Na kaloimo. Kuku, na pitouniyaima kono, Kopanaumo nokonuso.”

⁴⁸ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Hani monoi pa tomulumolo luwaimononuwoso? Moini molo timai mo mulu ifolaluwawoi mi ano somiso mo, pa mulumolo luwaimononuwoso. Hani monoi mulu ifolaluwawoi mi mulu saso tiyonuwo?” ⁴⁹ Ulai imoki, komano nokotayo mo, “Noko Siyoli, woi, na pamukono. Amukono somiso mo, yani alu mo na kaloimo, woi.”

⁵⁰ Nosai no mo na imoki, “Soi su, nani alu mo pa kaloiso, waliyo na toloimo.” Imoki mo; nonani nokota mo Isisoni imoso waliyo na mulumoloko unuki, na utukaimoki. ⁵¹ Molo mo manoki manoki manoki; tani mi ano nokoyo molomai na tiki, na ima tumokino, “Oi, nani alu mo waliyo na totolo.” ⁵² Ikoki, “A, maniwoi tolosuwa?” Na imokino, “Fai, fai au momono mo futo, ulo yakomai.” ⁵³ Imokino mo; apitono mo na yomuki, “Ulo yakomai nali no Isisoyo fai imona, “Nani alu mo pa kaloiso, waliyo na toloimo.” No monoi no toi koli mulumolo luwaikino.

⁵⁴ No mo ti monoi mulu ifolaluwawoi mi nali no. Noko nokolaloni molo timai anoki, Kalili asimai, Yutiya asisai ifou ana tumomai.

5

Aniyopa ai nokota itouniyaimokai aino imo.

¹ Nosai no mo; Yolusolimo nokonu siyoliso amiyoki, Isiso mo. Yuto nokoni mi fou fouko popo siya na, no monoi no amiyoki.

² Yolusolimo nokonu siyoli mo koki fiyaimokai, muluso tu tanoki. Koki fiyaimokai itu loti mo yapoli na. Itu loti siya siyolo mo Sipo Koloni Itu na. Nonani itu aumoifaso mo iwo toi, iwo toku iwo koufa na. Nonani iwo toku iwo mo Pitisato tokaluwai manono. No mo Hipolu imosai, Yuto nokoni imosai na. Fulomu nu naino siya uwai kololi anokoukukai, iwo toku ilomai. ³ Noko molopoi, noko kopokoiyau nokoyo si liyaiki, molo kau kau nokowoi naino fona nomoli nomoli nokowoi. [Iwo moli moli monoi foumo si liyaiki.

⁴ Nuwoi siya mo Kotonu kumoki nokotayo iwo

toku iwoso pamukonomosiki, iwoso pomoli moli tola konomosiki. Iwo moli moli uwai; totawoi nokotayo amukono mo, ai mo uwai.] ⁵ Aniyopa ai nokota mani, tanokainoki. Tokusai ai uwokaiki, aisamu molopoi, 38.

⁶ Nosai no mo; Isiso mo tumoki, nonani nokota tanokainoso kwaiki, aniyopa ai no uwokaiki no, na imoki, “A, noko itouniyaimo tolo mulu monoi tiyoni?”

⁷ Nosai no mo; noko koiyau mo fowaki, “Noko Siyoli, yo mo asaso. Iwo moli moli-mai mo nokoyo fasimonowoi muwoi, iwoso kawiyoy konomonowoi muwoi, iwo no moloi louko monoi? Iwo louko mo waliyo. Yo mo iwoso louwa tolouka konomosi, ulai nokoyo na tosouwaimonomosino.”

⁸ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Na potolau. Molo tokosi na palomako, na pomoi.” ⁹ Imoki mo; lolai siyaso waliyo na toloki, na manoki, molo tokosi na alomakoki.

Mi fou fouko ulomai na itouniyaimokaiki. ¹⁰ No monoi no Yuto noko sisiyoli mo Isisoyoy itouniyaimokai nokotasoy ima tumokino, “Lolai mo mi fou fouko uloy. Hani monoi molo tokosiy tosokunalomanikoniy? Aniyopay imoyoy tiyomukoy au.”

¹¹ Ulay ikokiy, “Itouniyaimomonokai nokotayoy imonoy, “Molo tokosiy na palomakoy, na pomoi.”

¹² Nosai no mo imokino, “A, nonani nokotay no noiy? Hani monoi imoniy, molo tokosiy alomakoy monoi no?”

¹³ Isisoyoy itouniyaimokai nokotasuy mo say muwoiy, to mo sosoliy, noiyoy poimoy. Noko nokolaloy

molopoi ukouniyaikokai. Ulai moloi ki monoi, Isisoso no?

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo lotu nu siyoliso kiya tiki, na imoki, “Na pukwaimono. Waliyo na totoloni. Molo koiyauso noiyo aluwaiyoi. Wonikaluso koiyau siyoliyo aiko uwokaiyoini.”

¹⁵ Imoki mo; Yuto noko sisiyoliso ikanoki, ikoki, “Isisoyo itouniyaimomonokai, Isisoyo nali.”

¹⁶ No monoi no mo, Yuto noko sisiyoli mo Isiso uwokino. Mi fou fouko ulomai itouniyaimokai foli monoi uwokino. ¹⁷ Ulai ikoki, Isiso mo, “Yani Apou mo tokusai ititounikaimoi, ulo ulo saiso saiso ainoso lolaiwoi. Asa mani, ainoso na, tomoso nali.”

¹⁸ Nonani imo monoi, tukolo mulu siyoli monoi yalokino, Yuto noko sisiyoli mo. Na iyamoki, “Mi fou fouko ulomai itouniyaimokai mo au. No mo koufa. Ulai Koto monoi tokaluwai, totani apitonowo. Wiyouwa wiyou. Ulai moloi yomu monoi, Koto toti mo tomosowo.” Yuto noko sisiyoli mo aino iyamoki, tukolo mulu monoi na yokino.

Koto tomoso nokota aino imo.

¹⁹ Nosai no mo; Isiso mo Yuto noko sisiyoliso na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Kotononi awitono yo mo asani amiyoso pa tiyomoiso. Apou Siyoliyo yaloso yo tukwaimoi, na tiyalo. Apou Siyoliyo no tiyalo no, tani awitono yo mani, tiyalo. ²⁰ Apou Siyoli mo mulu tunumono, tani awitono yo monoi. Hani hani no tiyalo no, na towiyolumonalo. Mulu ifolaluwawoi mi no wiyolukomokinukuwo no, no mo koulolofasu. Mi sisiyoli wiyolumonakimo,

ya na analoimo, moini molo timai. Wiyou, na mulumolokaloinuwomo. ²¹ Apou Siyoli mo yau yau noko tolusokokaimoi, yausai. Ta noinomo tosi itouniyaimomoi. Noinoso na, tani awitono yo mani, tomoso na tiyo. Asani muluyosu, noko nokolalo tosi itouniyaimo liyai. ²² Apou Siyoli mo molo koyau foli monoi yomukaiwoi muwoi, asaso na imonokaiki, “Nonayosu pa yomukai, molo koyau foli imo mo.” Ainoso imonoki. ²³ Ya molo koyau foli monoi yomakimo, noko nokolalo komasoyo na kisosomimonoinomo. Apou Siyoli tokisosomi manono. Noinoso kisosomimonoinomo. Nokoyo kisosomimono somiso mo, yani Apouso no molo kisosomi monoi? Na imono taikiyoki.” Isiso mo aino na ikoki, Yuto noko sisiyoliso mo.

²⁴ Ulai na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Noko mo yani imoso kwai itouniyaimakimo, imono taikiyo nokotaso mulumolo luwaiyakimo, aniyopa poi poi yousi itouniyaimoimo. Molo koyau foli monoi pa uwoyoiso. Nonani nokota mo kolikali moloso yasoi utukaimo, yousi itouniyaimo moloso na taluwaimoi. ²⁵ Motuwa na timonukuwo. Amuwoi tino mo kolikali moloso aluwai nokoyo yani imoso kwaimonoinomo. Kotoni awitono, yani imoso kwaimono itouniyaimakinomo, na si itouniyaimoimo, aniyopa poi poi. Lolaisu mani, ainoso na. ²⁶ Apou Siyoli mo noko muwokokai, aniyopa poi poi si mano monoi. Tani awitono yo mani, noko muwokokai, aniyopa poi poi si mano monoi. Nonani amiyo na amonoki. ²⁷ Yo mo asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota.

No monoi no imono taikiyoki, “Molo koyau foli imo mo nonayo na pa yomukai.”

²⁸ Hani monoi tomulumoloko manonuwo? Amuwoi tino mo noko yau yau mo yani imo kwaimonoinomo. Asiso toku no aiko ukukino no, nonani noko iyali mo yani imo kwaimonoinomo, ²⁹ na auwonouloimo. Molo koyauso aluwai noko mo auwonouloimo. Nosai no molo koyau foli monoi na uwokoimo. Molo itouniyaimoso aluwai noko mo auwonouloimo, na si itouniyaimoimo, aniyopa poi poi.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Noko nokolaloyo Isiso kulali aino imo.

³⁰ Ulai ikoki, Yuto noko sisiyoliso. Isiso mo na ikoki, “Yo mo asani amiyoso mo pa tiyomoiso. Molo koyau foli imo yomukaiyakimo, motu imo na yomukaiyoimo, motu nali. Ulai afon-imaizo? Asani muluyosu yomukaiwoi muwoi, imono taikiyo nokotani muluyoso na yomukaiyoimo.

³¹ Asa amu monoi yomukaiyakimo, ulai moloi kwaimono monoi, moi no? ³² Noko siyayosu mo na tiyomu unumonokai, Apou Siyoliyo mo. Motu na tiyomukai. Yo mo sai.

³³ Toku moi mo nokoso iko taikiyokinuwu, Iyono imano monoi, “Nono no noi, woi?” Ulai Iyono mo asa monoi aino imo posasokoki, imo motu nali. ³⁴ Yo fasimono monoi pa posasokokiso. Moi fasikomo monoisu na posasokoki, moiyo mulumolo luwaimono monoi, samiyaikiyo monoi. No monoi no timonukuwo, Iyononi imo monoi. ³⁵ Iyono mo ta komiyai amukoki, na

fupiniyaimoki. Tani imo mo saponi komiyai. Fokufaso kwaimokinuwo, molokimokinuwo.

³⁶ Iyononi imo no posasoko unumonoki no, no mo koufa hani. Mi ya no tanomoi no, no mo siyoli hani. Apou Siyoliyo imono taikiyoki, totani mi uwaimo monoi. Nonani misu na tanomoi, yo mo, moini molo timai. No monoi no na towiyononinukuwo, Apou Siyoliyo imono taikiyoki mo. ³⁷ Apou Siyoli to mani, asa monoi na yomu unumonoki. Tani ko na mo moi mo kwaiwoi muwoi, tani amu molo mani, kiwoi muwoi. ³⁸ Tani imo monoi pa tomulumoloko manonuwoso. To mo na imono taikiyoki, ulai pa tomulumolo luwaimononuwoso. ³⁹ Aniyopa poi poi si itouniyaimo monoi tiyonuwo, no monoi no Kotoni puko imoso tokokalo manonuwo. Hani monoi moi no sai pakoso, asa monoisu tiyomuko unumono no? ⁴⁰ Ulai wiyoyu tiyamonuwo, yoso pa tomulumolo luwaimononuwoso. Aniyopa poi poi no moloji si itouniyaimo monoi, moi no.” Isiso mo aino na ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

⁴¹ Ulai ikoki, “Nokoyo yani siyolo kaluwaimono mulu monoi pa tiyoso, yo mo. ⁴² Moi mo folo. Noko sisiyoli si mulu monoi na tiyonuwo. Koto monoi mulu pa tununuwoso. Yo mo sai. ⁴³ Yani Apouyo imono taikiyoki. Ulai yani imo na tokulalimononuwo. Afonimai nokoyo totaini muluyosu ima tumonuwo mo, imo kulalikowoi muwoi, waliyo na mulumolo luwaikonuwo. ⁴⁴ A, yoso no moloji mulumolo luwaimono monoi, moi no? Nokoni molo timai noko sisiyoli si mulu saso tiyonuwo. Kotoni molo timai noko sisiyoli si mulu pa tiyonuwoso, Kota Kotoni molo timai.

No monoi no yoso pa tomulumolo luwaimononuwoso.

⁴⁵ Moini molo koiyau foli monoi mo Apou Siyoliso pa faumiyoiso, yo mo. Musi aniyopa nokota siyoli, totani imo monoisu na auwosikomoinuwomo, Apouni molo timai. Musini imoso louwa taluwainuwo, tiyamonuwo, aniyopa poi poi si itouniyaimo monoiwo. ⁴⁶ Musi mo asa monoi aino imo na kumo unumonoki. Musiso waliyo pomulumoloko ununuwo mo, yoso mani, pomulumolo luwaimononuwoso. ⁴⁷ Musiyo toku no kumo unumonoki no, nonani imoso pa tomulumolo luwainuwoso. No monoi no yani imo mani, tomoso na, pa tomulumolo luwaimononuwoso.” Isiso mo aino na ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

6

Isisoyo 5000 noko molopoi molopoiso no niko aino imo.

(Matiyu 14:13-21; Mako 6:30-44; Luko 9:10-17)

¹ Nosai no mo; amuwoi tinosai Isiso iyali mo Kalili iwo toku ausaimiso tiki. Nonani iwo toku iwoni siyolo siya mo Taipiliyo iwo.

² Noko molopoi noko mo aluwaiyalokino, noko molopoi, wiyou. Ai ai noko ititounikaiso pukwaimosikino, mulu ifolaluwawoi miso. No monoi no aluwaiyalokino.

³ Nosai no mo; yuso na sa yoki, Isiso iyali mo.

⁴ Pasowa koloni wasi popo mo aumoifaso, Yuto noko nokolaloni mi fou fouko popo siyoli mo.

⁵ Nosai no mo; si manoki mo, Isiso mo ku foinalikoki. Wiyouwa wiyou, noko nokolalo molopoi ti liyaiso kwaikoki, noko nokolalo

molopoi mo wiyou. Filiposo na imoki, “Oi, paluwa tuo no moiso tiyanokoni, toi tiya monoi no?” ⁶ Filiposo aino na imo kiki. Isiso totayo mo sai yasoi, mulumolokokaiki, hani yo monoi mo.

⁷ Nosai no mo; Filipoyo na fowaki, “Paluwa tuo suo suomokakikonimo, muwoni mo wiyou, 200 kina mo koma muwoi. Noko nokolalo mo pounu, atiyaiso pa komamoiso. Noko komaso no molo noko monoi?”

⁸ Nosai no mo; siyokutono siya, tani siyolo mo Anotolu, Saimo Pitani auwatono, to mo Isisoso na imoki, ⁹ “Oi, alu ni tolo no, to mo paluwa tuo komu lolofa mo naino siyai. La lolofa mo tiwoi. Ulai noko nokolalo mo molopoi, wiyou. Pa komamoiso.”

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Noko nokolaloso pikowo, sinonalumo.” Sosonowoi asi, no monoi no sinonaloki. Noko mo molopoi molopoi, wiyou na, 5000 nali no.

¹¹ Sinona konoki mo, Isiso mo paluwa tuo komu komu na uwoki, Kotoso na imoki, “Wafisu.” No monoi no na wautiki, ainoso komaso kolosi. La somu mani, tomoso na. ¹² Na nokokino, touwaiwoi na tolokoki.

No uwai; Isiso mo na ikoki, siyokutono iyaliso, “Waloto mo ifou na pisikokaiwo. Wonikaluso aiko popikoi.” ¹³ Ikoki mo; na iyalokino, paluwa tuo mo iso na alokino, i molo tiwoiso, 12. Noko molopoiyo paluwa tuo komu naino siya noko uwai; waloto mo amai na si liyaiki. Nonani waloto na alokaikino, i molo tiwoiso.

¹⁴ Noko nokolaloyo nonani mulu ifolaluwawoi mi anoso kwaikino mo, na iyamoki, “Motu na, noko ni mo, to mo Kotonu mulu lukasiko nokota

siyoli na, aniyopa nokoyo no iyamo unuki no, asiso tumo monoi.” ¹⁵ Ulai Isiso mo toini mulu mo sai, mulumolokoki, “Wonikaluso alotoluwai-monoinomo, asi samukuko nokota siyoli aiko muwomonoino.” No monoi no utukaikoki, yuso ulai amiyoki, totaso.

Isisoyo iwo tonimai liyai aino imo.
(*Matiyu 14:22-33; Mako 6:45-52*)

¹⁶ Nosai no mo; upimoso; Isisoni siyokutono iyali mo iwo toku iloso kunoki. ¹⁷ Ayouso folamuwaniyo konoki, yasoi, na louwa alomakokino, Kopanaumo nokonuso louwa nuki, iwo toku ausaimi nokonuso. Folosu na, ulai Isiso mo amai, tumowoi muwoi. ¹⁸ Imonu siyoli auwoniyouki, iwo mi mo siyoli, na siyolimo taikiyoki.

¹⁹ Nosai no mo; aluwamaifa alomakokino mo; nosai no Isiso tumoso na kwaikino, iwo tonimai fona molo tumoso. Aumoifaso tumoki mo, wiyou, na kokolokoki. ²⁰ Ulai na ikoki, “Nisu mo asasu, noiyo kokolokomoiwo.” ²¹ Nosai no toi mo mulu mo waliyo, ayou poiso na kominiyo yokino. Kominiyo yokino mo; lolai siyaso toloka tiki, iwo iloso toku no louwa nuki no.

Isisoso ikoliyalo aino imo.

²² Nosai no mo; amuwoisai noko nokolalo amai no siki no, iwo toku ilo ausaimimai, toi mo na iyamoki, “Oi, ayou mo siyasu fai taka. Isiso mo pa lotaso, siyokutono iyali saso na alomakano. Isiso no moiso mana, woi?”

²³ Nosai no mo; ayou siyaiyo Taipiliyo nokonusai tiki, asi aumoifaso paluwa tuo no wautiki no, fainisai Isisoyo wafisu no yomuki no, noko

nokolaloyo paluwa tuo no nokokino no, nonani asi aumoifaso tiki, ayou siyaiyo. ²⁴ Noko nokolalo mo Isiso iyaliso uwofa kokokino mo, nosai no ayouso folamuwaniyo kono liyaiki, Kopanaumo nokonuso nuki, Isiso ikoliyalo monoi.

Siyokawi imo, tuo monoi.

²⁵ Nosai no mo; noko nokolalo mo Isisoso kiya tumokino, imokino, “Aiyolokomomoko nokota, maniwoi tumoni?”

²⁶ Ulai na ikoki, “Motuwa na timonukuwo, mulu ifolaluwawoi mi anoso fai kwaimonanuwo. Nonani monoi pa tikolimona tumonuwoso. Paluwa tuo touwai monoisu na tikolimona tumonuwo. Mulu ifolaluwawoi miya mi pa tosainonuwoso. ²⁷ Tuo mulu saso noiyo yoiwo. Tuo mo na faisokoimo. Tuo mo ausu tamikomonuwo. Mulusu amikomo mulu monoi na piyowo, aniyopa poi poi si itouniyaimoinuwomo. Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo amikomoikuwomo, moini mulu mo. Apou Siyoli Kotoyo na muwomonokaiki, no monoi no.”

²⁸ Nosai no mo imokino, “Koi no moloi yoikimo, Kotoni mi ano monoi no?” ²⁹ Fowakoki, na ikoki, “Kotoni mulu mo noino, yoso mulumolo luwaimono na. Na imono taikiyoki, moiyo mulumolo luwaimono monoi.”

³⁰ Ulai imokino, “Noini mi tanoni? A, mulu ifolaluwawoi mi no yapoli towiyomokoni, koini molo timai? Wiyomoko somiso mo, koi no moloi mulumolo luwai monoi? Na powiyomoko.

³¹ Aniyopa iyaliyo tuo siya ponoko manokino, mana tuoso. Nu somiso asimai mo mana tuoso

ponoko manokino. Ainonani monoi mo Kotoni puko imoyo tiyomuko, noino,

“Kumokisai nika kono tuo ponoko manokino.”

Aino kumoki, Kotoni pukoso mo.” Isisoso aino imokino, noko nokolalo mo.

³² Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Aniyopa nokota Musiyo kumokini tuo pa nikokiso. Yani Apouyosu mo kumokini tuowa tuo na tanoninuwo. ³³ Kotoni tuo mo kumokisai na amukonoki. Nonani kumokisai tuoyo nokoso amimakimo, aniyopa poi poi yousi itouniyaimo manoimo.”

³⁴ Nosai no imokino, “Noko Siyoli, nonani tuo na pa nimokomoi, saiso saiso.”

³⁵ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na ikoki, “Asa mo tuo itouniyaimo komiyai. Yo noinomo aniyopa poi poi tosi itouniyaimo manonuwo. Noko mo yani auso tumakimo, tiya pa uwoyoiso, tuo touwai nokota komiyai na yousikainoimo. Iwo nukuwa mani, pa uwoyoiso. ³⁶ Momaini molo tiyo na tokimononuwo. Ulai hani monoi pa tomulumolo luwaimononuwoso? Toku ya-soi imokinukuwo. ³⁷ Apou Siyoliyo no tomuwokokaimono no, toi mo yani auso na toimo. Takimo, yo mo usainiyaikowoi muwai, yani auso na koliyo toimo. ³⁸ Ulai afonimaiso? Yo mo kumokisai amukonoki, asani muluso aluwai-woi muwai, imono taikiyo nokotani muluso na taluwai. ³⁹ Tani mulu mo noino. Noko nokolalo yoso no muwokokaimonoki no, toi no molo uwokaiko monoi? Asani nainomai suomo. Asi fokumakimo, yausai na lusokokaiyoimo, yo mo.

⁴⁰ Motu na, yani Apouni mulu mo noino. Tani

awitono yoso aluwaimonakimo, noko mo, aniyopa poi poi na yousi itouniyaimo manoimo. Mulumolo luwaimonakimo, ya na lusikaiyoimo, yausai, asi fokumomaiso. Aniyopa poi poi na yousi itouniyaimo manoimo.” Isiso mo ainoso na ikoki, noko nokolaloso.

⁴¹ Nosai no mo; Yuto noko mo amuwaso alikino, na ikuwanokino, “Moloi woi? Hani monoi timoko, “Asa mo tuo itouniyaimo komiyai, kumokisai no amukonoki no.” Ainoso no moloi imoko monoi? ⁴² Noko ni mo, to mo Yusifoni awitono nali. Tani siyolo mo Isiso. Atino apitono noko ti monoi moi mo sai. Moloi woi? Kono no moloi yomu monoi, kumokisai amukonowo.” Ainoso ikuwanokino, amuwaso.

⁴³ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Amuwa no hani monoi tosinuwo? Noiyo. ⁴⁴ Apou Siyoli, yo no imono taikiyoki no, to mo noko kiyomona tumo somiso mo, nonani nokota no moloi aluwaimoniyo tumo monoi? Yani auso tumakimo, yausai waliyo na lusikaiyoimo, asi fokumomaiso. ⁴⁵ Kotoni mulu lukasiko nokoyo kulukaikino, noino,

“Koto mo noko komaso noko na aiyolokoimo.” Aino kulukaiki. Noko mo Apou Siyolini imo kwaimo itouniyaimakimo, yani auso na tumoimo. Tani imo sainakimo, na aluwaimonoimo. ⁴⁶ Nokoyo Apou Siyoli pa ki manokinoso. Asa, Kotoni ausai amukono nokota asayosu mo Apou Siyoli yapoli na ki.

⁴⁷ Motuwa na timonukuwo. Mulumolo luwaimono nokota mo na tiyousi itouniyaimomoi, aniyopa poi poi. ⁴⁸ Asa mo tuo itouniyaimo komiyai. Yo noinomo aniyopa poi poi tosi

itouniyaimo manonuwo. ⁴⁹ Moini aniyopano iyaliyo mana tuo ponoko manokino, nu somiso asimai. Mana tuo ponoko manokino, ulai kolikaliki, yau yau. ⁵⁰ Nisu mo tuo itouniyaimo komiyai kumokisai no amukonoki no. Noko mo nakimo, pa kalokaiyoiso, aniyopa poi poi yousi itouniyaimo manoimo. ⁵¹ Asa mo amai tolokaino tuo itouniyaimo komiyai, kumokisai no amukonoki no. Noko mo ninani tuoso nakimo, aniyopa poi poi na yousi itouniyaimo manoimo. Tuo yo no anoninaki no, no mo yani au somu na. Asi asi noko nokolalo moiso na anoninoikuwomo, moiyo si itouniyaimo monoi, aniyopa poi poi.” Isiso mo siyokawi imo ainoso ikoki, toi kwalomai monoi kalo uku monoi.

⁵² Nosai no mo; Yuto noko mo uo imo lukasikuwanokino, na ikuwanokino, “Moloi woi? Noko ni no, tani au somu no moloi amokoimo, woi? Moi no moloi no monoi, woi, tani au somu no?”

⁵³ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na ikoki, tota kalo monoi, “Motuwa na timonukuwo. Yo, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yani au somuso nomono somiso mo, moi no moloi si itouniyaimo mano monoi? Yani nako siko somiso mo, moi no moloi si itouniyaimo mano monoi? ⁵⁴ Noko mo yani au somuso nomonakimo, yani nako sikakimo, aniyopa poi poi na yousi itouniyaimo manoimo. Asi foku-makimo, asayo na lusikaiyoimo, yausai. ⁵⁵ Ulai afonimaiso? Yani au somuyo moini muluso tamikomonukuwo. Yani nakoyo mani, muluso tamikomonukuwo. Amiya ami nali no. No monoi no. ⁵⁶ Noko mo yani au somuso nomon-

akimo, yani nako mani, sikakimo, asawoi tomoso tolokainoimo. Asa mani, tolo tomasimoimo, totawoi. ⁵⁷ Amai tolokaino nokota, Apou Siy-oliyo imono taikiyoki, “Na pomoi.” Tani amiyo yo mani, amai totolokaino. Noinoso noko mo nomonakimo, na tolokainoimo, aniyopa poi poi. Asani amiyo na tolokainoimo. ⁵⁸ No mo tuo itouniyaimo komiyai, kumokisai no amukonoki no. Aniyopano iyaliyo mana tuoso ponoko manokino, ulai kolikaliki, yau yau. Ninani tuo mo folo. Noko mo nomonakimo, aniyopa poi poi na tolokaino manoimo.” ⁵⁹ Isiso mo siyokawi imo aino na ikoki, tota kalo monoi. Kopanaumo noko nokolaloso ikoki, lotu nufaso aiyolokomai.

Isisoso namoliyo alosimo aino imo.

⁶⁰ Isiso mo siyokawi imo aino ikoki, totani au somuwoi totani nakowoi monoi. Ikoki mo; aluwai noko siyai mo iyamoki, “Wiyoi, imo mo muluso nali no. Koi no moloi kwai itouniyaimo monoi?”

⁶¹ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “A, namoliyo talosimomononuwo?” Amuwa siki, tani imo monoi. Isisosu mo sai. No monoi no ikoki, “A, namoliyo talosimomononuwo?” ⁶² Yoi, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo ifou amiyoso kwaimonakinuwomo, nosai no no moloi iyamoinuwomo? ⁶³ Nokoni amiyo aniyopa poi poi moloi yousi itouniyaimo mano monoi? Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotani amiyosu mo aniyopa poi poi tosi itouniyaimo-moi, noko mo. Imo no timonukuwo no, nonani imoso kwaimonakinuwomo, aniyopa poi poi na si itouniyaimo manoinuwomo, Kotoni Mulu

Itouniyaimo Nokotani amiyosu. ⁶⁴ Ulai moi siyai mo pa tomulumolo luwaimononuwoso.” Ulai afonimaiso ikoki? To mo sai. Tokusai to mo sai, mulumolo luwai somiso noko monoi. Uo nokoni auso kiyo nokota monoi mani, to mo sai.

⁶⁵ Ti monoi ikoki, “No monoi no yasoi imonukuwo, “Apou Siyoliyo fasi somiso mo, noko no yani auso moloji aluwaimoniyo tumo monoi?” Aino na ikoki.

⁶⁶ Nosai no mo; Isisoni imo no kwaikino mo; aluwai noko siyaiyo namoliyo alosimokino, toso aluwai monoi mo wiyoyu iyamoki. ⁶⁷ Noko molo tiwoi nokoso na ikoki, “A, moi mani, tutukai-mononuwoso?”

⁶⁸ Nosai no mo; Saimo Pita mo Isisoso na imoki, “Noko Siyoli, noko siyani auso no moloji nu monoi? Nani imoso kwai itouniyaimakinokimo, aniyopa poi poi si itouniyaimo manoikimo. ⁶⁹ Nonoso na tomulumolo luwai manonoki. Koi mo sai, Kotoyo na imo taikiyokini.”

⁷⁰ Nosai no mo na ikoki, “Noko molo tiwoi noko moiso asa mo na muwokaikinukuwo. Ulai moi nokota siya mo Sokolo Nokota Waini siyokutono na.” ⁷¹ Yutaso monoi yomuki, Saimo Isokailiyoni awitono monoi. Noko molo tiwoi mulumai nokota na, ulai uo nokoni auso namolisai kiyokoki.

7

Isisoni auwatono iyali mulumolo luwai somiso aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo Kalili asimai liyaiyaloki. Yutiya asiso mano monoi mo wiyoyu yomuki. Yuto

noko sisiyoli mo tukolo mulu yokino, no monoi no.

² Liyaiyaloki mo, Yuto nokoni mi fou fouko popo siya mo aumoifaso na potanoki. Nonani popomai fulomu nu pokololi manokino, Yolusolimo nokonu siyolimai. Aisamu saiso saiso mo ainoso na.

³ Nomai no mo, Isisoni auwatono iyali mo na louwa imokino, “Oi, ninani asi na putukaimo. Yutiya asiso na pomoi, Yolusolimo nokonuso. No monoi no nokoyo mulu ifolaluwawoi mi anoso kwaiyoinimo, nani moloso aluwai noko nokolaloyo. ⁴ Mulu ifolaluwawoi mi wosu woso no moloi ano monoi? Nokoyo noko nokolaloni molo timai tolo mulu monoi yo mo, Yolusolimo nokonu siyoliso ananumo. Mulu ifolaluwawoi mi na panano, noko nokolaloni molo timai.” Isisoni auwatono iyali mo aino na imokino. ⁵ Toi mani, pa mulumolo luwaikinosa. No monoi no louwa imokino.

⁶ Ulai Isiso mo na ikoki, “Lolai no moloi mano monoi, yo no? Yo mano ulo mo amai. Moi mo folo, momaini muluyosu na tonu liyaiyalonuwo.

⁷ Asi asi nokoyo moi monoi no moloi mulu atolokomo unu monoi? Asa monoisu mulu tatolokomo unumonono. Yo mo totaini molo koiyau monoi imo toposasokomoi. No monoi no mulu tatolokomo unumonono. ⁸ Mi fou fouko popo na. Moi mo toku ponuwo. Yo mo namolisai. Yo mano ulo mo amai.” ⁹ Aino na ikoki. Manowoi muwoi, Kalili asiso amai tolokainoki.

Isisoyo aiyoloko aino imo.

¹⁰ Auwatono iyaliyo Yolusolimo nokonuso nuki mo; ulai Isiso mani, na manoki. Noko nokolaloni molo timai manowoi muwoi, wosu woso manoki.

¹¹ Yolusolimo nokonu siyolimai mi fou fouko siki mo, Yuto noko sisiyoliyo ikoliyalokino, iyamoki, “Noko no no, to no moiso woi?”

¹² Noko nokolalo molopoi ukouniyaikokaiki. Wosu woso imo lukasalo liyaikino, Isiso monoi aino imo. Siyaiyo iyamoki, “Noko itouniyaimo.” Siyaiyo wiyoi iyamoki, nokoso ifoluwaikowo.

¹³ Noko nokolaloni molo timai lukasowoi muwoi, wosu woso imo saso lukasokino. Yuto noko sisiyoli monoi nikokino, no monoi no.

¹⁴ Mi fou fouko si manoki, ulo ulo. Ulo siyai mo amai. Nomai no mo Isiso mo lotu nu siyoliso na amiyoki, na aiyoloka tiki. ¹⁵ Yuto noko sisiyoli, toi mo mulumoloko manokino, na iyamoki, “Moloi woi? Sai siyoli no moloi tosaino? Nokoyo aiyolomowoi muwoi.”

¹⁶ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Ni mo asani imo muwoi, Kotoni imo taiyolokomonukuwo. Na imono taikiyoki, “Yani imo pa aiyoloka kono.”

¹⁷ Noko mo Kotoni muluso aluwai monoi yakimo, yani imo mani, sainoimo. Yani muluyosu poimo taiyolokomonukuwo, o, Kotoni imo poimo.

¹⁸ Noko mo totani muluyosu imo lukasalo mo, to mo tota amu siyoloso kaluwai saso. Nokosu mo imo taikiyo nokotani siyolo kaluwaiyalo mo, to mo nonani nokotani muluyosu imo lukaso, ifoluwaikomalowoi muwoi, motu imo saso imo lukaso.

¹⁹ Musi mo aniyopa imo ami na yomukaiki. Ulai hani monoi pa tukwai itouniyaimonuwoso?

Kwai itouniyaimo nokota no yapoli poimo. Woi, yapoli muwai. Asasu no ulai hani monoi tuwomononuwo, aniyopa imo kwai somiso foli monoi? Tukulomono mulu monoi no hani monoi tiyonuwo?” Aino na ikoki, Isiso mo.

²⁰ Ulai imokino, ukouniyaiko noko nokolaloyo, “Nono tukolo monoi mulu no noiwo nokoyo tiyono? Nono mo kwalu kwalu mulu na. Popuwayo na tuwokaini.”

²¹ Ulai ikoki, “Mi fou fouko ulomai mo mulu ifolaluwawoi mi siya saso ya anoki. Hani monoi tomulumoloko manonuwo? ²² Nuwai siya moi mani, nokokai alaloni au tuno na totokosonasiko manonuwo, mi fou fouko ulo ulomai mo. Ulai afonimaiso? Musiyo na yomukaiki, au tuno tokosonasiko monoi, Kotoso muwokokainoni monoi. Musiyo pakoso yomukiso. Aniyopatono iyaliyosu na iyamokaiki. ²³ Musini imo kulali mo wiyoyu tiyamonuwo, no monoi no nuwai siya totokosonasiko manonuwo, mi fou fouko ulo ulomai. Ulai hani monoi mulu tatolokomo unumononuwo? Yo mani, mi itouniyaimo anoki, mi fou fouko ulomai. Nokoni au na itouniyaimokaiki. ²⁴ Noiyo kwailuwaikalo manoiwo, afonimaiso noiyo iyamoiwo, “Kwaimo muwai, koiyau.” Iyamakinuwomo, imo motu saso pa iyamowo. Hani mo kwaimo somiso mo, na pa iyamowo, koiyau na. Hani mo itouniyaimo mo, na pa iyamowo, itouniyaimo na.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Isiso monoi iyamo unu aino imo, Kolaiso poimo.

²⁵ Nosai no mo; Yolusolimo noko nokolalo siyaiyo ikuwanalokino, “Oi, ni mo noko poimo, noko sisiyoliyo tukolo monoi no tiyono no. ²⁶ Ulai na pokiwo. Noko nokolaloni molo timai imo tolukaso tolo, woi. Ulai nokotalo iyaliyo ufiyaimowoi muwoi? Nakomo iyamokaiki, to mo Kolaisowo, Kotoyo no muwokaiki no, Isolilo noko moi fasimoka tumo monoi. ²⁷ Ulai moloi woi? Tani asiya asi koi mo sai. Kolaiso totayosu tumakimo, moisai poi tumoi, ulai moi no sai?” Aino na ikuwanokino, Yolusolimo noko nokolaloyo.

²⁸ Nosai no mo; Isiso mo siyoliso na ikoki, “A, moi no sai, yo no noi?” Lotu nu siyoliso aiyolokomai Isiso mo siyoliso na ikoki, “A, moi no sai, yo no noi? Moiyo tiyamonuwo, yani asiya asi moi mo saiwo. Yo mo niya totolokaino, ulai yani muluyo muwoi. Imo motu folo kiyo nokotayo na imono taikiyoki. Moisu mo tota monoi mo sai muwoi. ²⁹ Asasu mo sai. Yo mo tani ausai amukonoki. Na imono taikiyoki.” Aino na ikoki, Isiso mo.

³⁰ Ikoki mo; nosai no mo; louwa kominalo-manokino, nokoyo. Ulai moloi komi monoi? Kominalomano ulo mo amai toi.

³¹ Ulai noko nokolalo siyaiyo na mulumolo luwaikino. Iyamoki, “Noko siyayo pamukono mo, Isisoni mi no moloi souwai monoi? Mulu ifolaluwawoi mi na tanalomoi, moini molo timai. Noko siyayo no moloi souwai monoi? Koi tiyamonoki, Isiso mo Kolaiso nali.”

Isiso louwa komi kausi aino imo.

³² Aino iyamoki, noko nokolaloyo, Isiso monoi aino imo, wosu woso. Falisi moloso aluwai

noko mo nonani imofaso kwaikino mo, polimano iyaliso iko taikiyokino, “Na pokomi kausiyanowo, ukou.” Falisi moloso aluwai nokowoi lotu samukuko noko sisiyoliwoi, toi mo polimano iyaliso iko taikiyokino, “Na pokomi kausiyanowo.”

³³ Ulai Isiso mo na ikoki, “Yo mo fokufaso totolo tomasimonukuwo, nosai no ifou manoimo, imono taikiyo nokotani auso. ³⁴ Louwa ikolimonaloinuwomo, ulai pa kimonoinuwoso. Yani auso no moloi ti monoi, moi no?” Aino na ikoki, Isiso mo.

³⁵ Nosai no mo; Yuto noko sisiyoli mo ikuwanokino, “Moloi monoi imoko, “Louwa ikolimonaloinuwomo.” Moiso manoimo, woi? Koliko nokoni asiso poimo, moini Yuto noko siyaiyo no tosi liyai no. Nakomo Koliko nokoso poi aiyolokanoi, noko nokonu nokoso. ³⁶ Moloi imoko monoi, “Louwa ikolimonaloinuwomo, ulai pa kimonoinuwoso. Yani auso no moloi nu monoi, moi no?” Aino imoko. Ulai imo folosai no moloi woi?”

Siyokawi imo, iwo monoi.

³⁷ Nosai no mo; mi fou fouko popo mo au-moifaso uwai; ulo topimo, wasi popo ulo siyoli. Nomai no mo, Isiso mo na tolauki, imo siyoliso na lukasiko toloki, siyokawi imo na ikoki, “Noko mo iwo nukuwa uwoyakimo, asani auso sika tumumo. ³⁸ Noko mo mulumolo luwaimonakimo, tani mulusai mo iwo sisiyoli komiyai na tumoimo, aniyopa poi poi yousi itouniyaimo manoimo. Kotoni puko imoyo aino tiyomuko.” ³⁹ Isiso mo iwa iwo monoi pa ikokiso, Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota monoi na

ikoki. Nonani nokotaso imo taikiyowoi muwoi, mulumolo luwai noko nokolaloni auso, amai. Isiso mo Kotoyo kawiyoyowoi muwoi, amai, no monoi no Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotaso imo taikiyowoi muwoi, amai na.

Mulu tomoso somiso aino imo.

⁴⁰ Nosai no mo; Isisoni imo kwaikino mo; noko nokolalo siyaiyo iyamoki, “To mo Kotoni mulu lukasiko nokota siyoli, koi no tofoumo sinoki no.” ⁴¹ Siyaiyo iyamoki, “To mo Kolaiso, noko no mo Kotoyo no muwokaiki no, moi fasimoka tumo monoi.” Ulai siyaiyo iyamoki, “Kolaiso muwoi. Kolaiso no Kalili asisai no moloi tumo monoi?” ⁴² Kotoni puko imoyo na tiyomuko, noino, “Kolaiso, Kotoyo muwokai nokota, to mo Toiwi siyolini alisai auwonyouwoimo, Pitlifimo nokonusai, Toiwini aniyopa nukutaisai.” ⁴³ No monoi no noko nokolalo mo mulu mo tomoso muwoi, mulu fofamo na. ⁴⁴ Siyaiyo kominalomano monoi yokino. Ulai moloi komi monoi?

Yuto noko sisiyoliyo mulumolo luwai somiso aino imo.

⁴⁵ Nosai no mo; polimano noko iyali mo noko sisiyolini auso ifou nuki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi Falisi moloso aluwai nokowoi, totaini auso. Na ikokino, noko sisiyoliyo mo, “Hani monoi pa tokomi kawiyoyowoi tumonuwoso?” ⁴⁶ Ulai polimano iyaliyo, “Wiyouwa wiyowoi, tani imo mo itouniyaimo saso. Noko siyayoyowoi lukasowoi muwoi, toku ainoso lolai.”

⁴⁷ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai noko mo na ikokino, “Nakomo moi mani, na ifoluwainuwowoi, no monoi no tani imo mo na kwaimonuwowoi.”

⁴⁸ Nokotalo iyali koi no ulai tomulumolo luwainoki? Falisi moloso aluwai noko no ulai tomulumolo luwaino? ⁴⁹ Wiyouwa wiyou, aino muwoi. Afonimai nokoyosu tomulumolo luwaino, sai somiso nokoyo. Musini imo ami mo sai muwoi, na uwokaikoimo.”

⁵⁰ Nikotimo, Falisi moloso aluwai nokota toku Isisoso no kiyanoki no, to mo na ikoki, siyokutono iyaliso, ⁵¹ “Hani foli monoi tuwonuwo? Moini aniyopa Musini imo amiyo tiyomuko, “Afonimaiso noiyo uwoyoiwo.” No monoi no tani imoso toku na pukwaimowo.” ⁵²⁻⁵³ Ulai alisiyolikino, “A, nono mani, Kalili nokota na? A, siyokunoso tofasini? Kotoni puko imoso na pokokalo, saino itouniyaimo monoi. Kotoni mulu lukasiko nokota no Kalili asisai no molo auwono monoi?” Aino imokino, Falisi moloso aluwai noko mo.

8

Kosoko nukonu aino imo.

¹ [Nosai no mo; kiwawinokino, nuso nu liyaiki. Isiso totaso mo Oli yuso amiyoki.

² Nosai no mo; posasimai; lotu nu siyoliso ifou amukonoki. Noko nokolalo molopoi ukouniyaikokokukino. Yousa konoki, na aiyolokoki.

³ Nosai no mo; kosoko nukonu mo na kausiyo tikino, noko sisiyoli mo. Musini imo aiyoloko nokowoi Falisi moloso aluwai nokowoi toi mo kosoko nukonu mo Isisoni auso na kausiyo tikino, noko nokolaloni molo timai. ⁴ Nosai no Isisoso na imokino, “Aiyolokomomoko nokota, nokoyo kosokomai kwaisono, no monoi no tokausiyo tumonoki. ⁵ Musini imo amiyo tiyomuko, noino,

“Kosoko nokolalo tomoki na pa salosokowo, yau yau.” Nonayo no moloi tiyomuni?” ⁶ Isisoso mo aino na imokino, tani imo kwailuwai monoi. Tani imo foli monoi faumiko monoi yokino, no monoi no.

Ulai Isiso mo fowakowoi muwai, lolomi tanoki, asiso kumoki, naino muwoyo. ⁷ Ulai imalo manokino mo, na tolauki, na ikoki, “Molo koiyauso aluwai somiso nokota tolo mo, totayosu mo tomoki toku afolisu.” Aino na ikoki, ⁸ ulai ti monoi lolomi tanoki, asiso kumoki.

⁹ No monoi no mo, imo mo kwaimokino mo, na utukaimalokino. Toku mo nokotalo iyali utukaimalokino. Nosai no noko komaso utukaimalokino, siyasonuso, ainoso hani Isiso saso amai toloki, nonini auso.

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo tolauki, na isoki, “Woli, noko sisiyoli no moiso? A, imo no futo, pa tuwokainiso?” ¹¹ Na imoki, “Nasu, na utukai-monono.” Isiso mo, “Yo mani, imo mo futo. Na pomoi, ulai molo koiyauso ti monoi noiyo aluwaiyai.”]

Siyokawi imo saponi monoi.

¹² Nosai no mo; noko nokolaloso ulai ikoki, Isiso mo, “Yo mo saponi komiyai, asi asi noko nokolaloso na tofupiniyaimo koloko. Noko mo aluwaimonakimo, folosumai pa liyai manoiso, saponi moloso na aluwai manoimo, aniyopa poi poi.” ¹³ Ulai Falisi moloso aluwai nokoyo imokino, “Topokoni, nona amu monoi tiyomuni. Koi no moloi kwai monoi?”

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “A, topoko noiyo. Motu na. Asa amu monoi tiyomu, motu

na. Na pukwaimono itouniyaimowo. Ulai afonimaiso? Yo mo sai, yani asiya asi mo. Moisu mo sai muwoi. Asi no manaki no, yo mo sai. Moisu mo sai muwoi. No monoi no yani imo na pukwaimonowo.

¹⁵ Moi mo asini moloso aluwai noko na, no monoi no afonimaiso tiyamonuwo, noino, “Kwaimo muwoi, koyiau.” Yo mo afonimaiso pa tiyomukaiso. ¹⁶ Ulai nokoni molo koyiau foli monoi ya yomukai mo, yani imo mo motu yomukai. Ulai afonimaiso? Asani muluyo saso yomukaiwoi muwoi. Apou Siyoli no imono taikiyoki no, to mo na totolo fasimono. ¹⁷ Moini aniyopa imoyo tiyomuko, noino, “Noko tiyo mulu tomoso yomukaiyakinomo, noko sisiyoliyo na kwaikowumo.” ¹⁸ Apou koti mo noinoso na. Yo mo asa amu monoi tiyomukai. Apou Siyoli no imono taikiyoki no, to mo tiyomu fasimono.” Aino ikoki, Isiso mo.

¹⁹ Nosai no mo imokino, “Apono no moiso?” Fowakoki, “Moi mo sai muwoi, asa monoi. Yani Apou monoi mani, moi mo sosoli. Asa monoi posainonuwo mo, yani Apou monoi mani, posainonuwo.” ²⁰ Aino na ikoki, lotu nu siyolimai aiyolokomai, Kotoni mi muwoni isikokaimosi pokilimai. Ulai nokoyo pa kominalomanokinosa. To kominalomano ulo mo amai, no monoi no.

Mulumolo luwai somiso nokoyo Isisoni auso no moloi nu monoi aino imo.

²¹ Nosai no mo; ti monoi na ikoki, Isiso mo, “Yo mo manoimo, na louwa ikolimonaloinuwomo. Yani auso no moloi ti monoi, moi no? Na kolikali kaiyoinuwomo, molo koyiausou aluwaimai.”

²² No monoi no mo, Yuto noko sisiyoliyo ikuwanokino, “Moloi woi? Moloi monoi imoko, “Yani auso no moloi ti monoi, moi no?” A, tota amu poi tukoloi?”

²³ Ulai iko manoki, Isiso mo, na ikoki, “Moini asi kiyo mo asimai. Yani asi kiyo mo puwoso nali. Moi mo asimai tosinononuwo. Asa mo asimai pa tolokainoiso. ²⁴ Yasoi timonukuwo, moi kolikali imo mo. Kolikali kaiyoinuwomo, molo koyauso aluwaimai. Ulai afonimaiso? Amai tolokaino nokota yoso mulumolo luwaimono somiso mo, na kolikali kaiyoinuwomo. Nasu, molo koyau aluwaimai na kolikaloyoinuwomo.”

²⁵ Ulai toiyo, “A, nono no noi?” Isiso mo, “Yo mo ninani nokota na, toku no imokinukuwo no. ²⁶ Yo mo momaini molo koyau foli monoi yomu unalo monoi louwa. Ulai motuwa nokota no imono taikiyoki no, totani imo saso na timo manonukuwo, asi asi noko nokolalo moiso.” ²⁷ Aino ikoki. Ulai toi mo sai muwai, totani Apitono Siyoli monoi yomu unuki mo. Toi mo sosoli.

²⁸ No monoi no mo na ikoki, “Yoi, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo a mokiso akaimona yakinuwomo, na sainoinuwomo, amai tolokaino nokota yo mo. Na sainoinuwomo, yo mo asani muluyoso pa yoiso. Apou Siyoliyo no aiyolomomonoki no, nonani imo saso na timonukuwo. ²⁹ Na imono taikiyoki, to mo. Yo mo awi alu muwai, na totolo fasimono. Ulai afonimaiso? Tani muluyosu ya tiyomoi. Mulu mo waliyo, yo monoi mo.” Aino ikoki. ³⁰ Iko manoki mo, noko molopoi mulumolo luwaikino, lolaloso.

Apolofamoni alisai aino imo.

³¹ Nosai no mo; Isiso mo Yuto nokoso ikoki, lolaloso mulumolo luwai nokoso, na ikoki, “Yani imo kwai manakinuwomo, yani woliya woli iyali, moi mo. ³² No monoi no Kota Koto monoi sainoinuwomo, motuwa motu monoi. Sainakinuwomo, noko koiyau monoi samiyaikiyoinuwomo.” ³³ Ulai toiyo, “Hani monoi samiyaikiyo monoi timokoni? Noko koiyau no noi woi? Noko nokonu nokotani mi foloko mi pa tanoti manonokiso? Koi mo Apolofamoni alisai nali no.”

³⁴ Ulai ikoki, Isiso mo, “Motuwa na timonukuwo. Molo koiyauso aluwai nokota mo samiyaikiyowoi muwai, noko koiyauni nainomai na tiyousi. ³⁵ Noko koiyauni nainomai yousi mo, aniyopa poi poi no moloi yousi itouniyaimo monoi? Noko mo apitononi nainomai yousi mo, aniyopa poi poi na yousikaino, apitononi nainomai. ³⁶ Kotoni awitono asayo noinomo samiyaikiyakinuwomo, na samiyaikiyo manoinuwomo, aniyopa poi poi.”

³⁷ Iko manoki mo, na ikoki, “Yo mo sai, moi mo Apolofamoni alisai na. Ulai yani imo tokulalinuwo, tukolomono mulu na tiyonuwo. ³⁸ Yani Apouni auso ya no kokoki no, nonani hani monoi na timonukuwo. Moiyosu mo moini apononi imoso taluwai manonuwo.” Isiso mo aino na ikoki.

Sokolo Nokota Waini alalo aino imo.

³⁹ Ulai Isisoso na imokino, “Koi mo Apolofamoni alisai nali no.” Ulai Isisoyo, “Apolofamoni aliya alisai posinuwo mo, Apolofamoni moloso

paluwainuwo. ⁴⁰ Ulai tukolomono mulu na tiy-
 onuwo. Hani monoi woi? Motu imo saso ti-
 monukuwo, imo motu Kotoyo no imonoki no.
 Hani monoi tukolomono mulu tiyonuwo? No mo
 Apolofamoni molo muwoi. ⁴¹ Momaini apononi
 moloso taluwainuwo.” Ulai toiyo, “Koi mo uloliyo
 ali iyali muwoi. Koto tota saso mo koini Apou
 nali.”

⁴² Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Koto
 mo moini apono mo, yo monoi mani, mulu
 punumononuwo. Yo mo Kotoni ausai
 amukonoki, isoi tolokaina konoki. Asani
 muluyo pa amukonokiso, totayosu mo na imono
 taikiyoki. ⁴³ Hani monoi pa tosainonuwoso, yani
 imo no? Moi mo iyo mo uku, no monoi no.
⁴⁴ Apono mo Sokolo Nokota Wai, totani alalo,
 moi mo. Totani muluso na taluwai manonuwo.
 Noko tukuwoli nokota, to mo, tokusai ainoso
 lolai. Imo motu muluwoi muwoi, imo motu
 pa tolukasomoiso. Nokoso ifoluwaikalo imo
 mo tani ima imo na. Ulai afonimaiso? Noko
 ifoluwaikalo nokota siyoli na. Wiyouwa wiyou,
 noko ifoluwaiko noko komaso nokoni apitono
 na. ⁴⁵ Asasu mo motu imo na timonukuwo.
 No monoi no pa tukwaimononuwoso. ⁴⁶ Moi
 nokotayo no molo koyau foli monoi no mloi
 yomu unumono monoi? Yo mo pa taluwaimoiso.
 Yo mo motu imo saso na timonukuwo. Hani
 monoi pa tukwaimononuwoso? ⁴⁷ Moi mo Kotoni
 noko nokolalo muwoi, no monoi no tani imo pa
 tukwainuwoso. Kotoni noko nokolalo mo tani
 imo na tukwai itouniyaimono.” Aino na ikoki,
 Isiso mo.

Isiso mo toku Apolofamo namolisai, ainonani

monoi aino imo.

⁴⁸ Nosai no mo; Yuto noko mo alisiyolikino, imokino, “Somaliya nokota wai nono mo, kwalu kwalu mulu na. Popuwayo na tuwokaini. Non-ayo na piyomu.” ⁴⁹ Ulai na ikoki, “Popuwayo noiyo. Yo mo asani Apou auwosisimowoi muwoi, na tokisosomi. Moisu mo pa tokisosomi-mononuwoso, na tauwosisimomononuwu. ⁵⁰ Yo mo asa amu siyoloso pa tokaluwaiyaloso. Yani siyolo kaluwaimono nokota siya mo na tolo. Alisiyolimono foli monoi na uwokomoinuwomo. ⁵¹ Motuwa na timonukuwo. Noko mo yani imoso aluwaiyakimo, pa kalokaiyoiso.”

⁵² “Topokoni.” Yuto noko mo imokino, “Topokoni. Wiyouwa wiyou, nono mo kwalu kwalu mulu na, popuwayo na tuwoni. Apolofamo mo na kaloki, yau. Kotoni mulu lukasiko noko iyali mani, na kolikaliki, yau yau. Ulai hani monoi tiyomuni, “Noko mo yani imoso aluwaiyakimo, pa kalokaiyoiso.” ⁵³ A, aniyopa Apolofamoso no tosouwaini? To mo na kaloki, yau. Kotoni mulu lukasiko noko mani, na kolikaliki, yau yau. A, nona amu monoi tiyomuni, noko siyoliwo.” Ainoso na imokino.

⁵⁴ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Asa amu siyoloso kaluwaiyakimo, afonimaiso na yomoimo. Ulai yo muwoi, yani Apousu mo yani siyoloso na tokaluwaimono. Yani siyolo kaluwaimono nokota tota monoi tiyamo ununuwo, “Koini Koto na.” ⁵⁵ Moi mo to monoi mo sai muwoi. Asasu mo sai. Yo piyomu mo, “Yo mo sai muwoi,” pifoluwaikomonukuwo, moi komiyai potolo. Ulai

yo mo sai, tani imoso na tukwai itouniyaimo-moi. ⁵⁶ Moini aniyopano Apolofamo, to mo yo amukonosu kwaimono monoi mulu mo siyoli. Ulukukumo siyoli. Yo amukonosu na kwaimonoki, na molokiki, to mo.” ⁵⁷ Ulai Yuto noko sisiyoliyo, “Apolofamo no moloi ki monoi, nono no? Nono mo autano saso, aisamu 50 mo souwaikowoi muwai, amai.”

⁵⁸ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Atinoyo Apolofamo mo kiwoi muwai, yo mo na tolokainoki.” ⁵⁹ Aino no ikoki mo; tomoki ifoloko unukino, tukolo monoi louwa fi. Ulai na kukalokoki, lotu nu siyolisa lofuki.

9

Molo kau kau nokota aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso iyali mo moloso monoi nu liyaiki, molo kau kau nokotasu na kiya tumokino, atinoni nomoliwoisai molo kau kauso no kiki no.

² Isisosu imokino, siyokutono iyaliyo, “Oi, aiyolokomomoko nokota, ulai moloi monoi nokoni molo no kau kau no? Hani foli monoi? Totayo molo koiausou aluwai foli monoi pimo, atino apitono noko tiyo molo koiausou aluwai foli monoi pimo.”

³ Ulai Isiso mo na ikoki, “Yoi, molo koiausou aluwai foli monoi muwai. Totayo molo koiausou aluwai foli monoi muwai. Atino apitono noko ti mani, totiyo molo koiausou aluwai foli monoi muwai, Kotoni ami wiyoti monoi na, no monoi no molo kau kau auwonoki, Kotoyo itouniyaimokai wiyoti monoi. ⁴ Saponimai mo Kotoni mi mo niya tano manokoni, yo no imono taikiyoki no, tani

mi mo. Folosu mo na tumoimo. Folosumonomai no moloi ano monoi? ⁵ Asiso ni tolomai yo mo saponi komiyai, na tofupiniyaimo koloko tolo, asi asi noko nokolaloso.”

⁶ Ikoki mo; asiso na aso koloki. Usuwoyo asifawoi fofuwonoki, kupokoki, molo kau kau nokotani molo tiso na louwokomoki. ⁷ Na imoki, “Na pomoi, iwo poloukano, Silowamo iwo toku iwofaso.” Silowamo imo folosai mo Kiyotaikiyo. No monoi no mo, iwo na loukanoki. Ifou tumoki mo, waliyo na foinalikoki.

⁸ Nosai no mo; nokoyo kiya tumokino mo, ikuwanokino, “Foinaliko no moloi woi?” Molo kau kau nokota no mo, to mo muwoni monoi toku putulukomosiki. Muwoni monoi utoluko nokotaso ki nokoyo ikuwanokino, “Moloi foinaliko, woi? A, ni no muwoni monoi utoluko yousi nokota na?” Asi tomoso noko mani, imo tomoso na iyamoki. ⁹ Siyaiyo iyamoki, “Nasu.” Siyaiyo iyamoki, “To muwoi, amu molo mo tomoso saso.” Ulai totayosu mo yomuki, “Asasu nali, yo mo muwoni utoluko nokota nali.” ¹⁰ Imokino, “Ulai moloi foinalikoni?” ¹¹ Na fowakoki, “Noko no mo, tani siyolo mo Isiso, to mo asiwoi usuwowski fofuwono, yani molo ti louwokomomono, imono, “Iwo poloukano, Silowamo iwo toku iwofaso. No monoi no iwo loukano. Louko uwai; na foinaliko, yo mo.” ¹² Imokino, “Nonani nokota no moiso?” Ulai totayo, “Ulai yo no sai?”

¹³ Nosai no mo; toku molo kaukomokai nokota kawiyo tumokino, Falisi moloso aluwai nokoni auso. ¹⁴ Mi fou fouko ulomai mo asiwoi usuwowski fofuwonoki, molo kau kau nokota

itouniyaimokaiki. Mi mo au, mi fou fouko ulomai mo.

¹⁵ No monoi no mo, Falisi moloso aluwai noko mani, na imokino, “Moloi foinalikoni?” Ikoki, “Noko mo molo tiso asi topamuyo akaikomomonoki. Asi topamu akaikomomonoki mo; yo mo iwoso loukanoki, nosai no na foinalikoki.” Aino ikoki, toku molo kaukomokai nokota mo.

¹⁶ Ulai iyamoki, Falisi moloso aluwai noko siyaiyo iyamoki, “Noko ni mo, to mo mi fou fouko ulomaisu mo mi tano. Koto no moloi imo taikiyo, woi?” Piyamoki, molo koiyau nokotawo. Siyaiyosu iyamoki, “A, molo koiyau nokota no mulu ifolaluwawoi mi no moloi analo mano monoi?” No monoi no mulu tomoso muwoi, mulu mo fofamo na.

¹⁷ Ulai ti monoi imokino, toku molo kaukomokai nokotaso na imokino, “Nani molo ti itouniyaimokai nokota monoi no moloi tiyomuni?” Na ikoki, “Kotoni mulu lukasiko nokota nali, to mo.”

¹⁸ Ulai Yuto noko sisiyoli mo piyamoki, “Molo kau kau pa itouniyaimokaisowo, tokusai foinalikowo.” Na mulumoloko manokino, noko siyaso imo taikiyokino, “Atino apitono noko tiso pikano, tumowumo.”

¹⁹ Tumokino mo; nosai no totiso na ikokino, “A, ni no motini aununo? Atinoni nomolisai molo kau kau, o? Motiyo na piyomuwo. Atinoni nomolisai molo kau kau uwo mo, lolai no moloi tofoinaliko? Na piyomuwo.”

²⁰ Toti mo na fowakokino, “Kotini alu nali. Molo kau kau nali tumo, atinoni nomolisai. ²¹ Lolai no moloi foinaliko, woi, ulai koti no sai? Noiyo poimo itouniyaimokai, ulai koti no sai? Totaso

na pimowo. To mo siyoli yasoi. Totayosu mo na imoinuwomo.” ²² Atino apitono noko ti mo aino ikokino, kokoloko monoi. Yuto noko sisiyoli monoi nikokino. Ulai afonimaiso? Imo toku yasoi lukasokaikino, Isisoso mulumolo luwai nokoso alukiko monoi. Imo toku yasoi lukasokaikino, noino, “Noko mo noko nokolaloni molo timai yomakimo, “Isiso mo Kotoyo muwokai nokota Kolaiso,” aino yomakimo, ulai lotu nufaso no ti monoi no hani monoi tumo monoi?” Aino toku yasoi lukasokaikino, Yuto noko sisiyoli mo. ²³ No monoi no atino apitono noko ti mo kokolokoki, na ikokino, “Kotini alu mo siyoli yasoi, totaso na pimowo.”

²⁴ Nosai no mo; toku molo kaukomokai nokotaso ti monoi aliyonikino, na imokino, “Nonoso itouniyaimokai nokota mo molo koiauso aluwai nokota na. Koi mo sai. Nonayo piyomu. Koto Siyoli mo sai.” ²⁵ Ulai totayo, “Molo koiauso aluwai nokota poimo, ulai yo no sai? Siya hani saso yo mo sai. Toku mo yo mo molo kau kau, ulai lolai mo na tofoinaliko.”

²⁶ Nosai no mo imokino, “Moloi uwokini? Moloi itouniyaimokaikini?” ²⁷ Ulai toku molo kaukomokai nokota mo ikoki, “Yasoi imonukuwo. A, iyo no uku, a? Ti monoi imo no hani monoi? A, moi mani, tani moloso aluwai mulu tiyonuwo?” Aino ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

²⁸ Nosai no mo; na alisiyoliyalokino, imokino, “Nonayosu mo noko waini moloso taluwaini. Kokai mo Musini moloso na taluwai manonoki. ²⁹ Noko wai no no, to no moisai tumo, woi, ulai koi no sai. Noiyo poimo imo taikiyoki. Musi monoi koi mo sai, Kotoyo na imo taikiyoki.”

³⁰ Toku molo kaukomokai nokota mo na ikoki, “Ulai moloi monoi woi? Yani molo ti na itouniyaimomono kaiki. Ulai hani monoi pa tosainonuwoso, tumo monoi no? ³¹ Moi mo sai. Koto mo molo koiauso aluwai nokoni imoso kwaikowoi muwai. Totani molo aluwai nokotasosu tukwaimo, na tofasi. ³² Tokusai ainoso lolai, molo kau kau itouniyaimokai aino imo pakoso kwai manokikoniso, atinoni nomolisa molo kau kau itouniyaimokai nokota aino imo. ³³ Itouniyaimomono nokota mo Kotoyo imo taikiyo somiso mo, pa pitouniyaimomono kaiso.” Toku molo kaukomokai nokota mo aino na ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

³⁴ Nosai no mo; uo imo imokino, “Molo koiauso nokota nali, nono mo. Anonini nomolisai molo koiauso taluwai manoni. Hani monoi louwa taiyolokomomokoni?” Imokino mo; na usainiyaimokino.

Molo kau kau siyokawi imo, mulumolo luwai somiso noko monoi.

³⁵ Nosai no mo; Isisoni auso imofa kolo koloma tumoki, toku molo kaukomokai nokota usainiyaimokino mo. Imofa kolo koloma tumoki mo; Isiso mo na ikoliyaloki. Kiya tumoki mo, na imoki, tota amu monoi yomuki, “Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokotaso no yapoli tomulumolo luwaini?” ³⁶ Ulai totayo, “Noko Siyoli, to no noi, woi? Na pimono, yo mo na mulumolo luwaiyoimo.”

³⁷ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Yasoi na tokimononi. No timonoki no, asasu mo nonani nokota nali.” ³⁸ Nonani nokotayo mo na

imoki, “Noko Siyoli, yo tomulumolo luwainoki.” Ainoso na imoki, alokomu losiyaiko unuki, na molokimoki.

³⁹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na yomuki, noino, “Noko nokolalo wau monoi ya amukonoki, asiso. No monoi no molo kau kau noko mo na foinalikoinomo. Foinaliko noko, toi mo molo kau kau noko komiyai soimo, haniso pa kiyoinoso.” Ainoso na yomuki, Isiso mo.

⁴⁰ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai noko siyai, tani auso no siki no, toi mo imokino, “A, molo kau kau no noiwo? A, koi mani, molo kau kau na tokimokoni?” ⁴¹ Ulai ikoki, “Moi mo molo kau kau posinuwo mo, molo koiyau foli monoi pa puwokomonuwoso. Ulai na tiyamonuwo, “Koi mo molo kau kau noko muwai, folosumai pa toliyainokiso.” Aino tiyamonuwo. Ulai folosu moloso na taluwai manonuwo. No monoi no folosu molo aluwai foli monoi na uwoyoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki, Falisi moloso aluwai nokoso.

10

Sipo koloni samukuko nokota itouniyaimo aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, siyokawi imo mo, “Motuwa na timonukuwo. Nokoyo sipo kokiko uku itu lotiso loti somiso mo, to mo polamoko nokota nali. Sipo koki wosokiko nokota mo uowoi nali. ² Itu lotiso loti nokota mo sipo iyali samukuko nokota. ³ Nonani nokota mo totumo mo, itu loti samuku nokotayo na tokolali unu. Koki poiso na toloti. Tani ko naso na tukwaimo

itouniyaimono, sipo iyaliyo mo. Siyolo siyolo na tokolalalo, na tokoliyo fu, totani sipo mo.

⁴ Koliyo fu uwai; na taluwainiyo tumono. Totani sipo mo totani imoso tukwaimono. Toi mo tani ko na mo sai, no monoi no taluwaino.

⁵ Noko siyayo tumakimo, pa aluwaiyoinoso, na uloloimo. Tani ko na mo sai muwoi, no monoi no.” ⁶ Siyokawi imo mo ainoso na ikoki, Isiso mo. Ulai toi mo ima imo mo sai muwoi. Toi mo sosoli.

⁷ No monoi no mo, Isiso mo ulai na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Asa mo sipo kokiko uku itu loti komiyai. ⁸ Noko mo asa monoi toku no ti liyaiki no, toi komaso mo polamoko noko na, uo noko nali. Sipo iyali mo toini imoso kwaikowoi muwoi. ⁹ Asa mo itu loti komiyai. Noko mo asani itu lotiso lotakimo, na samiyaikiyoimo. Ifou ifou amufu liyaiyoimo. Tiyawoi muwoi, nowoi nali no.

¹⁰ Polamoko noko iyali monoi moi mo sai, topolamoka tumomosino. Sipo tukuwoli noko na, na tuwokaika tumomosino. Asasu mo fasika konoki. Ya noinomo sinono koiyaumowoi muwoi, na si itouniyaimo manoimo, aniyopa poi poi.

¹¹ Asa mo sipo samukuko nokota itouniyaimo komiyai. Sipo fasiko foli monoi nokoyo tukolomonakinomo, yo mo imowoi muwoi, waliyo.

¹² Noko mo noko siyani sipo samukuko mo, to mo sipo kiyono nokota muwoi. Suo foli monoi saso samukuko. Asikoioyo aluwouyo tumoso kwaiyakimo, sipo na lomu utukaikoimo. No-sai no aluwouyo sipo tukuwoliyoimo, siyai mo uloloimo. ¹³ To mo sipo muluwoi muwoi. Suo

foli monoi saso tosamukuko. No monoi no lo-muwoimo. ¹⁴ Asasu mo sipo samukuko nokota itouniyaimo komiyai. Yo mo sai, asani sipo iyali monoi mo. Toi mani, yo monoi mo sai. ¹⁵ No mo noino. Apou Siyoli mo sai, yo monoi mo. Yo mani, to monoi mo sai. Sipo fasiko foli monoi tukolomonakinomo, yo mo imowoi muwoi, waliyo. ¹⁶ Yo mo sipo siyai mani, yapoli na si. Kokiko ukukai siyaiso tosi liyai. Toi mani, ya kolisalomanoimo, na kiyoka tumoimo. Yani ko naso kwaimono itouniyaimoinomo. Tolomu nokowoi tomoso na ukouniyaikoimo. Asayosu mo komaso na samukuko manoimo.

¹⁷ Nokoyo tukolomonakinomo, yo mo imowoi muwoi. No monoi no mo, yani Apou mo mulu tunumono. Ulai pa kalomonokaiyoiso. Yausai ifou na auwoniyowoi. ¹⁸ Tukolomonakinomo, no mo nokoni muluyo muwoi, asani muluyosu nali. Yo mo alukiko ami mo yapoli, ulai pa alukikoiso. Yausai auwoniyowoi amiwoi mani, yapoli, yo mo. Ulai afonimaiso? Apouyo ainoso na imono taikiyoki.” Isiso mo ainoso na ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

¹⁹ Ikoki mo; nonani imo monoi mani, mulu mo tomoso muwoi. Toi mo mulu mo fofamo, Yuto noko sisiyoli mo. ²⁰ Siyai mo piyamoki, “Kwalu kwalumowo. Popuwayo tuwokaiwo. Tani imo no moloi kwaimo monoi?” ²¹ Siyaisu mo iyamoki, “A, popuwayo noiyo. No mo popuwayo uwokai nokotani imo muwoi. Popuwayo no molo kau kau noko no moloi ititounikai monoi?”

Isisoso namoliyo alosimo aino imo.

²² Nosai no mo; fulomu popomai mo mi fou fouko popo siya fiyamosiki, Yolusolimo nokonu siyoliso. Aisamu saiso saiso mo lotu nu siyoli monoi pomolokima tumomosikino, noko noko-laloyo. ²³ Nonani popomai mo Isiso mo lotu nu siyolimai liyaiki, fulomu numai, nokoyo no pokaluwai manokino no, Solomononi Fulomu Nu.

²⁴ Nosai no mo; Yuto noko sisiyoli mo ukouniyaikokukino, na imokino, “Siyokawi imo saso lukaso nimoko no hani monoi? Ulai koi no sai? A, nono no Kolaiso na, Kotoyo no muwokaikini no, Isolilo noko koi fasimoka tumo monoi, a, nona na? Ima imo na pimoko.”

²⁵ Nosai no mo; Isiso mo na fowakoki, “Yasoi na imokinukuwo, ulai pa kwaimonokinuwoso. Yani Apouni amiyo mo mi tanomosi mo, no mo afonimaiso anowoi muwai, na towiyolukomonukuwo, yo mo tota na.

²⁶ Ulai momai mo yani koki poiso mo tu siwai muwai, no monoi no waliyo pa tomulumolo luwaimononuwoso. ²⁷ Yani sipo iyali mo yani ko naso tukwaimono itouniyaimono. Toi monoi mo yo mo sai. Na totanomomonono. ²⁸ No monoi no uwokaikowoi muwai. Ya noinomo aniyopa poi poi tosi itouniyaimomoi. Uo nokoyo moloi kolisa tumo monoi? Asani nainomai na tosinono. ²⁹ Yani Apouyo muwokokaimonoki. Komaso hani hani souwaiko nokotayo na muwokokaimonoki. Uo nokoyo no moloi kolisa tumo monoi? Yani Apouni nainomai na tosinono. ³⁰ Apou Siyoli koti mo tomoso na.” Ainoso na ikoki, Isiso mo.

³¹ Nosai no mo; Yuto noko mo ti monoi ifoloko unukino, tomoki mo, tukolo monoi louwa fi.

³² Ulai Isiso mo na ikoki, “Apou Siyoli mo na imono taikiyoki, no monoi no mi itouniyaimo ya tanalomosi, moini molo timai. A, mi itouniyaimo foli monoi tosalosomomononuwo, tomoki no?”

³³ Ulai imokino, “Mi itouniyaimo foli monoi muwoi, Koto alisiyoli foli monoisu na tosalosomonoki. Nono mo noka nokosu. Ulai piyomuni, “Koto koti mo tomosowo.” Koto tomoso no moloi tolo monoi, nono no?” ³⁴ Ulai Isiso mo, “Moini aniyopa imo ami Musiyo no kulukaiki no, no mo tiyomuko, noino, Kotoni imo mo, “Ya yomukaiki, moi mo kumoki toloru noko sisiyoli na.”

³⁵ Koto mo ainoso yomu ukuki, noka noko monoi, moini aniyopa iyali monoi, noko no mo tani ami imo toku no ikokaikino no. Toi na kolaliki, kumoki toloru noko sisiyoli mo. Motu na, Kotoni imo no nokoyo no moloi kulali monoi? ³⁶ Ulai yo monoi no hani monoi timononuwo, Koto tomoso imo foli monoi no? No mo alisiyoli imo muwoi. Apou Siyoli mo tota monoi na muwomonokaiki. Asiso na imono taikiyoki. No monoi no ya timonukuwo, “Yo mo Kotoni awitono.”

³⁷ Yo mo yani Apouni mi ano somiso mo, noiyo mulumolo luwaimonoiwo. ³⁸ Ulai Apouni mi ya anakimo, waliyo na pa mulumolokowo, nonani mi monoi mo. Yoso pa tomulumolo luwaimononuwoso. Apouni misu ya no tanomoi no, nonani mi monoi mo waliyo na pa mulumolokowo. No monoi no sainoinuwomo, Apou Siyoliyo tolo tomasimomono mo. Yo mani, tolo

tomasimo.” Isiso mo aino na ikoki, Yuto noko sisiyoliso.

³⁹ Nosai no mo; ulai ti monoi louwa kominalo-manokino. Ulai nainoyo moloi komi monoi? Na utukaikoki.

⁴⁰ Ulai nosai no mo; Yotano iwo ausaimi tokosiyaiyo tiki, Iyonoyo toku iwoso no puluwakomosiki no. Nosoni tolokaina tiki. ⁴¹ Noko nokolalo molopoi ti liyai manoki, iyamoki, “Iyono mo mulu ifolaluwawoi mi pa ano manokiso, koini molo timai mo. Ulai ninani nokota monoi no posasokoki no, nonani imo komaso mo motu.” Noko nokolaloyo aino iyamoki, ⁴² nonani asiso lolaloso na mulumolo luwaikino.

11

Lasolaso kalo aino imo, yau.

¹ Noko mo ai uwoki. Tani siyolo mo Lasolaso, Pitano nokota na. Pitano nokonu mo Moili noko tini nukutai na, Moiliwoi auwatono Matawoi. ² Moili no mo, ai nokota Lasolasoni inaitono, nonani nukonu mo Isiso Siyoli no louwoki no, kou woti iwo itouniyaimoyo. Totani fona tiso solukimoki, komu suwo sopoyo uwosuwakomoki. ³ Auwatono ai uwoki mo, no monoi no nokolalo ti mo nokoso iko taikiyokino, “Isiso Siyoliso na pimanowo, tani wolitono itouniyaimo mo ai tuwo.”

⁴ Isiso mo nonani imo kwaiki mo, na yomuki, “Ai tuwo. Ulai pa kalokaiyoiso. Koto Siyolini ami wiyoti monoi ai na tuwo. No monoi no Kotoni awitono yani siyolo mani, kaluwaimon-aloinomo.” Aino na yomuki.

⁵ Mata noko ti monoi mulu ukuki, Isiso mo, Lasolasowoi monoi. ⁶ Ulai somaiso manowoi muwai. Lasolaso ai imoso kwaiki mo, somaiso manowoi muwai, amoloki tiwai mo amai na tanoki.

⁷ Amoloki tiwai mo uwai; nosai no mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Yutiya asiso ifou niya tonukoni.” ⁸ Ulai toiyu, “Noko Siyoli, tino mo Yuto noko sisiyoliyo tomoki ifoloko unukini, louwa tukolokini. Hani monoi ifou tomanoni?”

⁹⁻¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo ikoki, “Nokoyo amolokimai liyai mo, na kitolomo. To mo saponiwai muwai, no monoi no. Ulai saponi mo foku muwai, sopo na, somosaisai ainoso upimo totoi. Nokoyo ulomai liyaiyakimo, pa kitolomoiso, waliyo liyaiyaloimo. Uloni saponi na wi koloimo, molomaiso.” Siyokawi imo mo aino ikoki. Ima imo mo noino, Yuto noko sisiyoliyo no moloi alukimo monoi, tani mi no?

¹¹ Ikoki mo; na ikoki, “Moini woli Lasolaso mo ulololi totoi. Na tolusiyano, yo mo.” ¹² Ulai siyokutono iyaliyo imokino, “Noko Siyoli, ulololi mo waliyo. No monoi no waliyo toloimo.” ¹³ Aino imokino, mulumolokokino, “Ulololiya ulololi totoiwo.” Isisosu mo Lasolaso kalo monoi na yomuki.

¹⁴ No monoi no mo, ima imo na ikoki, “Lasolaso mo yasoi na kalo, yau. ¹⁵ Yo mo tani auso piyousi mo, pa pokaloso. Ulai yani ami wiyononoinokuwomo, moiyo mulumolo luwaimono monoi. No monoi no ya tomoloki. Lasolaso yau niya tokiyanokoni.”

¹⁶ Nosai no mo; Isisoni siyokutono Tomo mo ikoki. Nonani siyolo imo folosai mo noino,

atinoyo komu tiwoi kokoki. To mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Niya taluwaikoni. Uo nokoyo tukolakinomo, moi mani, tukuwolimoko tomasiwumo.”

Isisoyo Mataso imo lukaso niso aino imo.

¹⁷ Pitano nokonu mo tiki mo, nokoyo imokino, “Taunoni fainisai ai unukino.” ¹⁸ Pitano nokonu mo Yolusolimo nokonu siyoli mo aluwamai muwoi, aumoifaso nali. ¹⁹ No monoi no Yuto noko molopoiyo toku yasoi fu si fasiko sa tumokino, Mata noko tiso, Matawoi Moiliwoi. Auwatono mo yau, no monoi no fu si fasiko sa tumokino.

²⁰ Nosai no mo; nokoyo Mataso mo isoki, “Oi, Isiso mo molomai totumo.” Isoki mo; amusiyo-fuki, molomai kiya fuki. Moili mo numai sisokaisonoki.

²¹ Mata mo Isisoni au mo tumosoki mo, na imoki, “Noko Siyoli, nono mo isoni potolokainoni mo, yani auwa mo pa pokaloso. ²² Ulai waliyo na. Yo mo sai, hani ano monoi Kotoso utolumakinimo, totayo noinomo waliyo na anoinimo.”

²³ Nosai no mo na isoki, “Auwano mo na auwonyouwoimo.” ²⁴ Ulai Mata mo, “Yo mo sai. Asi fokumomaiso, yau yausai auwonoulumaiso yani auwa mani, na auwonyouwoimo.” ²⁵ Ulai Isisoyo, “Asa mo yau yausai lusokokai nokota. Asayo noinomo noko nokolalo tosi itouniyaimoi, aniyopa poi poi. Mulumolo luwaimono nokota mo kalakimo, pakoso kalokaiyoiso, Kotonni auso yousi itouniyaimo manoimo, aniyopa poi poi. ²⁶ Aniyopa poi poi yousi itouniyaimo nokota mo mulumolo luwaimonakimo, to mo pa

kalokaiyoiso. A, yani imo no waliyo tomulumolokoni?" ²⁷ "Nasu." Mata mo na imoki, "Noko Siyoli, yo mo waliyo na tomulumolo luwainoki. Nono mo Kotonu awitono Kolaiso, Kotoyo no muwokaikini no, asi asi noko nokolalo koi fasimoka tumo monoi." Aino na imoki, Mata mo.

Isiso yo soni aino imo.

²⁸ Imoki mo; nosai no mo; ifou manosoki, auwatonosu wosu woso isanoki, Moiliso. Na isoki, "Aiyolokomomoko nokota mo yasoi tumo. To mo timono taikiyo, nonayo kiyano monoi."

²⁹ Isoki mo; Moili mo somaiso auwonisiyouki, tani auso na manosoki.

³⁰ Isiso, to mo nokonuso lotiwai muwai, amai pofu toloki, Matayo toku no kwaiya fuki no.

³¹ Yuto noko Moili no fu si fasisokino no, nusai toiyo aluwainisiyo fukino. Somaiso auwonisiyouso kwaisokino, amusiyoufuso, no monoi no aluwainisiyo fukino, piyamoki, "Auwatononi yauso tosonukuyanowo."

³² Moili mo manosoki. Isiso mo kwaiya tumoki mo, tani fokutonoma losiyaikoki, na imoki, "Noko Siyoli, nono mo isoni potolokainoni mo, yani auwa mo pa pokaloso." Aino imoki, ³³ soniki. Isiso mo soniso kwaisoki mo, mulu mo yau. Yuto noko no aluwainisiyo tumokino no, toi mani, sonukuso kwaikoki. Mulu mo puwoso, mulu mo na kaloki. ³⁴ Na ikoki, "Ai unu asi no moiso?" Imokino, "Noko Siyoli, kuku, na pokiya tumo."

³⁵ Nosai no mo; Isiso mo na soniki. ³⁶ Yuto nokoyo ikuwanokino, "Soniso na pukwaiwo. Wiyau, to monoi mulu mo yau." ³⁷ Siyaiyosu iyamoki, "Molo kau kau nokota monoiso

itouniyaimokai, to mo. Noko ai nokota no hani monoi yau monoi no pa alukimoso?" Aino iyamoki.

Lasolaso mo yausai auwoniyau aino imo.

³⁸ No monoi no mo, Isiso mo ti monoi mulu mo puwoso, ai unuso manoki. Yu asi iso ai unukaikino. Tomoki siyoliyo itu loti ufiyaimokaikino.

³⁹ Yu asi i mo tumoki mo, nokoso na ikoki, "Tomoki na pololomotaiwo." Ulai Mata mo imoki, "Noko Siyoli, ulai moloi monoi woi?" Noko yauni inaitono Mata mo na imoki, "Moloi monoi woi? Noko yau woti mo wiyau. Taunoni fainisai na kaloki." ⁴⁰ Ulai Isisoyo mo, "A, yani imo no tofufolikomoni? Yasoi na imonoki, "Mulumolo luwaimonakinimo, Koto Siyolini amiso kiyoinimo."

⁴¹ Nosai no mo; tomoki na lolomotaikino. Lolomotaikino mo; Isiso mo na you foinalikoki, na imoki, "Apou, yani imo na tukwaimononi, no monoi no wafisu na timonoki. ⁴² Yo mo sai, yani imo mo saiso saiso na tukwaimono manoni. Noko nokolalo ni si no, toi mo sai muwoi. No monoi no timonoki, toi mulumolo luwaimono monoi, saino unumono monoi, nonayo imono taikiyokini."

⁴³ Puwoso monoi imoki mo; yau nokotaso na aliyoniki, siyoliso na imoki, "Lasolaso, na pamufu." ⁴⁴ Nosai no na amufuki. Yau nokota mo na auwoniyauki, na amufuki. Wiyauwa wiyau, tunoyo yalokonokai na amufuki, naino fona yalokonokai. Amu molo mani, tunofayo yalokonokai. Isiso mo noko nokolaloso ikoki, "Na pofololokomowo, pimowo, manumo."

*Isiso tukolo mulu aino imo.
(Matiyu 26:1-5; Mako 14:1-2; Luko 22:1-2)*

⁴⁵ No monoi no mo, Yuto noko molopoi mo Isisoso lolaloso mulumolo luwaikino. Ulai afon- imaiso? Moiliso kosa tumokino mo, yausai lusikaiso na kwaikino, no monoi no. ⁴⁶ Siyaisu mo Falisi moloso aluwai nokoso ikanokino, ikokino, “Isiso mo noko yau lusikai.”

⁴⁷ Nosai no mo; nokotalo iyaliso aliyonikokino. Falisi moloso aluwai nokowoi lotu samukuko noko sisiyoliwoi, toiyo nokotalo iyali mo aliyonikokino, imo lukaso monoi. Ikuwanokino, “Moloi tiyokoni? Noko no mo, to mo mulu ifolaluwawoi mi tanomosi, noko nokolaloni molo timai. ⁴⁸ Wiyowa wiyowu, alukimo somiso mo, noko nokolalo komaso aluwaiyoinomo. Wonikaluso Lomo nokoyo amiyaikiyomoka tumoinomo, lotu nu siyoli aiko uwokaiya tumoino, toini fona wosuwoiso aiko soi, moini noko nokolalo mo.” Aino ikuwanokino.

⁴⁹ Nosai no mo; Kaiyofa ikoki. Isiso tukolomai nonani nokota mo totawoi lotu samukuko nokota siyoli na. Na ikoki, to mo, “A, moi no mulu no uwofa woi? ⁵⁰ Wonikaluso Lomo nokoyo uwokaikomomoka tumoinomo, Yuto noko moiso. Ulai noko siyayo moi kwalomai monoi kalakimo, no mo waliyo. Hani monoi moi no sai pakoso?” ⁵¹ Aino na ikoki, Kaiyofa mo. Piyomuki, totani muluyosowo. Ulai totani muluyoso muwoi, Kotonni muluyosu nali no. Isiso tukolomai, nomai no mo Kaiyofa mo totawoi lotu samukuko nokota siyoli na, no monoi no posasokoki, Isiso kalo monoi mo. Yuto noko nokolalo kwalomai monoi kalo uku monoi, ainonani monoi posasokoki,

Kaiyofa mo. ⁵² Motu na. Ulai Yuto noko nokolalo monoi saso muwoi, Kotoni alalo komaso monoi nali no. Isoni ausoni no si liyai no, toi monoi mani, kwalomai monoi kalo uku na, si tomasimo monoi.

⁵³ Nosai no mo; nokotalo iyalisio ikoki mo; imo na lukasokaikino. Isiso tukolo imo na lukasokaikino. ⁵⁴ No monoi no Isiso no Yuto noko sisiyolini molo timai no molo i mano liyai monoi? Nu somiso asi kwasai sanoki, Isiso iyali mo, Ifolaimo nokonuso.

⁵⁵ Nosai no mo; Pasowa koloni wasi popo mo aumoifaso. Yuto noko nokolaloni mi fou fouko popo siyoli mo. Nomai no noko nokolalo molopoiyo totaini asi folo folo utukaiko liyaikino, Yolusolimo nokonu siyoliso nuki. Pasowa koloni wasiwoi muwoi, toku mo Kotoni molo timai iwo loukanokino, piyamoki, Kotoni imo mo futowo. Iwo louko somiso mo, Pasowa koloni wasi mo au au. No monoi no Yolusolimo nokonuso nuki, Pasowa popo mo aumoifaso.

⁵⁶ Yolusolimo mo tiki mo, Isisoso ikoliyalo manokino. Lotu nu siyoliso siki, na ikuwanokino, “Nakomo tumowoi muwoi. Koloni pa wasiya tumoiso poi. Na piyamowo.” ⁵⁷ Nokotalo iyaliyo imo ami toku yasoi ikokaikino, “Isisoso kiyakinuwomo, na pa imoka tumowo.” Aino toku yasoi ikokaikino, lotu samukuko noko sisiyoliwoi Falisi moloso aluwai nokowoi.

12

Isisoni fonaso kou woti iwo sololukikomalo aino imo.

(Matiyu 26:6-13; Mako 14:3-9)

¹ Nosai no mo; Pasowa koloni wasiwoi muwoi, ulo toufo mo amai, nomai no mo Isiso mo Pitano nokonuso tumoki, Lasolasoni nukutaiso, noko no mo yausai toku no lusikaiki no.

² Nosai no mo; koloni no nikokino. Lasolasoyo no niko yousiki, Isiso iyaliwoi. Matayo wautiki.

³ Amai no manokino mo, Moili mo kou woti iwo nau na asoki. Isisoni fona tiso na sololukikomaloki. Wiyou, kou woti iwo mo koufa muwoi, siyoliso na solukimoki. Kou woti iwo itouniyaima itouniyaimo, muwoni mo siyoli, wiyou. Isisoni fona tiso na louwokomoki, komu suwo sopoyo na uwosuwakomoki. Wiyou, nu mo woti itouniyaimo saso.

⁴ Nosai no mo; siyokutono siya Yutaso yomuki, “Hani monoi tiyo?” Yutasoni siyolo siya mo Isokailiyo, Isisoni woliya wolitono muwoi, uo nokoni auso kiyo nokota na. ⁵ Nonani nokota mo na yomuki, “Noni no hani monoi tiyo? Ninani kou woti iwo mo suo suomoko nokoso patikoni mo, suo mo muwoni mo siyoliso na ponimokono, ilolu somiso nokoso ponikalokoni. Wiyou, muwoni mo sisiyoli.” ⁶ Yutaso mo aino yomuki, topoko imo saso. Ilolu somiso noko monoi mulu mo kalowoi muwoi, muwoni polamoko monoi louwa fi. To mo muwoni samukuko nokota. Isiso iyalini muwoni posamukuko manoki. Nonani muwoni popolamoko watimosiki.

⁷ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Noni mo tofolo tolosu. Yo monoi toku akai unumonoki, kou woti iwo mo, yo louwomono monoi. Ulai afonimaiso? Nokoyo ai unumonoinomo. ⁸ Ilolu somiso nokowoi aniyopa poi poi tosi manonuwo. Yosu

mo aniyopa poi poi pa totolo tomasimonuku-
woso.” Isiso mo aino na imoki.

Lasolaso tukolo mulu aino imo.

⁹ Nomai no mo, Yuto noko molopoi nokoni auso imofa kolo koloma tumoki, “Isiso mo Pitano nokonuso tiyousi.” No monoi no kiyanokino. Isiso saso pa kiyanokinoso. Yausai lusikai nokota Lasolaso mani, kiyanokino.

¹⁰ No monoi no mo, lotu samukuko noko sisiy-
oliyo imo lukasokaikino, “Lasolaso mani, niya
tukolo monoi.” ¹¹ Ulai afonimaiso? Afoni-
maisio muwai, Yuto noko molopoiyo nokotalo
iyalini imo kulalokino, Isisoso lolaloso mulumolo
luwaikino, Lasolaso yausai lusikai monoi.

*Isisoyo Yolusolimo nokonu siyoliso loti aino
imo.*

(Matiyu 21:1-11; Mako 11:1-11; Luko 19:28-40)

¹² Nosai no mo; amuwosai noko nokolaloni auso imofa kolo koloma tumoki, “Isiso mo Yolusolimo moloso totumo.” Toku yasoi ukouniyaikokaiki, noko nokolalo molopoi mo, koloni wasi monoi. ¹³ Nosai no mo; molo suwo na tokoso iyalokino, na iyo fukino, Isisoso molomai na kiya fukino, siyoliso na iyamaloki,

“Na tomolokimokoni. Ninani nokota, Noko Siy-
olini amimai ni totumo no, tani siyolo na tokaluwaiyaloukoni. Isolilo noko noko-
lalo moini samukumoko nokotani siyolo na tokaluwaiyaloukoni.”

Aino na iyamaloki, noko nokolaloyo.

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo hosofa na kausiki, na yousikaina yoki, hosofani namoli tonimai. Na

manoki, hosofa molosai. Ainoso nali, Kotoni puko imoyo tiyomuko, noino,

¹⁵ “Oi, Saiyono noko nokolalo moi mo noiyo kokolokomoiwo. Na pukwaiwo, moini samukukomo nokota siyoli mo na totumo, hoso uofani namoli toni molosai na totumo.”

Aino tiyomuko, Kotoni puko imoyo, Yolusolimo noko nokolalo monoi. ¹⁶ Isisoyo hosofa molosai tumomai mo siyokutono iyali mo nonani monoi mo mulumolokokaiwoi muwoi, toi mo sosoli. Namolisaisu, Isiso mo Kotoyo kawiyoyoki mo; nosai no Kotoni puko imo monoi mulumolokokaikino, to monoi no tiyomuko unu no, nokoyo no yo unukino no.

¹⁷ Yausai lusikaiso kwaimo noko nokolalo toiyo toku yasoi posasolomaniyalo manokino, ai unusai aliyoni imo mo. ¹⁸ No monoi no mo, noko nokolalo molopoi mo kiya fukino. Mulu ifoluwawoi mi ano imo toku yasoi kwaikino, no monoi no molomai kiya fukino. ¹⁹ Falisi moloso aluwai nokosu, toiyo ikuwanokino, “Moloi woi? Moi no ulai moloi alukimo monoi? Wiyouwa wiyou, noko nokolalo komaso taluwai manono.”

Noko nokonu nokoyo Isisoso kiya tumo aino imo.

²⁰ Koliko noko siyai mani, Pasowa koloni wasiya tumokino, Koto monoi molokima tumokino. ²¹ Tiki mo; Filiposo ima tumokino. Filipo mo Pisaito nokota, Kalili asimai no toi no. Nonani nokotaso na ima tumokino, Koliko nokoyo, “Woli, Isisoso tokiya tumonoki.”

²² Imokino mo; Filipo mo Anotoluso imanoki,

“Noko mo Isisoso tokiya tumono.” Imoki mo; totiyo Isisoso imanokino, na imokino, “Noko mo tokiya tumoni.”

²³ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Aumoifaso asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yani siyolo kaluwaimonoinomo. ²⁴ Motuwa na timonukuwo. Tuo u mo asiso usukunalo kono somiso mo, tuo tonofalo pa pauwonouluso. Tuo u mo noko yau komiyai asiso uwokai somiso mo, siyasu na potoi, tuo u saso. Ulai tuo u mo asimai ku uwokaiyakimo, tuo tonofalo auwoniyowuimo, tuo u molopoiwoi na soimo. ²⁵ Noko mo tota amu mulu yo mo, aniyopa poi poi moloi yousi itouniyaimo monoi? Na kaloimo. Asimai tolo nokotasu mo tota amu mulu yo somiso mo, amai na yousikainoimo, aniyopa poi poi yousi itouniyaimo manoimo. ²⁶ Noko mo mi ano fasi-mono mo, na aluwaimonumo. Yani auso na tolumo. Noko mo asani mi ano fasimonakimo, yani Apouyo kisosomiyoimo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Isisoyo yomu, tota monoi kalo aino imo.

²⁷ Ulai na ikoki, “Mulu na tokalomono. Ulai Apouso yo no moloi imo monoi, uwokaimono noko alukiko monoi? Nokoyo uwokaimono monoi na amukonoki, yo mo.” ²⁸ Nosai no Kotoso imoki, “Apou, nani ami siyoli na powiyoti, noko nokolaloso. Nani siyolo kaluwaiyalou mo waliyo.”

Imoki mo; ulai ko na mo kumokisai na you yomuki, “Yani ami mo yasoi na wiyotiki. Ulai ti monoi na wiyotiyoimo.” Ko na mo kumokisai ainoso na yomuki. ²⁹ Aumoifa si noko nokolaloyo

kwaimokino mo, piyamoki, saukuwo. Siyaiyo iyamoki, “Kotoni kumoki nokotayo timowo.”

³⁰ Ulai Isisoyo, “Asa fasimono monoi pa tiyomu taikiyoso, momaiso posaso wiyononi monoi na tiyomu taikiyo. ³¹ Lolaimai mo Koto mo molo koiyau foli monoi na tiyomukai. Lolaimai asi asi nokoni samukuko nokota koiyau mo na tamiyaikiyo taikiyo. ³² Nokoyo akaimona yakinomo, yo mo noko nokolalo komaso na aliyonikoimo, asani auso ti liyai monoi.” ³³ Ainoso ikoki, a mokimai kalo imo mo.

³⁴ Nosai no mo; noko nokolaloyo utolumokino, Kolaiso monoi, noko no mo Kotoyo no muwokaiki no, noko fasika tumo monoi. Na imokino, “Musini imo amiyo tiyomuko, Kolaiso mo aniyopa poi poi totolokaino. Ulai nono mo tiyomuni, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota mo a mokiso akaiya yoinomo, nokoyo? Moloji woi? Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota no noi woi? Ima imo na pimoko.”

³⁵ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo tota amu monoi na ikoki, “Aumoifaso folosumono kukomoinuwomo. Saponi mo fokufaso amai na towi. Saponimaiso na poliyaiwo.

Noko mo folosumai liyai mo, molo no moloji aluwai monoi? ³⁶ Fupiniyaimo kolokomomai saponi monoiso na pomulumolokowo. No monoi no moi mo saponiwoi na soinuwomo.” Isiso mo siyokawi imo aino na ikoki, nokoso.

Ikoki mo; utukaikoki, na kukalokanoki.

Mulumolo luwai somiso aino imo.

³⁷ Isiso mo mulu ifolaluwawoi mi siyoli ano manoki, Noko nokolaloni molo timai analoki.

Ulai pa mulumolo luwaikinoso. ³⁸ No mo afonimaiso muwoi, Kotoni puko imoyo motu fiyamosi monoi, tani mulu lukasiko nokota Aisaiyayo toku no kumokaiki no, noino,

“Noko Siyoli, koini imoso waliyo pa mulu-molokokinoso. Noko Siyoli, nonani ami no moloi wiyoti monoi, iyo uku uku nokoso no?”

Aino na kumokaiki. Namolisai mo motu na fiyamosiki. ³⁹ No monoi no noko nokolalo no moloi mulumolo luwai monoi? Ulai afonimaiso? Nonani monoi imo siya mani, Aisaiyayo toku kumokaiki, noino,

⁴⁰ “Koto totayo noinomo toini molo tiso kau kaukokai, mulu mo wapu wapu saso. Molo tiyo no hani no moloi ki monoi? Imo folosai no moloi saino monoi? Mulu no moloi alosoko monoi? Mulu palosokono mo, ya na pititounikai.”

⁴¹ Aisaiyayo afonimaiso pa yomukaikiso. Isiso mo amukonowoi muwoi, tani ami siyoliso na kiki, no monoi no yomu unukaiki.

⁴² Ulai nokotalo iyali siyai mani, na mulumolo luwaikino, noko sisiyoli molopoi. Ulai siyoliso iyamo unuwoi muwoi, wosu wososu mulumolo luwaikino. Falisi moloso aluwai noko monoi nikokino, iyamoki, “Wonikaluso lotu nufaso ti monoi alukikomomokoinomo.” ⁴³ Aino iyamoki. Ulai afonimaiso? Toi mo Kotoyo kisosomiko muluwoi muwoi, noko nokolaloyo kisosomiko mulu saso yokino.

Apou Siyoli noko ti tomoso aino imo.

⁴⁴ Nosai no mo; Isiso mo siyoliso ikoki, noko nokolaloso. Na ikoki, “Noko mo mulumolo luwaimonakimo, yo saso mulumolo luwaimonowoi muwai, imono taikiyo nokotaso mani, mulumolo luwaiyoimo. ⁴⁵ Kimonakimo, imono taikiyo nokotaso na kiyoi. ⁴⁶ Yo mo saponi komiyai wikaiya konoki. Noko mo mulumolo luwaimonakimo, folosumai pa yousikainoiso.” Aino na ikoki, Isiso mo.

⁴⁷ Ulai ikoki, “Noko mo yani imo kwai somiso mo, ulai yo mo imo kulali foli monoi pa tiyomukaiso. Yo mo molo koyau foli monoi pa yoma konokiso. Asi asi noko nokolalo samiyai kiyo monoi amukonoki, yo mo.

⁴⁸ Ulai imo kulali foli mo amai. Namoliyo alosimomono foli mo amai. Noko mo yani imoso kulaliyakimo, imo kulali foli monoi na uwoyoi, asi fokumomaiso. Ulai afonimaiso? To mo sosoli muwai, yo mo yasoi na imokaiki, suo foli monoi mo. ⁴⁹ No mo motu nali. Yo mo asani muluyosu pa timonukuwoso. Apou Siyoliyo na imono taikiyoki, amiso na imonoki, “Imo na pa lukaso nika kono, noisu noisu.” ⁵⁰ Noko mo tani imoso kwai itouniyaimo mo, aniyopa poi poi yousi itouniyaimomoi. Ainonani yo mo sai. No monoi no Apou Siyolini imososo na timonukuwo, totayo no imonoki no.” Isiso mo ainoso na ikoki.

13

Isisoyo siyokutono iyalini fona uluwako aino imo.

¹ Pasowa koloni wasi popo mo aumoifaso. Nomai no mo; Isiso mo mulumolokoki, “Aumoifaso yo mo asi asi noko nokolaloso utukaikiyo yoimo, Apou Siyolini auso.” Asimai tolokainomai Isiso mo totani noko nokolalo monoi mulu uku manoki. Mulu uku manoki mo, mulu siyoliso na ukuki, ainoso mi uwai.

² Nosai no mo; Isiso iyali mo amolokimai no siki. Sokolo Nokota Waiyo Yutasoso toku yasoi imoki, “Isiso mo uo nokoni auso na pa kiyo taikiyo.” Wosu woso imo na, tani mulu poiso ainoso imoki, Yutasoso, Saimo Isokailiyoni awitonoso.

³ Isiso mo sai, Apou Siyoliyo komaso hani mo tani nainomai yasoi na niki. Totani ausai amukonoki, aumoifaso ifou na amiyoimo.

⁴ No monoi no mo, amai no si manoki mo, Isiso mo na tolauki, fulomu tuno itouniyaimo asiyokaiki. Asiyokaiki mo; iwo louko tuno na atoliki. ⁵ Iwo louko tuno atoliki mo; iwo solukiki, nau siyoliso, siyokutono iyalini fona na uluwakoki, iwo louko tunoyo uwosuwakoki, iwo louko tuno no atoliki no, nonaniyo na uwosuwakoki.

⁶ Uluwako manoki mo; nosai no Saimo Pitani fona na louwa uluwakomoki. Ulai Pitayo imoki, “Noko Siyoli, nono no asani fona no moloi uluwakomomono monoi?”

⁷ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Ya ni tiyo no, lolai mo nono mo sai muwoi. Ulai namolisaisu nono mo sainoinimo.” ⁸ Ulai Pitayo, “Noiyo. Nono no moloi uluwakomomono monoi?” Ulai Isiso mo, “Uluwakomo somiso mo, pa tolo tomasi-momonoiniso.” Siyokawi imo aino imoki, mulu itouniyaimokai monoi.

⁹ Nosai no mo; Pita mo imoki, “Noko Siyoli, waliyo na, yani fona saso muwoi, yani naino mani, na puluwakomomono. Komuwoi nali.”

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo ulai na ikoki. “Noko mo iwo louko yasoi, to mo fona saso mo amai uluwakomo. Au mo tokumowoi muwoi, wofu. Noinoso moi mo mulu mo wofu wofu. Siyasu mo mulu mo wofuwoi muwoi, koiyau.”

¹¹ Aino na ikoki, siyokawi imo mo. To mo sai, uo nokoni auso kiyo taikiyo nokota monoi, no monoi no ikoki, “Siya mo mulu mo wofuwoi muwoi, koiyau.”

¹² Nosai no mo; fona uluwakoki mo; tuno toku no asiyokaiki no, ti monoi asisiki, na yousa konoki, na ikoki, “A, moi no sai hani monoi tiyo ununukuwo?” ¹³ Ti monoi ikoki, “Aiyolokomomoko nokota tokaluwaimono manonuwo. Noko Siyoli mani, na tokaluwaimono manonuwo. Motu na, yo mo noinoso na, tomoso. ¹⁴ Yo mo Noko Siyoli nali, moi aiyolokomo nokota. Ulai yo mo moini fona uluwakomonukuwo. No monoi no moi mani, fona na pa uluwakuwanowo, na pa fasikuwano manowo. ¹⁵ Yo mo noko fasiko molo na towiyononinukuwo. Yo ni tiyo ununukuwo no, tomoso na pa yowo. ¹⁶ Motuwa na timonukuwo. Mi anononi nokotayo no totani samuku nokota no moloi souwai monoi? Ulai mi ano nokotayo no toso imo taikiyo nokotaso no moloi souwai monoi? ¹⁷ Lolai mo moi mo sai, ninani monoi mo, ya timonukuwo. Noinoso yakinuwomo, na molokiyoinuwomo.” Ainoso na ikoki, Isiso mo.

¹⁸ Ulai ti monoi na ikoki, “Yo mo moi komaso monoi pa tiyomuso. Moi, asayo no muwokomonukuwo no, moi komaso monoi yo mo sai. Ulai siyasu mo yani woliya woli muwoi. No mo afonimaiso muwoi, Kotoni puko imoyo motu fiyamosi monoi, to monoi no tiyomuko no, noino, “Noko ya tuo ni tonono ni no, to mo na totowitolomomono, yani atolitolo na.”

Aino na tiyomuko. ¹⁹ Lolaisu toposaso wiyononinukuwo, yo uwomono monoi imo mo. Ulai afonimaiso? Uwomonakinomo, waliyo na mulumolo luwaimonoinuwomo, aniyopa tolokaino nokota yoso. ²⁰ Motuwa na timonukuwo. Noko mo asayo iko taikiyo nokoso iko mo, “Waliyo potiwo,” to mo yoso mani, imono, “Waliyo na potumo.” Yoso aino imono mo, imono taikiyo nokotaso mani, imo, tumumo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Uo nokoni auso kiyoko monoi posasoko aino imo.

(Matiyu 26:20-25; Mako 14:17-21; Luko 22:21-23)

²¹ Nosai no mo; Isiso mo ikoki mo; mulu mo na kaloki, na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Moi nokotayo uo nokoni auso na kiyomono taikiyoimo.” Isiso mo aino posaso wiyotiki.

²² Moloi woi? Siyokutono iyali mo molo amiso kwaikuwanalokino, na mulumoloko manokino, “Noi monoi tiyomu unu, woi?” ²³ Siyokutono siya Isisoni wolitono itouniyaimo, to mo Isisoni auso yousikainoki, aumoifaso. ²⁴ Nonani nokotaso Saimo Pitayo afaiyomiki, wosu wosusu imoki, “Na putolumo, noi monoi poi tiyomu unu.”

²⁵ Nosai no mo; to mo aumoifaso na usosumi yousa tumoki, “Noko Siyoli, noi monoi tiyomu ununi?” ²⁶ Isiso mo fowaki, “Yo mo ninani tuofa mo nauso tukolonoimo, nonani nokotaso na anoninoimo.” Ikoki mo; tuofa mo na tukolonoki, Yutasoso na anoniki, Saimo Isokailiyoni awitonoso.

²⁷ Yutaso mo tuofa imoki kusomi. Anoki mo; Sokolo Nokota Waiyo uwoki, tani mulu poiso na lotiki. Isiso mo na imoki, “Mulu ni tiyoni no, somaiso na piyo.” Isiso mo aino na imoki, Yutasoso. ²⁸ Ulai no si noko mo sai muwoi, mulumoloko manokino, “Hani imo woi?” ²⁹ Yutaso mo muwoni samukuko nokota. No monoi no siyai mo piyamoki, “Nakomo timo, koloni wasini hani hanisu iyanowo.” Siyai mo piyamoki, “Nakomo timo, ilolu somiso nokoso muwoni nikanowo.”

³⁰ Yutaso mo tuofa waki mo, somaiso na amufuki. Amoloki nali.

Imo ami tonofalo aino imo.

³¹ Nosai no mo; Yutaso amufuki mo; Isiso mo na ikoki, “Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yani siyolo mo aumoifaso kaluwaimonoinomo. Yo mo Koto Siyolini ami wiyotiyoimo, noko nokolaloso. ³² Nasu, yo mo Koto Siyolini ami wiyotiyoimo, noko nokolaloso, no monoi no to mani, wiyotiyoimo, awitono yani ami mo. Wiyouwa wiyou, Koto mo yani ami siyoli lolai siyaso wiyononoinuwomo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

³³ Ulai ikoki, “Woli iyali, moi mo yani alalo komiyai. Fokufa saso amai totolo tomasimonukuwo. Utukaimakinukuwomo, louwa ikolimonaloinuwomo. Yuto noko sisiyoliso

toku yasoi ikoki, noino, “Yani auso no moloi ti monoi, moi no?” Imo tomoso na timonukuwo.”

³⁴ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso ulai na ikoki, “Imo ami tonofalo na timokainukuwo, noino, mulu na pukuwanowo. Ya mulu ni tununukuwo no, noinoso moi mani, mulu na pukuwanowo. ³⁵ Mulu ukuwanakinuwomo, noko nokolalo komasoyo saino uninuwomo, yani moloso taluwainuwo mo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Pitayo imo saso yomu aino imo.

(Matiyu 26:31-35; Mako 14:27-31; Luko 22:31-34)

³⁶ Nosai no mo; Saimo Pitayo imoki, “Moiso manoinimo?” Isiso mo na imoki, “Konoimai no moloi aluwaimono monoi? Namolisaisu mo na aluwaimonoinimo, yani auso tumoinimo.” ³⁷ Ulai Pita, “Ulai hani monoi konoimai no pa taluwainokiso? Nono fasi foli monoi nokoyo tukolomonakinomo, yo mo imowoi muwai, waliyo.” ³⁸ Ulai Isiso, “A, fasimono foli monoi tukolakinimo, a, nono no imowoi muwai? Topokoni, no mo imo saso. Motuwa na timonoki. Kono amolokimai kokalo imo yomu somisomai, taumai na yomumosoinimo, “Yo mo Isiso mo sai muwai.”

14

Apou Siyolini auso nu molo aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Mulu mo noiyo kolikaliiyo. Kotoso na pa mulumolo luwaiwo. Asaso mani, na pa mulumolo luwaimonowo. ² Yani Apouni nu mo sisiyoli. Totani nu mo molopoi, wiyou. Yo mo

moini nu na kololi fouma yoikuwomo. Apou mo nu sisiyoli somiso mo, moiso aino pa pimonukuwoso. ³ Moini nu na kololi fouma yoikuwomo.

No monoi no mo, ifou na amukonoimo, na kolisa konoikuwomo. Na koliyo yoikuwomo. No monoi no moi mo asani auso na sinono manoinuwomo. ⁴ Molosu moi mo sai, molo no mo, ya no amiyaki no, yani nukutaiso.” Aino na ikoki, Isiso mo.

⁵ Nosai no mo; Tomo mo Isisoso na imoki, “Noko Siyoli, moiso manoinimo? Koi mo sai muwoi, koi mo sosoli. Molo no moloi saino monoi, koi no?”

⁶ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Asasu mo molo no mo. Asani moloso aluwaiyakinuwomo, Kota Koto monoi na sainoinuwomo, aniyopa poi poi si itouniyaimo manoinuwomo. Molo mo siyaso na. Noko mo Kotoni auso mano mo, molo siyaso moloi mano monoi? Asani moloso na aluwaiyumo. ⁷ Toku moi mo sai muwoi. Yo monoi toku posaino unumononuwo mo, yani Apou monoi mani, posaino ununuwo. Lolaimaisu mo lolaloso na tosainonuwo, na tokinuwo.” Aino na imoki, Isiso mo.

⁸ Ulai Filipoyo imoki, “Noko Siyoli, Apono Siyoli na powiyomoko. No monoi no mulu mo waliyo, koi mo.” ⁹ Ulai Isiso, “Woli Filipino, nono mo yo monoi sai pakoso. Yo mo fai tino pa tolo tomasimo manokinukuwoso. Tokusai na tolo manoki. Noko mo yoso kimono mo, Apou Siyoliso mani, yasoi ki. Moloi imono monoi, Apou Siyoli wiyononi monoi no? ¹⁰ Asa mo Apou Siyoliwoi totolo tomasimomoi. Apou Siyoli mani, na totolo

tomasimomonomoi. A, yani imo no waliyo tomulumolokoni?” Isiso mo aino na imoki, Filiposo mo.

Ulai ikoki, “Imo ni timonukuwo no, no mo yani muluyoso muwoi. Tolo tomasimomono nokotani mi na tano, yo mo, Apou Siyolini mi na. ¹¹ Yani imo na pukwaimonowo. Yo mo Apou Siyoliwoi na totolo tomasimomoi. Apou Siyoli mani, na totolo tomasimomonomoi. Ulai yani imo kwaimono somiso mo, Apouni mi ya no tanomoi no, nonani mi monoi mo waliyo na pa mulumolokowo. ¹² Motuwa na timonukuwo. Noko mo mulumolo luwaimonakimo, to mo yani mi komiyai na anoimo. Wiyowa wiyowu, mi sisiyoli na anoimo, yani mi na souwaiyoimo. Ulai afonimaiso? Yo mo Apou Siyolini auso amiyooimo. No monoi no moini imoso na kwaikomoikuwomo, na fasiyoikuwomo. ¹³ Motu na, mulumolo luwaimono nokotayo mo Apou Siyoliso hani ano monoi utolumakimo, awitono ya na yoimo. No monoi no noko nokolaloso ya wiyotiyooimo, Apou Siyolini ami mo. Tani siyolo na kaluwaiyaloinomo. ¹⁴ Mulumolo luwaimono noko moiyo haninoi monoi utolumomonakinuwomo, ya na yoimo.” Siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota aino imo.

¹⁵ Nosai no mo; ulai ikoki, Isiso mo, “Mulu unumononuwu mo, yani imoso kwai itouniyaimonuwu. ¹⁶ Yo mo Apou Siyoliso imoimo, “Noko fasiko nokota siya na pimo taikiyo.” Imakimo, fasiko nokotaso mo na imo taikiyoimo. Aniyopa poi poi tolo fasikoma konoinuwomo. ¹⁷ Nonani

nokotani siyolo mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota. Kota Koto na wiyononinoinuwomo. Asi asi noko nokolaloyo no nonani nokotasano moloji imo monoi, “Waliyo potumo.” Toi mo kiwoi muwoi. Pa sainoinoso, to monoi. Moisu mo sai. Momaini auso na totolokaino. Momaini mulu poiso na tolokaina konoimo.

¹⁸ Yo utukaimakinukuwomo, awi alalo komiyai pa soinuwoso. Yo mo ifou amai na tumoimo.

¹⁹ Aumoifaso asi asi noko nokolaloyo kimonowoi muwoi. Moiyosu na kimonoinuwomo. Yo mo ti monoi na tolokainoimo, no monoi no. Moi mani, sinonoinuwomo. ²⁰ Nomai no mo moi mo sainoinuwomo, moi si tomasikuwano monoi. Asa mo yani Apouwoi totolo tomasimomoi. Moi mo yowoi tosi tomasimomono manonuwo. Yo mo moiwoi totolo tomasikomo manonukuwo.

²¹ Noko mo yani imo kwai itouniyaimo mo, mulu na unumono. Mulu unumonakimo, yani Apouyo mulu na unoimo. Yo mani, nonani nokota monoi mulu unoimo. Asa amu wiyononinoimo, nonani nokotani molo timai.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

²² Nosai no mo; Yutaso siyayo imoki, “Noko Siyoli.” No mo Yutaso Isokailiyo muwoi, Yutaso siyayo na imoki, “Noko Siyoli, ulai moloji monoi woi? Nono amu no koi saso no hani monoi wiyomokoinimo. Ulai asi asi noko nokolaloso no hani monoi pa wiyotiyoiniso?” Aino imoki, Yutaso siyayo.

²³⁻²⁴ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Noko mo mulu unumono somiso mo, to mo yani imo mo pa kwaimonoiso. Nokosu mo mulu unumonakimo, yani imo na kwaimono itouniyaimoimo. Yani

Apouyo mulu unoimo. Tani auso na tolokaina tumoikimo, Apou kotiyu. Imo ni timonukuwo no, ni mo yani imo muwoi. Apou Siyoliyo na imono taikiyoki, “Imo na polukasika kono.” Aino na imoki, Yutasoso.

²⁵ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Yo utukaikomo somisomai ninani hani komaso monoi na timonukuwo, yo tolo fasikomomai.

²⁶ Ulai moiso fasikomo nokota siyaso mo Apou Siyoliyo na imo taikiyoimo, “Na pofasika kono.” Nonani fasikomo nokota mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota. Asani muluyosu mo Apou Siyoliyo na imo taikiyoimo. Komaso hani hani na aiyolokoma konoinuwomo. Yani imo komasoso ya no aiyolokomokinukuwo no, nonani imo mani, ti monoi na aiyolokoma konoinuwomo. Wonikaluso fufolikomoinuwomo.

²⁷ Mulu tomokiso pa si manowo. Yo utukaiko-moikuwomo. Ulai asayo noinomo mulu tomokiso na sinonoinuwomo. Asi asi noko noko-laloyo afonimaiso tikuwanomosino, “Atiyaiso.” Ulai afonimaiso? Kokolo mulu nali. Ulai ya timonukuwo, mulu noiyo kolikalioyiwo, noiyo kokolokomoiwo.

²⁸ Yo utukaikomoikuwomo, ulai ifou tumoimo. Nonani imo yasoi kwai-mononuwu. Mulu unumononuwu mo, na molok-inuwu. Ulai afonimaiso? Yo mo Apou Siyolini auso amiyoimo. To mo na tosouwaimono.

²⁹ Amiyo somisomai ainonani monoi toku na timonukuwo. No monoi no mo, na mulumolo luwaimonoinuwomo, yo amiyakimo. ³⁰ Isoiso pa imoikuwoso. Ulai afonimaiso? Asi asi nokoni samukuko nokota koiyau na tumoimo. Ulai yoso no moloi uwokaimono monoi? ³¹ Yo mo tiyomu

asi asi noko nokolalo mo saino unumonowumo, yo mo Apou Siyoli mulu na tunumoi, noinoso na tiyomoi, Apouyo no imonoki no. Moi soiwo, niya tonukoni.” Isiso mo ainoso na ikoki, siyokutono iyaliso.

15

Siyokawi imo, a itouniyaimo monoi.

¹ Isiso mo siyokawi imo na yomuki, “Yo mo a itouniyaimo komiyai. Apou mo a kiyo nokota komiyai. ² Touwo komiyai mo yani aumai si liyai. Touwo mo a wamowoi si somiso mo, to mo tokosoki taikiyo, na tosaloso. Touwo mo a wamowoi sakimo, nonani touwo mo tokosoki taikiyowoi muwoi, na tisuwo itouniyaimalo. Wiyou, a wamo molopoiwoi na soimo. ³ Moi mo ititouni a touwo komiyai, yasoi na ititounikaikinukuwo. Imo no lukaso nikomokaikinukuwo no, nonani imoyo yasoi ititounikaikinukuwo. ⁴ Moi mo yowoi tomoso si manakinuwomo, yo mani, moiwoi tomoso tolokainoimo. Touwo mo asiso usukuna kono mo, a wamowoi no moloi si monoi? A-mai tanokaino mo waliyo, a wamowoi na tosi. Noinoso moi mani, yowoi tomoso si somiso mo, mi itouniyaimo no moloi ano monoi, moi no? Yowoi tomoso si manakinuwomo, mi itouniyaimo anoinuwomo, ititouni a touwo komiyai a wamowoi soinuwomo.

⁵ Yo mo a komiyai. Moi mo yani touwo komiyai. Noko mo utukaimono mo, yani mi no moloi ano monoi? Nokosu mo yowoi tomoso tolokaino mo, itouniyaimo a touwo komiyai a wamowoi

toloimo. Yo mo tolo tomasimo mo, wiyou, to mo mi itouniyaimo na tano.

⁶ Noko mo asawoi tomoso tolokaino somiso mo, to mo touwo komiyai, nokoyo no afoli no, na samo samomokai. Touwo samo samo mo nokoyo tikokaiyalono, taso tutuno, tayo tofouko. ⁷ Yowoi tomoso si manakinuwomo, Apou Siyoliso na pa utolumowo, hani ano mulu monoi. Yani imo kwai itouniyaimakinuwomo, totayo anonoinuwomo, nonani hani moiyo no utolumakinuwo no. ⁸ Mi itouniyaimo anakinuwomo, ititouni a touwo komiyai a wamowoi soinuwo. Mi mo ainoso anakinuwomo, noko nokolaloyo saino unoinuwomo, moi mo yani moloso taluwainuwo. No monoi no yani Apouni siyolo na kaluwaiyaloinomo.

⁹ Apou Siyoliyo mulu tunumono. Noinoso yo mani, mulu tununukuwo. Yo mo moi mulu nokota, asawoi tomoso na pa sinonowo. ¹⁰ Yo mo Apouni imo tukwai itouniyaimomoi. No monoi no mulu tunumonomoi. Noinoso moi mani, yani imo kwai itouniyaimakinuwomo, mulu na unu manoikuwomo. ¹¹ Ni timonukuwo no, no mo afonimaiso pa timonukuwoso. Moiyo yo komiyai moloki si monoi na timonukuwo. Yo komiyai molokiyakinuwomo, moini mulu mo moloki saso. ¹² Yani imo ami na pukwaimonowo. Mulu na pa ukuwanowo. Ya no tomulu ununukuwo no, noinoso na pa mulu ukuwanowo. ¹³ Noko mo wolitono iyali monoi kalo ukakimo, to mo wolitono iyali mulu mo siyoli, wiyouwa wiyou. Mulu uku no mo, noko siyayo no moloi souwai monoi? ¹⁴ Yani imoso

kwai itouniyaimakinuwomo, yani woli iyali na kolaloikuwomo. ¹⁵ Toku mo mi anomono noko kolalikinukuwo. Ulai mi anononi nokota mo noko siyolini mulu mo sai muwoi. Momaisu mo sai, yani mulu mo. Apouyo no imonoki no, yasoi na imokinukuwo. No monoi no woli iyali na tokolalinukuwo. ¹⁶ Moiyo muwomonokaiwoi muwoi. Asayo na muwokomokaikinukuwo. Mi itouniyaimo anano monoi muwokomokaikinukuwo. Mi itouniyaimo anakinuwomo, ititouni a komiyai a wamowoi soinuwomo. Nonani mi ano monoi muwokomokaikinukuwo. No mo afonimai mi muwoi, aniyopa poi poi na tanoimo. No monoi no hani ano monoi Apou Siyoliso utolumakinuwomo, nonani hani totayo na anoninoinuwomo, mulumolo luwaimonakinuwomo. ¹⁷ Yani imo ami na pukwaimonowo. Mulu na pa ukuwano manowo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Mulumolo luwai noko monoi mulu atolokomo uku aino imo.

¹⁸ Ulai ikoki, Isiso mo, “Asi asi noko nokolaloyo mulu atolokomo unakinuwomo, noiyo fufolikomoiwo, yo mani, tokusai ainoso lolaiwoi mulu na tatolokomo unumonono. ¹⁹ Asini moloso paluwainuwo mo, toiyo mulu pununuwo, woli iyali pokolalinuwo, toiyo. Ulai yo muwokomokaikinukuwo, toini mulumaiso koliyo fukinukuwo. No monoi no mulu tatolokomo ununuwo, asi asi noko nokolaloyo. ²⁰ Ya no imonukuwo no, noiyo fufolikomoiwo, noino. Mi anononi nokotayo no totani samuku nokota no moloi souwai monoi? Uo nokoyo na tuwomonono. Noinoso moiso mani, uwokomoinuwomo.

Yani imo kwai noko, toi mo moini imo mani, na kwaikomo itouniyaimoinuwomo.

²¹ Na tomulumolo luwaimononuwu, no monoi no noko mo uwokaikomoinuwomo. Toi mo imono taikiyo nokota monoi mo sai muwai. Toi mo sosoli. ²² Yo mo ika kono somiso mo, Kotoyo molo koyau foli monoi pa piyomuso. Ulai yo mo na ika konoki. Toi no moloi iyamo monoi, “Koi mo molo koyau aluwai noko muwai.” ²³ Noko mo mulu atolokomo unumono mo, yani Apou monoi mani, mulu atolokomo unu. ²⁴ Mi ya no analoki no, noko siyayo no moloi ano monoi? Yo noko nokolaloni molo timai ano somiso mo, Kotoyo molo koyau foli monoi pa piyomuso. Ulai yapoli na kwaimonokino, mulu ifolaluwawoi mi anoso. Waliyo mulumolokowoi muwai, mulu tatolokomo unumokono, Apou koti monoi. ²⁵ No mo afonimaiso muwai, aniyopatono imo amiyo motu fiyamosi monoi, imo no tiyomuko unumono no, noino, “Afonimaiso mulu atolokomo unumonokino.”

²⁶ Noko fasiko nokota siya mo yo mo Apou Siyolini ausai imo taikiyoimo. To mo Kota Koto wiyotiyoimo, noko nokolaloso. Tani siyolo mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota. Apou Siyolini ausai amukonakimo, asa monoi na posasoko wiyotiyoimo, noko nokolaloso. ²⁷ Momai mani, na pa posasoko wiyotiyalowu. Tokusai ainoso lolaiwai na tosi tomasimomononuwu, no monoi no.” Isiso mo ainoso na ikoki, siyokutono iyalisu.

16

¹ Ikoki mo; Isiso mo na ikoki, “Yo mo

wiyou tiyomu, moiyo namoliyo alosimomono mo, no monoi no mo ninani hani komaso monoi na timonukuwo. ² Noko mo lotu nufaso ti monoi alukikomoinuwomo. Wiyouwa wiyou, nokoyo tukuwoliyakinuwomo, iyamoimo, Kotoni mi anowo. ³ Apou Siyoli kotiso aluwaimokowoi muwai, no monoi no uwokaikomoinuwomo. ⁴ Uwokomakinuwomo, yani imo noiyo fufolikomoiwo, imo ni tikikomonukuwo no. Toku ninani monoi pa imokinukuwoso, ya potolo fasikomokinukuwo, no monoi no.” Isiso mo aino ikoki.

Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotani mi aino imo.

⁵ Ikoki mo; ti monoi na ikoki, “Ulai yo mo aumoifaso utukaimoikuwomo, imono taikiyo nokotani auso ifou na amiyoimo. Ulai hani monoi pa timononuwoso, “Moiso tomanoni?” ⁶ A, yani imo monoi no mulu no yau yau, moi no? ⁷ Motu na timonukuwo, moi fasikomo monoi utukaimoikuwomo. Moiso utukaimo somiso mo, noko fasiko nokota siya mo pa amukonoiso. Utukaimakinukuwomo, yo mo toso na imo taikiyoimo, “Na pofasika kono.”

⁸⁻¹¹ Ta amukonakimo, asi asi noko nokolaloso ikikoimo, na ikoimo, “Hani monoi molo koiauso taluwainuwo?” To mo aino ikoimo, ulai molo fowa monoi, noko nokolaloyo no? Pa tomulumolo luwaimononoso, no monoi no.

To mo asa monoi na ika konoimo, “Mulu ititounikai nokotaso no hani monoi pa tomulumolo luwainuwoso?” To mo aino ikoimo, ulai molo fowa monoi, noko nokolaloyo no? Fowawoi muwai. Ulai afonimaiso? Yo mo Apou Siyolini

auso amiyoimo, toiso wiyoti monoi, totayo imono taikiyo. Uwofa kimonoinuwomo.

Fasiko nokota no mo na ika konoimo, “Hani monoi tiyamonuwo, “Molo koyiau foli monoi pa uwomokoiso.” To mo asi asi noko nokolaloso aino ikoimo, ulai moloi fowa monoi, toi no? Fowawoi muwai. Ulai afonimaiso? Toi samukuko nokota koyiau monoi mo Kotoyo yasoi yomukaiki, molo koyiau foli monoi imo mo. No monoi no.” Aino na ikoki, Isiso mo.

¹² Ikoki mo; ulai ikoki, “Yo mo isoiso louwa timonukuwo. Ulai konoimai moi no moloi saino itouniyaimo monoi? ¹³ Ulai Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota mo na amukonoimo, Kota Koto wiyoti nokota mo. Amukonakimo, na aiyolokomo manoinuwomo, imo motu komaso mo. Totani muluyosu imo lukasowoi muwai. Kotoni imo no tukwaimomoi no, nonani imo saso na lukaso nikomoinuwomo. Amuwai tinoso no fiyamosokaki no, nonani hani na posasoko wiyononinoinuwomo. ¹⁴ Asani imo posasoko wiyononinoinuwomo. No monoi no asani siyolo kaluwaiyaloinuwomo. ¹⁵ Apou Siyoli koti mo mulu mo tomoso. No monoi no timonukuwo, noino, Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota mo asani imo posasoko wiyononinoinuwomo.” Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Mulu kalowoi moloki muluwoi aino imo.

¹⁶ Ikoki mo; ulai ikoki, “Aumoifaso uwofa kimonoinuwomo, ainoso ainoso ainoso; nosai no fokufaso ti monoi na kimonoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

¹⁷ Nosai no mo; siyai mo ikuwanokino, “Imo folosai no moloi woi? Moloi monoi timoko, “Aumoifaso uwofa kimonoinuwomo.” Moloi monoi timoko, “Nosai no fokufaso ti monoi kimonoinuwomo.” Moloi monoi timoko, “Yo mo Apou Siyolini auso amiyoimo.” ¹⁸ Noino ikuwano manokino, “Imo folosai no moloi woi? Aumoifaso na toi, moloi monoi yomu, woi? Tani imo mo koi mo sai muwai, koi mo sosoli.” Siyokutono iyali mo aino ikuwano manokino.

¹⁹ Isiso mo sai, toi mo utolumo monoi louwa, no monoi no ikoki, “A, yani imo folosai monoi tikuwanonuwo. Yo mo noino imonukuwo, “Aumoifaso uwofa kimonoinuwomo.” Nosai no mo noino imonukuwo, “Nosai no fokufaso ti monoi kimonoinuwomo.” Nakomo moi mo ninani imo folosai mo sai muwai. ²⁰ Motuwa na timonukuwo. Na sosenunoinuwomo, sonukumonoinuwomo. Asi asi noko nokolaloyosu molokiyoinomo. Mulu mo kolikalioinuwomo. Ulai nosai no mo; wiyouwa wiyou, na molokiyoinuwomo. ²¹ Moloi si? Noniyo alufa toki mo, mulu tokaloso, iyanoko monoi. Nosai no mo; siso uwai; iyanoko pa tomulumolokoso. Ulai afonimaiso? Alufa na toki. Siyoliso na tomoloki. ²² Moi mani, noinoso na. Konoimai mo mulu tokolikalinuwo. Ulai yo mo ti monoi na kiya tumoikuwomo, nosai no siyoliso na molokimomonoinuwomo. Nonani moloki siyoli no nokoyo no moloi alukikomo monoi? Wiyou, na moloki si manoinuwomo. ²³ Nomai no asaso pa utolumomonoinuwoso. Motuwa na timonukuwo. Mulumolo luwaimono nokota mo hani ano monoi yani Apouso utolumakimo, to mo Apouyo na

anoninoimo. ²⁴ Tokusai ainoso lolai Apouso pa imo manokinuwoso, “Yo mo Isisoso tomulumolo luwai, no monoi no na pofasimono.” Na pa utolumo manowo. Haninoi monoi utolumakinuwomo, waliyo na anoinuwomo. No monoi no moini mulu mo moloki saso.” Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Asini hani souwaiko aino imo.

²⁵ Isiso mo ikoki mo; ulai ikoki, “Siyokawi imo tolukasi manonukuwo. Aumoifaso na toi, siyokawi imo pa lukasoiso, ima imo na posasoko wiyononinoikuwomo, yani Apou monoi aino imo.

²⁶ Nomai no mo, momaiyosu mo Apou Siyoliwoi imo lukasoinuwomo. Mulumolo luwaimono noko moiyo utolumakinuwomo, na kwaikomoinuwomo. Yo mo pa utolumo unoikuwoso, momaiyosu mo na utolumoinuwomo. ²⁷ Apou Siyoli mo moi mulu na. Ulai afonimaiso? Yo monoi mulu tunumononuwo, tomulumolo luwai-mononuwo, tiyamonuwo, “Isiso mo Kotoni ausai amukonoki.” ²⁸ Tani ausai na amukonoki, yo mo. Asiso tola konoki. Ulai aumoifaso mo asiso utukaimoimo, Apou Siyolini auso ifou na amiyoimo.” Isiso mo ainoso na ikoki, siyokutono iyaliso.

²⁹ Nosai no mo; siyokutono iyali mo imokino, “Lolaimai mo siyokawi imo pa timokoniso, ima imo na timokoni. ³⁰ Lolaimai mo na tosainonoki, nono mo komaso hani hani sai yasoi. Wiyou, nokoni mulu mani, nono mo sai. Nokoyo imo yomu somisomai nono mo tani mulu mo sai. No monoi no tomulumolo luwainoki, tiyamonoki,

“Kotoni ausai amukonokini.” ³¹ Ulai Isisoyo na ikoki, “Amiso poimo tomulumolo luwaimononuwo. ³² Na pukwaimonowo. Aumoifaso mo uloloinuwomo, momaini nu fofamoso kiwainoinuwomo. Na utukaimonoinuwomo, asaso mo amai toloimo. Ulai yo mo awi alu muwoi, yani Apouyo totolo fasimonomoi. ³³ Ni timonukuwo no, no mo afonimaiso pa timonukuwoso. Moiyo mulu tomokiso si monoi na timonukuwo. Asimai simai hani haniyo tuwo manonuwo. Ulai mulu mo noiyo kolikalioiwo. Asa mo asini ami yasoi na souwaiki, no monoi no.” Isiso mo siyokutono iyaliso ainoso na ikoki.

17

Isisoyo Kotoso utolumo aino imo, tota amu fasi monoi.

¹ Nosai no mo; siyokutono iyaliso ikoki mo; nosai no mo kumokiso you foinalikoki, Kotowoi imo lukasoki, na imoki, “Apou, uwokaimono popo mo aumoifaso na toi. Lolaiso nali uwokaimonoinomo. Yo mo nani aununo na. Noko nokolaloso na powiyoti, yani ami siyoli mo. No monoi no yo mani, wiyotiyoimo, nani ami siyoli mo. ² Nonayo noinomo noko nokolalo komaso mo yani fona wosuwoimai tosimoi. No monoi nosu aniyopa poi poi tosi itouniyaimomoi, muwokokaimono noko nokolalo mo. ³ Aniyopa poi poi si itouniyaimo noko mo sai, nono mo Kota Koto na. Isiso Kolaiso yo no imono taikiyokini no, asa monoi mani, toi mo sai. ⁴ Noino imono taikiyokini, “Yani mi na pano fasimona kono.” Imono taikiyokini mo; ya na uwaimo taikiya

konoki, nani mi mo. Nani ami siyoli mo asi asi noko nokolaloso yasoi wiyotiki, nani siyolo na tokaluwaiyalonoki. ⁵ Yo mani, asi auwoniyowoi muwoi, yo mo ami siyoliwoi nani auso yousikainoki, nani saponi siyoli yakomai. Apou, ifou na pokawiyo yomono.” Kotoso aino na imoki, Isiso mo.

Isisoyo Kotoso utolumo aino imo, siyokutono iyali fasiko monoi.

⁶ Kotoso imoki mo; ulai na imoki, “Yo mo nono monoi aino imo posasokoki. Asi asi noko nokolalo no muwokokaimonokini no, toiso posasoko wiyotiki, nona monoi aino imo mo. Toi mo nani noko nokolalo na, ulai na muwokokaimonokini. Nani imo na tukwai itouniyaimo manono. ⁷ Lolaimai mo toi mo sai, imono taikiyokini mo. Ya no tiyalo no, no mo yani amiyo muwoi, nani amiyo nali no. Toi mo sai na. ⁸ Ulai afonimaiso? Nono mo imono taikiyokini, “Yani imo na pika kono.” Nonani imo ya ikalo manoki mo, na kwai itouniyaimo manokino. Na tosaino unumonono, nani ausai na amukonoki. Ulai sosoli, toi no? Imono taikiyokini mo, ainonani monoi mo waliyo tomulumolokono.

⁹ Nonani noko iyali monoi ya tutolumonoki. Asi asi noko nokolalo monoi pa timonokiso. No muwokokaimonokini no, toi monoisu na timonoki. Toi mo nani noko iyali, no monoi no. ¹⁰ Yani noko mo nani nali. Nani noko mani, asani nali. Toi mo yani ami siyoli towiyotino, noko nokolaloso. ¹¹ Yo mo fokufaso amai totolo, asiso, nosai no nani auso na amiyoimo. Toisu mo asimai amai si manoimo. Apou Siyoli, itouniyaima itouniyaimo

nokota nono mo. Yoso mulumolo luwaimono noko na pa samukuko, nani amiyo. Toku no amonokini no, nonani amiyo samukukakinimo, mulu mo tomoso na soimo, momati komiyai. ¹² Yo tolo fasikomai nani amiyo tosamukukomoi, ami no mo, nonayo no amonokini no. Yani nainomai tosinono. Toi mo uwokaikowoi muwoi, na tosamiyaikiyono. Siyasu mo na sofuwamomonoimo, na uwokaiyoimo. No monoi no nani puko imoyo motu na fiyamosiyoimo, to monoi no tiyomuko no.

¹³ Yo mo nani auso na tamiyo. Amiyowoi muwoi, asiso amai tolomai, nimai no toku na timonoki, toiyo moloki si monoi, yo komiyai. Moloki muluwoi saso na suomo. No monoi no timonoki.

¹⁴ Muwokokaimono nokoso mo nani imo na iko manoki, yo mo. Wiyouwa wiyou, asi asi noko nokolaloyo mulu tatolokomo ukuno. Asini molo koiyauso pa taluwainoso, no monoi no. Asa mani, asini molo koiyauso pa taluwaiso. ¹⁵ Yo mo pa timonokiso, “Asisai pokoliyo yo.” Aino pa timonokiso. Ulai na timonoki, “Uo nokota koiyau wai monoi na pa samukuko.” ¹⁶ Toi mo asini molo koiyauso pa taluwainoso. Yo mani, pa taluwaiso. ¹⁷ Nona amu monoi na pomuwokokai, nani noko si monoi. Nani imo motu na pa aiyolokomoi, amiso si monoi. No monoi no, ititouniyaso na soimo. ¹⁸ Nonayo imono taikiyokini, “Asi asi nokoso pika kono.” Noinoso ya na iko taikiyoki, “Asi asi nokoso na pa ikalowo.” ¹⁹ Asa amu tomuwokai, nono monoi. Toi fasiko monoi, asa amu tomuwokai. No monoi no toi mani, muwokokaiyoinimo, nani noko si

monoi, ititouniyaso na soimo.” Kotoso aino na imoki, Isiso mo.

Isisoyo Kotoso utolumo aino imo, mulumolo luwai noko nokolalo fasiko monoi.

²⁰ Siyokutono iyali monoi Kotoso imoki mo; ulai na imoki, “Toi monoi saso pa timonokiso. Mulumolo luwaimono noko komaso noko monoi mani, na timonoki, yani woli iyaliyo no ikakino no. ²¹ Ya tiyomu, mulu mo tomoso suomo. Apou, nono mo totolo tomasimomononi. Yo mani, totolo tomasimonoki. Noinoso toi mani, mulu mo tomoso suomo. Motiwoi mani, si tomasimomokowumo. No monoi no asi asi noko nokolaloyo mulumolo luwaimonoinomo, iyamoimo, “Isiso mo Kotoyo imo taikiyoki.” ²² Ami siyoliwoi tolo monoi muwomonokaikini. Noinoso toi mani, asayo muwokokaiki, ami sisiyoliwoi si monoi. No monoi no toi mani, mulu tomoso soimo, momati komiyai. ²³ Asa mo totolo tomasiko. Nono mani, totolo tomasimomononi. Ya tiyomu, toi mo mulu mo tomoso suomo. Mulu fofamo si mo kwaimo muwai. Mulu tomoso si mo waliyo. No monoi no asi asi noko nokolaloyo sainoinomo, nonayo imono taikiyokini. Mulumolo luwaimono noko monoi mulu tukuni, yo mulu no tunumononi no, noinoso na mulu tukuni.

²⁴ Apou, nono mo noko nokolalo na muwokokaimonokini. Yo mo tiyomu, asani auso suomo. Ya utukaikakimo, toi mani, namolisai tuomo. Ami siyoliwoi toloso kwaimona yowumo. Wiyowa wiyowu, nani saponi siyoli yakomai yo na toloimo. Kumoki asi asi fonanikomowoi muwai, nono mo muwomonokaikini, ami siyoliwoi

tolo monoi. Mulu unumono monoi, na muwom-onokaikini, no monoi no.

²⁵ Apou Siyoli, nono mo imo tiyomuni mo, motu imo saso tiyomuni. Asi asi noko mo nono monoi saino itouniyaimowoi muwoi. Toi mo sosoli. Asasu mo sai. Mulumolo luwaimono noko mani, toi mo sai. Toi mo sai, imono taikiyokini mo. ²⁶ Yo mo nono monoi aino imo na posasoko wiyotiki. Siyai mo amai na posasoko wiyotiy-oimo. No monoi no toi mani, noko nokolalo mulu ukoinomo. Mulu no tunumononi no, noinoso toi mani, mulu na ukuwumo. Yo mo toiwoi tolo mulu na tiyo.” Kotoso aino na imoki, Isiso mo.

18

Isisoni auso uo noko koliyoniyo tumo aino imo, Yutasoyo.

(Matiyu 26:47-56; Mako 14:43-50; Luko 22:47-53)

¹ Nosai no mo; Kotowoi imo lukaso uwai; Isiso iyali mo sauki, nuki. Nuki; Kitolo iwoso. Ausaimiso mo oli a wamo isi tu tanoki. Tokosiyaiyo tikino, isiso na tiki.

² Uo nokoni auso kiyoko nokota Yutaso, to mo nonani isi mo sai. Isiso iyaliyo saiso saiso pukouniyaiko mosikino.

³ No monoi no mo, nonani isiso na tumoki. Polimano noko iyali na koliyo tumoki, polimano noko iyaliwoi nokotalo iyalini mi anoti nokowoi. Mi anoti noko mo lotu samukuko nokowoi Falisi moloso aluwai nokowoi toiyo no iko taikiyokino no. Yutaso mo na koliyo tumoki. Toni lamowoi na kuloli tolika tumokino, kutalo tawoi lamu tawoi.

⁴ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Noi tikoliya tumonuwo?” To mo sai, haniyo uwo mo. Amunoki, na ikoki, “Noi tikoliya tumonuwo?”

⁵ Nosai no toiyo, “Isiso, Nasolito nokota.” “Asasu,” na ikoki, Isiso mo. Uo nokoni auso kiyoko nokota Yutaso, to mani, tolo tomasikoki. ⁶ Isiso mo ikoki mo, “Asasu”, toi mo ifou asiyonuwanoki, na usukunalo konoki. ⁷ Ulai ikoki, “Noi tikoliya tumonuwo?” Ulai imokino, “Isiso Nasolito nokota tikoliya tumonoki.”

⁸ Nosai no mo na ikoki, “Yaso imonukuwo, asasu mo. Na kimona tumonuwo, yani woli iyali tofolo na nuwu.” ⁹ Isiso mo aino ikoki, tani imoyo motu fiyamosi monoi, toku no yomukaiki no, noino, “Noko yoso no muwokokaimonokini no, toi mo uwokaikowoi muwoi, asani nainomai tosi.”

¹⁰ Nosai no mo; Saimo Pita, to mo muwo sopowoi komi toli toloki mo, na kusomonyouki, nokoni iyoso na tokoso kukiyowaiki, nainasai iyoso. Nokoni siyolo mo Malokaso, totawoi lotu samukuko nokota siyolini mi ano nokota na.

¹¹ Ulai Isiso mo Pitaso na imoki, “Muwo sopo ifou na panali. Apou Siyolini imo no molo kulali monoi, yo no? Nokoyo uwokaimono monoi na imono taikiyoki.”

Isiso mo Anasoni molo timai tolo aino imo.

¹² Nosai no mo; na komikaikino. Isiso mo na komikaikino, polimano noko iyaliwoi totawoi polimanotawoi Yuto noko sisiyolini mi anoti nokowoi. Na konosuwakaikino, ¹³ Anasoni auso kiyomanokino, Kaiyofani amokitononi auso. Isiso tukolomai Kaiyofa mo totawoi lotu

samukuko nokota siyoli. ¹⁴ Nonani nokota mo Yuto noko sisiyoliso toku yasoi ikikokaiki, “Noko siyayo noko nokolalo kwalomai monoi kalo ukakimo, no mo waliyo.”

Pitayo Isisoso namoliyo alosimo aino imo.

(Matiyu 26:69-70; Mako 14:66-68; Luko 22:55-57)

¹⁵ Isiso mo polimano iyaliyo kominalo-manokino mo; Pita noko ti mo tanokokino, Saimo Pitawoi siyokutono siyawoi. Nonani siyokutono mo totawoi lotu samukuko nokota siyoliyo sai, no monoi no tani kokikokai poiso tanokalo tiki.

¹⁶ Pitasu mo itu lotisai fu fou toloki. Siyokutono mo lotu samukuko nokota sai, no monoi no ifou lofuki, itu samuku nukonuso isoki, “Yo no woli no waliyo tokawiyo ti?” Aino isoki, nosai no Pita kawiyoi tiki. ¹⁷ Ulai itu samuku nukonuyo Pitaso na imoki, “Nakomo nono mani, nu poiso tu tolo nokotani siyokutono na.” Ulai Pita mo na isoki, “Ya muwoi.” ¹⁸ Fulomu nali, ta yolikaikino. Ta asi siki, mi ano nokowoi polimano nokowoi. Pita mani, toini auso toloki, ta asiki.

Totawoi lotu samukuko nokota siyolini molo timai tolo aino imo.

(Matiyu 26:59-66; Mako 14:55-64; Luko 22:66-71)

¹⁹ Nosai no mo; totawoi lotu samukuko nokota siyoli mo Isisoso utolumaloki, “Nani siyokuno iyali no noiwo noko? Hani imo paiyoloko manani?” ²⁰ Ulai Isiso mo, “Yo mo wosu woso imo pa iko manokiso. Noko nokolaloni molo timaisoso

imo lukasikalo manoki, yo mo. Lotu nu lolofawoi lotu nu siyolimaiwai, nosoni saso yo paiyoloko manoki, Yuto nokoyo ukouniyaikomosi-mai. ²¹ Hani monoi timononi? Noko nokolaloso na pikano. Toi mo sai, ya no ikoki no.” Noko siyoliso aino imoki, Isiso mo.

²² Imoki mo; nosai no polimanotayo na ifasiyaimoki. Tani auso tolokainoki, na ifasiyaimoki, imoki, “Siyoli nokotaso aino noiyo imoi. To mo lotu samukuko nokota siyoli na.” ²³ Ulai Isisoyo imoki, “Yani imo mo koiyauso kwaimononi mo, ti monoi na piyomu unumono. Imo motu imoso yomu mo, hani monoi ifasiyaimomononi?”

²⁴ Anasoyo Isiso mo kiyomokaiki, Kaiyofani auso. Na konosuwakaiki, kiyomokaiki, totawoi lotu samukuko nokota siyolini auso.

Pitayo Isisoso namoliyo alosimo aino imo, ti monoiwoi tau monoiwoi.

(Matiyu 26:71-75; Mako 14:69-72; Luko 22:58-62)

²⁵ Nomai no mo, Saimo Pita mo tamai amai asi tolokainoki. Ta amai asi tolokainoki mo, nokoyo na imokino, “Nakomo nono mani, tani siyokutono na.” Ulai Pitayo, “Topokonuwo, yo muwai.”

²⁶ Ulai noko siyayo na imoki, “Isimaisu na kwainoki, tani auso toloso. Motu na piyomu.” Ainoso imoki, nokoyo. Nonani nokota mo totawoi lotu samukuko nokota siyolini mi anononi nokota. Iyo tokoso kukiyowai nokotani nako tomo. Pitayo iyo no tokoso kukiyowaiki no, totani nako tomoso nokota na. Nonani nokota mo

Pitaso na imoki, “Isimaiso yo kwainoki, tani auso toloso.” ²⁷ Ulai Pita mo na yomuki, “Topokoni.” Nosai no kokaloyo imo na yomuki.

Isiso mo Pailatoni molo timai tolo aino imo.
(*Matiyu 27:1-2, 11-14; Mako 15:1-5; Luko 23:1-5*)

²⁸ Nosai no mo; Yuto noko sisiyoliyo Isiso mo kominalomanokino, Kaiyofani ausai, komano nokota siyolini nu siyoliso na kiya tikino, Lomo nokotani nuso. Posasi na. No monoi no totaiyo nu poiso tiwoi muwoi. Ulai afonimaiso? Yuto noko mo noko nokonu nokoni nuso ti mo au au. Piyamoki, “Noko nokonu nokoni nuso tinoki mo, Pasowa koloni no konoiso no moloi wasi monoi, koi no?”

²⁹ No monoi no mo, noko nokonu nokota siyoli no mo, tani siyolo mo Pailato, to mo lofuki. Na ika fuki, “Hani foli monoi tofaumimona tumonuwo?”

³⁰ Nosai no mo na imokino, “Uo nokota mo nani nainoso na tokiyoma tumonoki.” ³¹ Ulai Pailato mo ikoki, “Momaiyosu mo uo foli imo na polukasokaiyanowo, moini aniyopano imoyosu.” Ulai toi mo imokino, “Tukolo imo no moloi iyamo monoi, koi no? Au au na. Wiyou imo yasoi imokokinuwo.” ³² Ainoso imokino. No mo afonimaiso muwoi, Isisoni imoyo motu fiyamosi monoi, toku no yomuki no, tota tukolo monoi, noino, “A mokiso akaimona yoinomo.”

³³ Nosai no mo; Pailato mo nu siyoli poiso ifou lotiki, Isisoso na aliyoniki, loti monoi. Lotiki mo, Isisoso na imoki, “A, nono no Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli na?”

³⁴ Nosai no mo; Isisoyo mo Pailatoso na imoki, “Noko siyayo poimo imoni, o, nonayosu poimo tiyomuni.” ³⁵ Ulai Pailatoyo imoki, “Yoi, yo mo Yuto nokota muwoi. Lotu samukuko noko sisiyoliyo na kawiyu tumoni, nani asi nokoyo nali no. Hani foli monoi?”

³⁶ Nosai no mo; Isisoyo na imoki, “Yo mo asi asi samukuko noko sisiyoli komiyai muwoi. Toi komiyai posamukuko mo, Yuto noko sisiyoliso pa pokiyomonoso, mi anomono nokoyo na pitomimonono. Noko nokolalo ya no tosamukuko no, toi mo asimai sinono noko muwoi.” ³⁷ Pailatoyo imoki, “A, nono no noko nokolalo no yapoli na tosamukukoni?” Isiso mo na imoki, “Nasu, motu na tiyomuni. Noko nokolalo samukuko monoi na amukonoki, asiso. Imo motu imo posasoko monoi anoiyo na kimonoki. Noko mo motuwa motu imo monoi mulu yo mo, to mo yani imoso kwaimono itouniyaimo.” Isiso mo Pailatoso aino na imoki. ³⁸ Ulai Pailatoyo yomuki, “Motuwa motu imo mo hani imo poimo.”

Isiso tukolo aino imo, Pailatoyo yomuki.

(Matiyu 27:15-31; Mako 15:6-20; Luko 23:13-25)

Nosai no mo; imoki mo; Yuto noko sisiyolini auso ifou lofuki, na ika fuki, “To mo hani mo yowoi muwoi. Asa no uo foli monoi no moloi yomu monoi? ³⁹ Ya tiyomu, na tokiyo. Pasowa koloni wasi popomai yo mo kalopulo noko siyasonuso tokolali uku taikiyomosi, moini auso. A, Yuto noko moi samukukomo nokota siyoliso kiyo taikiyo monoi tiyonuwo?” ⁴⁰ Ulai toiyu imokino, “Totaso muwoi.” Siyoliso na imokino, “Totaso

muwoi. Palopasoso na pokiyo, koini auso.” Ain-
oso na imokino, Palopasoso kiyo monoi. Nonani
nokota mo uo nokota siyoli.

19

¹ Nosai no mo; Pailatoyo Isiso mo kiyokoki, poli-
mano nokoso, na ikoki, “Moloyo na puwasowo.”

Ikoki mo; na wasokino, polimano noko
mo. ² Na alisiyolikino, yoku mo suwoi suwoi
moloso poiyakimo unukino, no monoi no
asisikaikomokino, komuso. Nakiyaiso tuno
itouniyaimoyo na asisikaimokino, siyoli nokotani
tuno na. ³ Tani auso ifou ifou nuwaloki, na
alisiyoliyalokino, imalokino, “Oi, woli, Yuto noko
nokolalo samukuko nokota siyoli, nona kuo.”
Aino alisiyoliyalokino, amu molosai na waso
manokino.

⁴ Nosai no mo; Pailato ulai ifou lofuki, na ika
fuki, Yuto noko sisiyoliso, “Na pukwaimonowo.
Moini auso tokawiyo funo, nokoyo. No monoi no
na pa sainowo, to mo hani mo yowoi muwoi. Yo
no uo foli monoi no moloi yomu monoi?” ⁵ Ikoki
mo; Isiso mo na lofuki, suwoi suwoi yokuwoi
nakiyaiso tuno sopowoi asisikaikomokaiyo fuki.
Nosai no Pailato mo na ikoki, “Na pokiwo, ni
tolo.” ⁶ Ulai imokino, siyoliso na iyamaloki, “A
mokimai na pukou ukou nikomokaiwo.” Lotu
samukuko noko sisiyoli nokowoi toini mi anoti
nokowoi, toi mo Isiso lofuso kwaikino, siyoliso
na iyamo taikiyoki, “A mokimai na pukou ukou
nikomokaiwo.”

Ulai Pailato mo ikoki, “Momaiyosu na
pokauwo, a mokimai na pukou ukou

nikomokaiwo. Asa no uo foli monoi no moloi yomu monoi? To mo hani mo yowoi muwoi.” Aino ikoki, Pailato mo.

⁷ Ulai Yuto noko sisiyoli mo na imokino, “Koini aniyopa imo amiyo tiyomuko, “Na potukolowo.” Tota amu monoi piyomuki, Kotoni awitonowo. Nonani kukamokokai foli monoi na kalumo.” ⁸ Wiyou, Pailato mo nonani imo kwaiki mo, kokolo mulu mo siyoli, wiyou na. ⁹ Nu siyoli poiso ifou lotiki, Isisoso ima tiki, na imoki, “Moisai tumokini?” Isisosu mo fowawoi muwoi, wosu woso na toloki. ¹⁰ Nosai no Pailatoyo imoki, “Hani monoi fowamonowoi muwoi? Yani fiyo wosuwoimai na totoloni. Ya yomakimo, “Na pokiyowo,” nokoyo na kiyoinimo. Ulai ya yomakimo, “A mokimai pukou ukou nikomokaiwo,” nokoyo na tukoloinimo. Nonayo piyomu.” ¹¹ Ulai Isisoyo mo imoki, “Koto totayo noinomo nani fiyo wosuwoimai yo totolo. Nonani kumoki toloru nokotayo mo uo nokoso palukiko mo, nani fiyo wosuwoimai pa potoloso, yo mo. No monoi no nani uo mo koufasu. Nani auso kiyomono nokota, totani uo mo wiyou, siyoliso na uwoyoimo.” Isiso mo ainoso na imoki, Pailatoso.

¹² Nosai no mo; Pailato mo na louwa kiyoki, louwa kiyo manoki. Yuto noko sisiyolisu mo amai imalokino, siyoliso na imalokino, “Kiyakinimo, nono mo Lomo nokota siyoli Sisini wolitono muwoi. Noko siyayo yomakimo, “Yo mo noko nokolalo samukuko nokota siyoli,” to mo Sisini imo kulaliyoimo.”

¹³ Pailato mo nonani imo kwaiki mo, kiyowoi muwoi, nokoso ikoki, “Isiso pokausiya tiwo.”

Aino ikoki, imo kwai monoi na yousanoki, tomoki tofu tofu nukutaimaiso. Nonani nukutai mo Hipolu imosai mo pokaluwai manokino, Kapota, Yuto nokoni imosai. Imo folosai mo Tomoki Tofu Tofu Nukutai. ¹⁴ Pasowa sipo koloni foukai ulo, ulo yakomai mo Pailato mo imo kwai yousanoki. Yuto noko sisiyoliso na ikoki, “Moi samukukomo nokota siyoli na pokiwo.” ¹⁵ Ulai siyoliso na imalokino, “Na pokauwo. Na pokauwo. A mokimai na pukou ukou nikomanowo.” Ulai Pailatoyo ikoki, “A, moi samukukomo nokota siyoli no a mokimai ukou ukou nikomo monoi na tiyamonuwo?” Toiyo imokino, “Koi mo samukumoko nokota mo siyasu, Lomo nokota siyoli Sisi saso.” Aino imokino, lotu samukuko noko sisiyoli nokoyo mo.

¹⁶ Nosai no mo; Pailato mo polimano nokoso na ikoki, “Na pokauwo. A mokimai na pukou ukou nikomanowo.”

Isiso a mokimai ukou ukou nikomo aino imo.
(*Matiyu 27:32-44; Mako 15:21-32; Luko 23:26-*

43)

Nosai no mo; polimano iyali mo Isiso mo na komi kaukino. ¹⁷ Totani a moki na sokukiyo fuki, Kalokatoso. Hipolu imosai siyolo mo Kalokato, Yuto nokoni imosai na. Imo folosai mo noino, Komu Foli Yu. ¹⁸ Na ukou ukou nikomokino, a mokimai. Noko tiwoi mani, ukou ukou nikokino, a moki a tiso. Isiso mo mulumai akaiya yokino. Noko siya mo nainasai. Siya mo sokonisai.

¹⁹ Nosai no mo; Pailatoyo nokoso imoki, “Tani siyolo amai pokumo, pa akaiya yo, a mokiso.” Imoki mo; na kumoki, a mokiso akaiya yoki.

Noino na yomukokaiki, “Isiso, Nasolito nokota, Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli.”

²⁰ Yuto noko molopoiyo ti liyai manoki, ku na you kokokino. A mokimai ukou ukou nikomokai mo aluwamai muwai, nokonu siyoli mo aumoifaso. No monoi no noko molopoiyo ti liyai manoki, kuso you kokokino. Nonani ku mo taumai kulukaiki, Hipolu imosai, no mo Yuto nokoni imo, Lomo nokoni imowoi Koliko nokoni imosaiwai. ²¹ Ulai Yuto noko sisiyoliyo Pailatoso imanokino, “Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli noiyo kumoi. Tota amu monoi yomu, Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoliwo. Ainoso na pokumo.” No mo Yuto noko sisiyoli siyaiyo Pailatoso aino imokino, lotu samukuko noko sisiyoli nokoyo. ²² Ulai Pailatoyo ikoki, “Tofolo, yo mo yasoi na kumokai.”

²³ Nosai no mo; polimano iyali mo Isiso a mokimai ukou ukou nikomokaikino mo, tani tuno totai amu na waukino. Toku yasoi asi uwokino. Tuno mo toitatimai kunolokokaikino, kunolokokai siyasonuso totai amu waukino. Pau tuno sopo saso mo amai. Nonani tuno mo topolimo somiso tuno, komaso na aya liyoukino. Puwosai ayalo konokino. ²⁴ Nonani tuno monoi ikuwanokino, “Tuno itouniyaimo nali. Noiyo poliyaliyaikoivo. Tomoki lolofayo niya toso-maimo unukoni. Souwaimoko nokotayo anumo.” Aino na ikuwanokino. No mo afonimaiso muwai, Kotoni puko imoyo motu fiyamosi monoi, Isiso monoi no tiyomuko unu no, noino,

“Yani tuno wau ukuwanokino. Tuno sopo monoi na somaimo unukino.”

Kotoni puko imoyo aino na tiyomuko.

²⁵ Isisoni atino iyali mo a moki aumoifaso posiki. Atinowoi atino siya Moili Kolopani non-iwoui. Moili siya Makotalo nukonuwoui, toi mo aumoifaso na siki.

²⁶ Tani siyokutono itouniyaimo mani, potoloki, atinoni auso. Isiso mo toti ku tolokainoso kwaikoki mo, atinoso na isoki, “Anoi, nani aununo na poki.” Ainoso na iso unuki, totani siyokutono itouniyaimo monoi. ²⁷ Isoki mo; nosai no siyokutonoso na imoki, “Anoniso na pokoso.” No monoi no mo, nonani siyokutonoyo totani nuso na kausoki, nou niso monoi.

Isiso kalo aino imo.

(Matiyu 27:45-56; Mako 15:33-41; Luko 23:44-49)

²⁸ Nosai no Isiso mo sai, tani mi mo uwai. No monoi no mo, na yomuki, “Yo mo iwo nukuwa tuwomono.” Afonimaiso pa yomukiso, Kotoni puko imoyo motu fiyamosi monoi na yomuki.

²⁹ Nau ku tasoki, itolo iwowoi. Nosai no somu somuyo solikaikokino, nokoyo, a sokumai na kono-suwakokaikino, puwoso monoi na akiyo yokino, Isisoyo iwo moto motomuwako monoi.

³⁰ Nosai no mo; sikoki mo; Isiso mo na yomuki, “Yani mi mo uwai.” Yomuki mo; nosai no mo komu mo na usumiyo konoki, mulu mo futo, yau.

Polimano iyaliyo Isisoni amolisai tukoliyono aino imo.

³¹ Isiso kalomai mo koloni foukai ulo. Mi fou fouko ulo siyoli mo amuwosai, no monoi no Yuto noko sisiyoliyo wiyou iyamoki noko yau yau a mokimai amai si mo, mi fou fouko ulomai mo.

Pailatoso imanokino, “Koi mo tiyamonoki, a moki nokoni foto tofu uwoko monoi, somaiso kolikali monoi. Yau yau na iyo konowumo.” ³² Pailatoyo yomuki, “Waliyo na.”

Nosai no mo; polimano noko mo nokoni foto tofu uwokanokino. Isisowoi ukou ukou nikomokai tomasi nokota tini fotoso toku tofu uwokokino. Toku mo noko siyaso. Nosai no siya mani, tofu uwokino.

³³ Ulai nosai no mo; Isisoni foto tiso louwa tofu uwokino. Ulai yau, yasoi na kaloki, no monoi no tofu uwowoi muwoi, ³⁴ maiyosu na tukoliyonoki. Polimano nokotayo tani amolisai na tukoliyonoki, maiyo. Wiyou, lolai siyaso nakowoi iwowoi na amukonoki.

³⁵ Noko mo na kiki, no monoi no toposasoko. Imo motu na toposasoko. To mo sai, imo motu na. Moiso toposasoko wiyononinuwo, moiyo mani, waliyo mulumolo luwai monoi. ³⁶ A moki nokota aino uwoki mo, no mo afonimaiso muwoi, Kotoni puko imoyo motu fiyamosi monoi nali no, no tiyomuko no, noino,

“Tani mi mo pa tofu uwoyoinoso, loliso amai soimo.”

³⁷ Noko siyayo mani, toku kumokaiki, Kotoni pukoso, noino,

“Maiyo tukoliyono nokotaso na you kiyoinomo.”
Aino na tiyomuko, Kotoni puko imoyo mo.

Isiso yau ai unu aino imo.

(Matiyu 27:57-61; Mako 15:42-47; Luko 23:50-56)

³⁸ Nosai no mo; Yusifo, Alimatiyo nokota mo Pailatoso imanoki, na imoki, “Yo mo Isiso yau tokomonano, ai unano monoi.” Yusifo mo Isisoni moloso aluwai nokota na, wosu woso paluwai manoki. Yuto noko sisiyoli monoi kokolomoki, no monoi no. Nonani nokota mo Pailatoso imanoki, “Isiso yau ya ai unoimo.” Nosai no Pailatoyo imoki, “Waliyo na.”

Imoki mo; nosai no Yusifo mo yasoi, Isiso yau mo ana tumoki. ³⁹ Nikotimo mani, aluwainiyo tumoki, Isisoso toku no kiyanoki no, amolokimai, nonani nokota mani, aluwainiyo tumoki. Aliyoli akiyo tumoki, inoso woti komutoiya wotiwoi. Aliyoli sokukiyo tumoki, wiyou, muwoli mo sisiyoli. ⁴⁰ Nonani noko ti mo Isiso yau na tokomona yokino, tuno sopo sopoyo na yalokonokino, aliyoliwoi. Noko yau yau aiko ukumai Yuto nokoyo aino piyo manokino.

⁴¹ A moki aumoifaso mo yu asi i na tanoki, isimaiso. Nonani yu asi i poiso noko yau toku akaiwoi muwoi, tonofalo nali. ⁴² No monoi no to yau na akaiya tikino, nonani yu asi iso. Yuto nokoni Pasowa koloni foukai ulo na, no monoi no Yusifo noko ti mo somaiso na akaiya tikino, aumoifa yu asi iso no mo.

20

Isiso yausai auwoniyau aino imo.

(Matiyu 28:1-8; Mako 16:1-8; Luko 24:1-12)

¹ Nosai no mo; tinosai somosaiyamai, folosu mo amai, nomai no mo, Moili mo ai unu asi iso na manosoki, Makotalo nukonuyo mo. Yu asi i

mo tumosoki mo, ai unu i ufiyaimo tomoki mo kolalikaiso na kiya tumoki.

² Nosai no mo; namoli ifouso monoi fumosanoki, Saimo Pita noko ti mo na ika tumoki, Saimo Pitawoi Isisoni siyokutono itouniyaimowoiso. Totiso na ika tumoki, “Oi, Noko Siyoli yau mo yasoi na alomanono. Yu asi i mo yau mo uwofa na kinoki. Koi mo sai muwoi, moiso monoi poimo alomanono. Koi mo sosoli.”

³ Ikoki mo; na amufukino, ai unu moloso monoi na manokino, Pita noko ti mo. ⁴ Fufumuwanoki. Pitaso na souwaiki, siyokutonoyo mo. Toku na fiyamosiya tumoki, ai unuso. ⁵ Na tu luluwaiki, tuno saso siso tu kokoki. Asi i poiso mo lotiwoi muwoi. ⁶ Nosai no Saimo Pita, namolisai no tumoki mo, to mo na lotiki, asi iso. To mani, tuno siso na kokoki. ⁷ Komumai yalokono tuno mani, na kiki. Tuno sopo sopo kwasai tanowoi muwoi, siyasai na tanoki, ikomokai. ⁸ Nosai no toku fuma tumo nokota mani, na lotiki. Nonani siyokutono mo uwofa kiyaloki mo, na mulumolokoki, “Yausai na auwoniyou.” ⁹ Isiso yausai auwoniyou monoi na, ainonani monoi mo Kotoni puko imoyo na tiyomuko. Totisu mo sai muwoi, nonani imo folosai mo, amai.

¹⁰ Tuno kokokino mo; nuso ifou manokino.

*Moili, Makotalo asi nukonuyo Isiso ki aino imo.
(Matiyu 28:9-10; Mako 16:9-11)*

¹¹ Moili mo yu asi iso fu soni tolosoki. Na sinaloki, na tu luluwaiki, yu asi iso na tu kiki. ¹² Oi, Kotoni kumoki noko tiso na tu kokoki, kumoki nokota ti tu yousiso. Wiyouwa wiyou, tuno kamo kamowoi. Isiso yau akokai kwalomai

tu yousikainokino. Siya mo komusai. Siya mo fona tisai. ¹³ Nonani noko ti mo na isokino, “Woli, hani monoi tosonini?” Moili mo, “Yani Noko Siyoli yau na alomanono. Yo mo sai muwoi, moiso poi alomanono.” Moili mo ainoso ikoki.

¹⁴ Ikoki mo; na alosiki, namoli moloso monoi na kiki, noko tolokainoso. Isiso mo na tolokusa tumoki. Ulai noni mo sai muwoi, piyomusoki, noko siyawo. ¹⁵ Na isoki, “Woli, hani monoi tosonini? Noiso tikolini?” Isiso mo aino na isoki, ulai noni mo piyomusoki, isi samuku nokotawo. Na imoki, “Woli, na poimo alomanoni mo, na pimono, moiso akaiyanoni. Yo mo ananoimo.”

¹⁶ Ulai Isiso mo totani siyolo na kaluwaisoki, “Moili.” Na alosimoki, na imoki, “Laponi.” Yuto nokoni imosai na imoki, “Laponi,” Hipolu imosai. Nonani imo folosai mo aiyolokomomoko nokota.

¹⁷ Nosai no mo; Isiso mo na isoki, “Noiyo komikaimonoi. Yo mo Apou Siyolini auso amai amiyoimo, no monoi no. Ulai yani woli iyaliso noinoso na pikano. Yo mo Apouni auso ifou amiy-oimo. To mo yani Apou saso muwoi, momaini Apou na. Yani Koto saso muwoi, momaini Koto na.” Aino na isoki, Isiso mo.

¹⁸ Nosai no mo; Moili, Makotalo nukonu mo imo posasokanoki. Isisoni siyokutono iyaliso na ikoki, “Yo mo Noko Siyoliso yasoi na ki.” Aino ikoki. Isisoyo no isoki no, nonani imo mani, na ikoki.

Yausai auwoniyoyu nokotayo siyokutono iyaliso koka tumo aino imo.

(Mako 16:14-18; Luko 24:36-49)

¹⁹ Nosai no mo; amolokimai Isisoni siyokutono iyali mo nuso ukouniyaikokaiki. Itu mo na

asikaikino. Yuto noko sisiyoli monoi kokolokoki, no monoi no. Ulai Isiso mo na tolo tomasika tiki, na ika tiki, “Mulu tomokiso na posiwo.” ²⁰ Aino na ikoki. Ikoki mo; nosai no naino ti uluo na wiyolukoki, amoli uluowoi na wiyotiki. Wiyouwa wiyou, Noko Siyoliso kikino mo, siyoliso na molokimokino.

²¹ Ulai na ikoki, “Mulu tomokiso na posiwo. Apou Siyoliyo imono taikiyoki, “Noko nokolaloni auso na pamukono.” Noinoso yo mani, na timo taikiyonukuwo, “Noko nokolaloso na pikalowo.” Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

²² Ikoki mo; na ufosikoki, na ikoki, “Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota mo ya na tanon-inukuwo, fuo. ²³ Moiyo noko siyaso imo futo popomuwa somiso mo, Koto mani, pa popomuwayoiso, imo mo amai, molo koiyau monoi imo mo. Moisu mo popomuwayakinuwomo, Koto mani, imo mo futo nali no, molo koiyau monoi imo mo.” Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Yausai auwoniyoyou nokotayo Tomoso kiya tumo aino imo.

²⁴ Isisoyo siyokutono iyaliso koka tumomai Tomo mo toiwoi yousiwoi muwoi. Noko molo tiwoi mulumai nokota na. Siyolo siya mo Titi-maso. Nonani siyolo imo folosai mo noino, atinoyo komu tiwoi kokoki. ²⁵ No monoi no siyokutono iyaliyo imokino, “Siyoli Nokota mo yasoi na kinoki.” Ulai Tomoyo, “Topokonuwu. Naino uluo koko somiso mo, waliyo pa mulumolo luwaiyoiso. Naino muwoyo mo simosiyo iso loti somiso mo, waliyo pa mulumolo luwaiyoiso.

Nainoyo amoli uluo muluso noimo somiso mo, waliyo pa mulumolo luwaiyoiso.”

²⁶ Nosai no mo; amoloki nano siya, 7 mo uwai; nomai no mo nuso ti monoi ukouniyaikoki. Tomo mani, na yousi tomasikoki. Itu mo na asikaikino. Itu asikaikino mo, ulai Isiso mo na tolo tomasika tiki, na ika tiki, “Mulu tomokiso na posiwo.” ²⁷ Tomoso na imoki, “Naino muwoyo na pokomimono. Na pokoko, yani naino tiso. Nainoyo na ponoimo taikiyo, amoli uluoso na ponoimomono. Mulu tiwoi noiyo yoi. Na pomulumolo luwaimono.”

²⁸ Nosai no mo; Tomoyo na imoki, “Nono mo yani Siyoli Nokota na, yani Koto nali no.”

²⁹ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “A, tomulumolo luwaimononi? A, kimono monoi tomulumolo luwaimononi? Kimono somiso noko mo mulumolo luwaimonakinomo, toi mo siyoliso na molokiyoinomo.” Aino na imoki, Tomoso mo.

Iyonoyo imo folosai kulu aino imo.

³⁰ Isiso mo mulu ifolaluwawoi mi na pano manoki, siyokutono iyalini molo timai. Mi siyai monoi ninani pukoso mo kuluwoi muwoi. Pounu pa kulukiso. ³¹ Mi siyai monoisoso niya kulukai, moiyo Isisoso mulumolo luwai monoi, Kolaissoso, noko no mo Kotoyo no muwokaiki no, noko nokolalo moi fasikomomoka tumo monoi, Kotoni awitono nali. Nonani nokotaso mulumolo luwaiyakinuwomo, aniyopa poi poi na si itouniyaimo manoinuwomo. Ulai afonimaiso? Tani ami mo siyoli na.

21

Isiso iyaliyo la kuo aino imo.

¹ Nosai no mo; ulai na koka tumoki. Isiso mo siyokutono iyalisu ulai na koka tumoki, Taipiliyo iwo toku ilomai. Noino koka tumoki.

² Isisoni siyokutono iyali sinonoki. Saimo Pita woi Tomo Titimasowoi, Titimaso imo folosai mo noino, atinoyo komu tiwoi kokoki, towoi na, Nataniyalowoi, Kano nokonu nokota, Kalili asimai no tanoki no, towoi na, Sipitini awitono noko tiwoi, toi sinonoki. Siyokutono noko ti mani, toini auso yousikainokino.

³ Nosai no mo; Saimo Pita mo ikoki, “Yo mo la tokuowano.” Toiyo, “Koi mani, na taluwainoki.” Nosai no mo yasoi; ayou alomakokino. Kuowalo manokino kuowalo manokino, posasi; la mo iwoi muwoi, uwofa.

⁴ Posasi; nosai no mo; Isiso mo na toloki, upoiso. Ulai siyokutono iyali mo sai muwoi, Isiso mo, piyamoki, noko siyawo. ⁵ Siyoliso na tu ikoki, “Woli iyali, a, la no uwofa? A, la no iwoi muwoi, moi no?” Imokino, “Nasu, la mo iwoi muwoi, uwofa na.”

⁶ Nosai no mo; na tu ikoki, “La imo mo nainasai na pokukiyo taikiyowo. No monoi no iyoinuwomo, la mo.” Aino na ikoki.

Ikoki mo; la imo mo na kukiyo taikiyokino, wiyou, imo mo la saso, molopoi mo wiyou. La imo no ayou poiso no moloiki akiyo yo monoi?

⁷ Nosai no mo; Isisoni siyokutono itouniyaimoyo imoki, Pitaso, “Noko anu tu tolo mo, to mo moini Noko Siyoli nali.”

Imoki mo; Saimo Pita mo tolauki, tani tuno sopo asisiki. Mi auwoniyoumai toku asiyokaiki. Tuno sopo asisiki mo, iwoso folamiyo konoki, upoiso sonaniyo tiki. ⁸ Siyokutono iyali mo aluwaikino, ayou molosai, la imo mo namolisai na kiyo kiyo tumokino. Imo mo la saso. Upoi mo aluwamai muwai, aumoifaso nali. ⁹ Upoiso tiki mo, ta na kwaikino, la ta yoliso. Paluwa tuo mani, na tako.

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “La siyai na piyo tumowo, moiyo no inuwo no.”

¹¹ Ikoki mo; Saimo Pitayo ayou poiso folamiyo konoki, la imo kiyo kiyo tumoki, upoiso. Imo mo la sisiyoli saso, 153, wiyouwa wiyou, ko kowaso. Ulai poliyaliyaikowoi muwai, la imo mo.

¹² Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Kuku, na pona tumowo.” Aino ikoki, ulai siyokutono iyali mo utolumo monoi nimokino. Utolumo monoi louwa, “Nono no noi?” Ulai utolumowoi muwai, iyamoki, “Moini Noko Siyoli nali.”

¹³ Nosai no mo; Isiso mo paluwa tuo iya tumoki, na wautiki. La mani, tomoso na. ¹⁴ No mo tau monoi nali koka tumoki. Yausai auwoniyou nokota mo tau monoi aino na koka tumoki, siyokutono iyaliso.

Isisowoi Pitawoi aino imo.

¹⁵ Nosai no mo; no uwai; Isiso mo Saimo Pitaso na imoki, “Saimo, Iyononi awitono, a, mulu siyoliso tunumononi? A, nono no woli iyaliso tosouwaikoni?” Pitayo imoki, “Nono mo Noko Siyoli na. Nono mo sai, yo mo nona mulu na.” Nosai no Isiso mo na imoki, “Lolaloso mulumolo

luwaimono noko nokolaloso na pa aiyoloko, sipo koloni uo komiyai nokoyo no tuwoliko no.”

¹⁶ Ulai ti monoi na imoki, Isisoyo mo, “Saimo, Iyononi awitono, a, nono no mulu tunumononi?” Nosai no Pitayo, “Nono mo Noko Siyoli na. Nono mo sai, yo mo nona mulu na.” Nosai no Isiso mo na imoki, “Mulumolo luwaimono noko nokolaloso na posamukuko, sipo koloni komiyai nokoyo no tosamukuko no.”

¹⁷ Ulai tau monoi na imoki, “Saimo, Iyononi awitono, a, nono no mulu tunumononi?” Tau monoi imoki, “Mulu tunumononi?” No monoi no Pita mo mulu mo yau, Isisoso na imoki, “Noko Siyoli, nono mo komaso hani hani mo sai. Nono mo sai, yo mo nona mulu na.” Nosai no Isisoyo mo na imoki, “Mulumolo luwaimono noko nokolaloso na pa aiyoloko, sipo koloni komiyai nokoyo no tuwoliko no. ¹⁸ Motuwa na timonoki. Alu sokumai na popuwotolomosikini, nonani muluyoso poliyaiyalomanokini. Ulai noko waimai mo naino ti na akiyouwainimo. Nokoyo kono-suwakomo kaiyouwainimo, na komi kauwainimo. Mano monoi wiyou no yomakini no, nonani asiso na manoinimo.” ¹⁹ Isiso mo ainoso na imoki. Ulai afonimaiso? Siyokawi imo na imoki, Pita tukolo monoi imo na. Pita tukolomai noko nokolaloyo Kotoni siyolo kaluwaiyalokino.

Nosai no mo; imoki mo; Pitaso ulai na imoki, “Na paluwaimono.”

Isisowoi tani siyokutono itouniyaimowoi aino imo.

²⁰ Nosai no mo; Pita mo alosiki, namoli moloso kwaiki, Isisoni siyokutono itouniyaimoyo

aluwaikoso. No mo noko no mo Isisoni auso toku no yousikainoki no, sipo koloni nomai. Toku yousikainoki mo, aumoifaso usosumi yousa tumoki, imoki, “Noko Siyoli, noiyo uo nokoni auso kiyoinimo?” ²¹ Pita mo nonani nokotaso kiki mo, Isisoso imoki, “Noko Siyoli. To no moloi uwoyoinomo?”

²² Ulai fowaki, “No mo nani hani muwoi. Yani hani nali no. Yo ifou amukonakimo, to mo amai poi tolokainoi. Nonosu mo na pa aluwaimonomoi.”

²³ Aionani imo monoi imofa maliyali liyaiki. Mulumolo luwai nokoni auso imofa kolo koloma tumo liyaiki, “Noko no mo to mo kalo nokota muwoi.” Ulai Isiso mo pa yomukiso, kalo nokota muwoi, na yomuki, “Yo ifou amukonakimo, to mo amai poi tolokainoi. No mo nani hani muwoi, yani hani nali no.”

²⁴ Nonani nokotayosu mo Isiso monoi aino imo ni mo na toposasoko, na tokulukai. Koi mo sai, tani imo mo motu nali no.

²⁵ Isiso mo noisu noisu mi na panalo manoki. Siyai mo kuluwoi muwoi, siyaiso na kulukaiki. Ulai nokoyo tani mi ano monoi siyasonuso kulakimo, wiyouwa wiyou, ya tiyomu, asi asi mo puko saso, moiso isikokai monoi.

Kotoni Imo Itouniyaimo
The New Testament in the Ama language of Papua
New Guinea. The Ama language is also known as the
Sawiyanu language.
Nupela Testamen long tokples Ama long Niugini

copyright © 1990, 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sawiyanu (Ama)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

9eb1bdb3-d21f-5d61-ba6d-5517cbd55e64